

115 / 4
35 / 29

DUMNEDEEȘTILE

LITURGIÎ

Ale Sântilor noștri părinți :

Ioan Chrisostom, Vasilie cel Mare și
Grigorie Teologul,

TIPĂRITE

IN ÎDILELE PREA ÎNĂLTATULUI NOSTRU REGE

Cu aprobarea Sântului Sinod al Sântei
noștre Biserici Autocefale Ortodoxe Române.

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICESTI

1887.

TABELA MATERILOR

cuprinse în acest Liturgier.

	Pagina.
1. Rânduéla Vesperinei celei mici. (Tipic)	7.
2. Rânduéla Vesperinei celei mari. (Tipic)	8.
3. Rânduéla Vesperinei	19.
4. Invetătură pentru Litiă	38.
5. Rânduéla rugăciunei de méză-nópte	38.
6. Rânduéla Ortrinei	40.
7. Rânduéla Dumneđeestei Proscomidii	55.
8. Dumneđeésca Liturgie a celui întru sânti Părintelui nostru Ión Chrisostom.	71.
9. Dumneđeésca Liturgie a celui întru sânti Părintelui nostru Vasilie cel Mare.	111.
10. Invetătură pentru Liturgia mai înainte Sântită	143.
11. Dumneđeésca Liturgie a Sântului Grigorie Dialogul	147.
12. Rânduéla bine-cuvântarei Colivei	163.
13. Rugăciune la bine-cuvântarea Sălciilor în Duminica Florilor	164.
14. Rugăciune la bine-cuvântarea mâncărilor de Carne în Sânta și marea Duminică a Paștilor	165.
15. Rugăciune la bine-cuvântarea Brânzei și a Ouêlor	166.
16. Rugăciune la gustarea Strugurilor în ziua de 6 August	166.
17. Rugăciune la aducerea pârgăi de Póme	167.
18. Rânduéla Parastasului	168.
19. Rugăciunea de ertare la morți	169.
20. Invetătură cum se face Apolis (otpusť) la sêrbătorile Domnești, ale Maicei lui Dumneđe și preste tot anul	172.
21. Apolis sêrbătorilor Domnești	172.
22. Apolisul ȃilelor de preste tótă septămâna	175.
23. Ecfonisele în Duminica cea luminată a Paștilor	177.
24. Stihurile ce se cântă la sêrbători	178.
25. Sinaxar pentru tot anul	179.
26. Rânduéla santei Comunicări	193.
27. Rugăciuni de mulțămire după Dumneđeésca Impărtășire	211.
28. Cereri la diferite trebuinți. La timp de neploare	215.
29. La timp de necontenirea ploilor	219.
30. Pentru cei ce călătoresc	224.
31. Pentru cei bolnavi	227.
32. Pentru vrăjmașii cei ce ne urêsc și ne asupresc pre noi	230.
33. Pentru cei ce sunt în închisori	233.
34. Pentru năvălirea vrăjmașilor	236.
35. La bóle epidemice	239.
36. Mulțămire pentru câștigarea cererei	243.
37. Pentru înmulțirea dragostei și desrădăcinarea urei și atótă rēutatea	246.
38. Pentru cerere și câștigarea celor de trebuință și de folos	247.
39. Pentru tóte nevoile și primejdiile omenești	248.
40. Ecteniile la scóterea cinstitei Cruci (14 Septembrie)	250.
41. Invetătură pentru scóterea sântului Aer	251.
42. Ecfonisele ce se ȃic înainte Evangeliiilor St. Patimă	252.
43. Rugăciune de mulțămire	254.
44. Povățuire pentru pregătirea la serviciul Dumneđesc și cum trebuie să se conducă Preotul în diferite casuri, privitoare la cult	255.
45. Condacele ce se cântă în Altar la sêrbători mari	282.

ST. JOAN

CHRISOSTOM

DUMNEDEESCA LITURGIE

A CELUI INTRU SÂNTI PĂRINTELUI NOSTRU
IOAN CHRISOSTOM

Arhiepiscopul Constantinopolei

Se începe așa:

Diaconul: Bine-cuvinteză, stăpâne.

Preotul, făcând semnul crucei cu Evangelia, dice:

Bine cuvântată este împărăția, a Tatălui, și a Fiiului, și a Sântului Duh, acum și pūrrea și în vecii vecilor. **Corul: Amin.**

Diaconul:

Cu pace Domnului să ne rugăm. Corul: Dă-mne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a totă lumea, pentru bună starea sântelor lui Dumneđe Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie, și cu frica lui Dumneđe întră într'nsa, Domnului să ne rugăm.

Pentru Prea-sânșitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (său Episcopul nostru cutare), pentru cinstita preoție și cea întru Christos diaconie, pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru bine-credinciosul și de Christos iubitorul Regele nostru (**cutare**) și pentru totă curtea și ostașii lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-î ajute și să-î supue sub picióarele lui pre tot vrăjmașul și împotivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sânt Lócașul acesta, țara acésta și pentru toate cetățile și satele, și pentru cei ce cu credință locuesc într'în sele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună întocmirea aerului, pentru îmbelșugarea ródelor pământului și pentru timpuri pacinice, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumneđeule, cu darul tău.

Pre prea-sânta Curata, prea bine-cuvântata, mărita, Stěpâna nóstră Născetőrea de Dumneđeū și pururea Fecióra Maria, cu toți sântii pomenindu-o, pre noi înșine, și unul pre altul, și totă viața nóstră lui Christos Dumneđeū să o dăm.

Corul: Ție Dómne.

Preotul, Ecfonisul:

Că ție se cuvine totă mărirea, cinstea, și închinăciunea, Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

Și se cântă întěiul Antifon de cântăreți. Preotul cetește rugăciunea Antifonului. Iar Diaconul, după Ecfonis, închinându-se și mergând, stă înaintea icónei lui Christos, ținând Orariul cu trei degete ale mânei drepte.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI INTĚIŪ

Dómne Dumneđeul nostru, a căruia stěpânire este neasemănată și mărire neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de ómeni negrăită; însuți Stěpâne, duple bună îndurarea ta, caută spre noi și spre

sântă Biserica acésta, și fă cu noi și cu cei ce dimpreună cu noi se rógă milele tale cele bogate și îndurările tale.

Iar după sfârșitul Antifonului, merge Diaconul și stă înaintea sântelor Uși și închinându-se dice :

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Corul : Dómnne miluește.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumneđeule, cu darul tău.

Pre prea-sânta Curata, prea bine-cuvântata, mărita, Stěpăna noastră Născetőrea de Dumneđeū și pururea Fecióra Maria, cu toți sântii pomenindu-o, pre noi însine, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos Dumneđeū să o dăm.

Corul : Ție Dómnne. **Preotul, Ecfonisul :**

Că a ta este stěpânirea și a ta este împěrația și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Ș iarăși se cântă de cântăreți al doilea Antifon. Iar Diaconul stă la icóna Născetőrei de Dumneđeū, și după sfârșitul Antifonului, face asemenea ca și la rugăciunea cea diutěiū.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA

Dómnne Dumneđeul nostru, mântuește poporul tău și bine-cuvintěză moștenirea ta, plinirea Bisericei tale păzește-o, sântěște pre cei ce iubesc podóba casei tale, tu pre aceștia mărește-î cu Dumneđeésca ta putere și nu ne lăsa pre noi cei ce nădějduim întru tine.

Diaconul :

Iară și iară. Apără. Pre prea-sânta. **Ecfonisul :**

Că bun și iubitoriū de ómeni Dumneđeū ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Co** nin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA

Cela ce ai dăruit noi aceste rugăciuni obștești și împreună glăsuitoare, cela ce și la doi și la trei, ce se unesc întru numele teū, ai făgăduit să le dai cererile, însuți și acum plinește cererile cele spre folos ale robilor tăi, dându-ne noi întru acest véc de acum cunoștința adevărului teū și în cel ce va să fie viață de veci dăruindu-ne.

Aicea se deschid Ușile cele Impăratești, la intrarea cea mică. Iar dacă cântă cântăreții al treilea Antifon, sau Fericirile, de va fi Duminică, când vine la Marire, Preotul și Diaconul stând înaintea santei Mese, fac trei închinăciuni. Apoi luând Preotul sânta Evanghelie o dă Diaconului, și merg pe partea dréptă, pre din dosul santei Mese, și așa eșind pre ușa cea despre miadă-nópte, mergend înaintea lor cu două sfeșnice, fac intrarea mică și stând la locul cel obicnuit, își pléacă amândoi capetele; și dice Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Preotul dice rugăciunea intrărei în taină:

RUGĂCIUNEA INTRĂREI

Stěpâne Dómne Dumneđeul nostru, cela ce ai aședat în ceriuri cetele și oștele Ângerilor și ale Arhanghelilor, spre serviciul mărireii tale, fă împreună cu intrarea nóstră să fie intrarea sântilor ângerii, carii servesc împreună cu noi și împreună măresc bunătatea ta. Că ție se cuvine tótă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar după sevêrsirea rugăciunei, Diaconul arătând către răsărit cu mâna dréptă, ținând împreună și Orariul cu trei degete, dice către Preot.

Vine-cuvintéză, stěpâne, sânta intrare.

Iar Preotul bine-cuvântând ȋice :

Bine-cuvântată este intrarea sântilor tȃi, tot-deuna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

După-acȃsta merge Diaconul cȃtre Arhiereu, sau cȃtre Eghemen, și sȃruta Evanghelia ; iar de nu va fi acolo cel mai mare, o sȃruta Preotul carele servește. Iar după sfȃrșitul Troparului, merge Diaconul și stȃnd înaintea sântelor Uși, înalȃ puțin mânilor și arȃtȃnd sȃnta Evanghelie, ȋice cu glas mare : Cu înȃlepciune, dreptȃ. Decȃ intrȃ Diaconul în sȃntul Altariu și pune sȃnta Evanghelie pre sȃnta Masă. Iar Preotul închinȃndu-se, și cȃtre Coruri puțin plecȃndu-se, intrȃ pre urma lui. Iar cȃntȃreȃi cȃntȃ :

Veniȃi sȃ ne închinȃm și sȃ cȃdem cȃtrȃ Christos, mȃntuește-ne pre noi Fiiul lui Dumneȃeu, cel ce ești minunat întru sȃnȃi, pre cei ce-ȃi cȃntȃm ȃie : Aliluia.

Iar de este Duminicȃ :

Cel ce ai înviat din morȃi, pre cei ce-ȃi cȃntȃm ȃie : Aliluia.

Apoi obicȃnuitele Tropare. Decȃ sfȃrșind cȃntȃreȃi, ȋice Diaconul cu glas : Domnului sȃ ne rugȃm, Corul : Dȃmne milu-este. Apoi plecȃndu-și capul cȃtre Preot ȋice încet :

Bine-cuvintȃzȃ, stȃpȃne, timpul cȃntȃrei celei întreit Sȃnte.

Iar Preotul bine-cuvântȃndu-l ȋice :

Cȃ sȃnt ești Dumneȃeul nostru, și ȃie mȃrire înȃlȃm, Tatȃlui, și Fiiului, și Sȃntului Duh, acum și pururea.

Apoi vine Diaconul aprȃpe de sȃntele Uși, și arȃtȃnd cu Orariul întȃiu cȃtre icȃna lui Christos ȋice :

Dȃmne, mȃntuește pre cei bine-credincȃși și ne auȃi pre noi.

Deci întorcându-se către cei ce stau afară dice cu glas mare :

Si în vecii vecilor. Corul : Amin **Și așa cântăreții cântând : Sânt Dumneđeule, Preotul cetește în taină rugăciunea acésta a cântărei cei întreit sânté :**

Dumneđeul cel sânt, carele întru sânti odihnești, cela ce cu glas întreit sânt ești lăudat de Serafimi și mărit de Cheruvimi, și de totă puterea ceréscă închinat; cela ce dintru neființă întru ființă ai adus tóte, carele ai zidit pre om duple chipul și duple asemănarea ta și cu tot darul teú l-ai împodobit; cela ce dai înțelepciune și pricepere celuia ce cere și nu treci cu vederea pre păcătos, ci pui pocăință spre mântuire; carele ne-ai învrednicit pre noi, umiliții și nevrednicii robií tei, și în ora acésta a sta înaintea mărireí sântului teú Altariú și a-ți aduce ție datorita închinăciune și doxologie; însuți Stépâne, primește și din gura nóstră a celor păcătoși întreit sânta cântare și ne cercețzá pre noi cu bunătatea ta. Iartă-ne noi tótă greșala cea de voie și fără de voie; sântéște sufletele și trupurile nóstre și ne dá noi să ne închinăm ție cu cuvioșie în tóte dillele vieței nóstre, prin rugăciunile prea sântei Născătórei de Dumneđeú și ale tuturor sântilor, cari din véc bine au plăcut ție.

Că sânt ești Dumneđeul nostru și ție mărire înălțăm, Tatáluí, și Fiiuluí, și Sântuluí Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar sfârșind rugăciunea acésta, Preotul și Diaconul dic în taină Sânté Dumneđeule, de trei-ori, făcând împreună și închinăciuni trei înaintea sântei Mese. După acésta dice Diaconul e Preot : Poruncește, stépâne. Și merg la Procomidie :

Binec-uvântat este cel ce vine întru numele Domnului.

Diaconul :

Bine cuvinteză, stăpâne, scaunul cel de sus.

Iar Preotul mergând la locul cel de sus dice :

Bine-cuvântat ești pre scaunul mărirei Impărației tale, cea ce șezi pre Cheruvimi, tot-déuna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

In știință să fie, că Preotului nu i se cade să se sue la locul cel de sus, nici a șede întru înșul, ci să șadă în partea de sus a santei Mese despre amiață-di. Și după plinirea cântărei cei întreit sante, Diaconul viind înaintea sântelor Uși, dice : Să luăm aminte. Iar Preotul dice :

Pace tuturor. **Cetețul** și duhului teș. **Și dice :** Prochi-menul. **După acésta Diaconul :** Cu înțelepciune. **Și cetețul dice titlul Apostolului :** Din cartea cea către Romani, sau către Corinteni, sau către Galateni, a sântului Apostol Pavel cetire. **Diaconul :** Să luăm aminte. **Iar sfârșindu-se Apostolul, dice Preotul :** Pace ție. **Cetețul :** Și duhului teș, **După acésta cântăreții cântă :** Aliluia. **Diaconul ia cadelnița cu tămâe și viind către Preot și luând bine-cuvântarea de la dînsul, tămâiază sânta Masă împrejur și Altariul tot și pre Preot, apoi poporul. Iar Preotul cetește rugăciunea acésta :**

RUGĂCIUNEA DINAINTEA EVANGHELIEI :

Strălucește în inimele noastre, iubitoriule de ómeni. Stăpâne, lumina cea nestricăciósă a cunoștinței Dumneșeirei tale și deschide ochii gândului nostru, spre înțelegerea evangheliceștilor tale învățături. Pune în noi și frica laudatelor tale porunci, ca, călcând tóte dorințele trupului, viețuire spirituală să petrece

tóte cele ce sînt spre bună plăcerea ta cugetând și făcînd. Că tu ești luminarea sufletelor și trupurilor noastre, Christóse Dumneđeule, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al teú Părinte, și prea sântului și bunului și de viață făcătoriului teú Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Deci Diaconul pune cadelnița la locul ei și apropiîndu-se către Preot, și plecîndu-și capul seú, ținînd cu degetele Orariul, împreună și sînta Evanghelie rădicată, dice:

Bine-cuvintéază, stěpâne, pre bine-vestitoriul sântului Apostol și Evanghelist (**cutare**).

Iar Preotul bine-cuvěntăndu-l dice:

Dumneđeú, prin rugăciunile sântului măritului, întru tot lăudatului Apostol și Evanghelistului (**cutare**), să-ți dea ție cuvěnt, celui ce bine-vestești cu putere multă, spre plinirea Evangheliei iubitului seú Fiiú, Domnului nostru Iisus Christos.

Iar Diaconul dice: Amin. Și închinăndu-se santei Evangheliei, și eșînd pre santele Uși, precedat de două sfeșnice, merge și stă pre Amvon, saú în locul cel rānduit. Iar Preotul stānd înaintea santei Mese și căutānd spre apus, dice cu glas mare:

Cu înțelepciune, drepti, să ascultăm sînta Evanghelie. Și îndată Preotul: Pace tuturor. **Corul:** Și duhului teú. **Diaconul:** Din sînta Evanghelie a lui (**cutare**), cite: **Corul:** Mărire ție, Dómne, mărire ție. **Preotul:** Să luăm aminte.

Iar de sunt doi Diaconi, rămāînd unul dice:

Cu înțelepciune, drepti. Așijderea, și Să luăm aminte: Iar sfěrșindu-se Evanghelia, dice Preotul către Diacon: Pace ție celui ce bine-vestești.

Corul: Mărire ție, Dómne, marire ție.

Și viind Diaconul până la sântele Uși, dă sânta Evanghelie în mâna Preotului, și închidându-se sântele Uși, Diaconul stă la locul eel obicinuit și începe așa :

Să dicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să dicem : **Corul** : Dómnne miluește. 1.

Dómnne a tot țiitoriule, Dumneđeul Parinților noștri, rugămu-ne ție, audine și ne miluește. **Corul** : Dómnne miluește. 1.

Miluește-ne pre noi, Dumneđeule, dupre mare mila ta, rugămu-ne ție, auđi-ne și ne miluește. **Corul** : Dómnne miluește, de 3-ori.

RUGACIUNEA CEREREI STARUITOARE

Dómnne Dumneđeul nostru, primește acéastă rugăciune căldurósă de la robii tăi și ne miluește pre noi dupre mulțimea milei tale ; și trimite îndurările tale preste noi și preste tot poporul teú, carele așteptă de la tine multă milă.

Incă ne rugăm, pentru l'rea-sânțitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (**saú Episcopul nostru cutare**), și pentru toți frații noștri cei întru Christos.

Incă ne rugăm pentru bine-credinciosul și de Christos iubitoriul Regele nostru (**cutare**) pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea, lăsarea și ertarea păcatelor lui ; și pentru ca Domnul Dumneđeul nostru mai mult să-î ajute și să-î îndrepteze calea lui întru tóte și să-î supue supt picióarele lui pre tot vrăjmașul și împotivnicul.

Incă ne rugăm pentru frații noștri, Preoții, Ieromonahii, Ierodiaconii, Monahii și pentru toți cei întru Christos frați ai noștri.

Incă ne rugăm pentru fericirii și pururea lăudații ctitorii sântului Lócașului acéstuia și pentru toți cei mai de înainte adormiți părinți și frați ai noștri ortodoxi, cari zac aicea și pretutindenea.

Incă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea, și ertarea păcatelor robilor lui Dómnne

deu a tuturor ortodocșilor creștini, enoriași, epitropi și bine-făcători ai acestei sante Biserici.

Incă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sânta și întru tot cinstită Biserica acésta, pentru cei ce se osteneșc, pentru cei ce cântă și pentru poporul ce stă înainte, așteptând de la tine mare și multă milă.

Iar Preotul Ecfonis :

Că milostiv și iubitoriu de ómeni Dumneđu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, **Corul** : Amin.

Iar când va fi pomenirea pentru cei morți, Diaconul, sau Preotul, ție și ectenia acésta :

Miluește-ne pre noi, Dumneđuule, duple mare mila ta, rugămu-ne ție, auđi-ne și ne miluește. **Corul** : Dómne miluește, **de 3-orí.**

Incă ne rugăm pentru odihna sufletelor răposaților robilor lui Dumneđu (**cutari**), și pentru ca să se erte lor tótă greșala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumneđu să așede sufletele lor, unde drepti se odihnesc.

Mila lui Dumneđu, împărăția ceriului și ertarea păcatelor lor, la Christos Impăratul cel fără de mórte și Dumneđuul nostru să cerem **Corul** : Dă Dómne.

Diaconul :

Domnului să ne rugăm.

Preotul :

Dumneđuul duhurilor și a tot trupul, carele al călcat mórtea și pre diavolul ai surpat și ai dăruit viața lumii tale, însuți, Dómne, odihnește sufletele adormiților robilor ție (**cutari**), în loc luminat, în loc cu verdéță, în loc de odihnă, de unde au fugit durerea, întristarea și suspinarea. Și ori-ce greșce au făcut ei cu cuvântul, sau cu fapta,

saŭ cu gândul, ca un bun și iubitoriu de ómeni Dumneđeŭ ertă ; că nu este om, carele să viețuiască și să nu greșiască! Că numai tu ești fără de păcat, dreptatea ta este dreptate în véc și cuvântul teŭ adevărul.

Ecfonis :

Că tu ești învierea și viața și odihna adormiților robilor tei (**cutari**), Christóse Dumneđeul nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al teŭ Părinte, și prea sântului, și bunului, și de viață făcătorului teŭ Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin. **Deci Preotul desfăcând Sântul Antimis, Diaconul dice ectenia :**

Rugați-vă cei chîemați Domnului. **Corul :** Dómnne miluește.

Cei credincioși pentru cei chîemați să ne rugăm, ca Domnul să-î miluiască pre dînșii.

Să-î învețe pre dînșii cuvântul adevărului.

Să li descopere lor Evanghelia dreptăței.

Să-î uniască pre dînșii cu sânta lui catolicéscă și apostolésca Biserică.

Mântuește, miluește, apără și-î păzește pre dînșii, Dumneđeule, cu darul teŭ.

Cei chîemați capetele vóstre Domnului să le plecați. **Corul :** Ție Dómnne.

RUGĂCIUNEA PENTRU CEI CHIEMAȚI MAI 'NAINTE DE DESFACEREA S-LUI ANTIMIS.

Dómnne Dumneđeul nostru, cela ce întru cele înalte locuești și spre cele smerite privești, carele ai trimis mântuire némului omenesc pre Unul născut Fiul teŭ și Dumneđeŭ, pre Domnul nostru Iisus Christos, caută spre robii tei acești chîemați, carii ș'aŭ plecat cătră tine grumazii lor, și-î învrednicește pre dînșii în timpul cuvenit de baia nașterei cei

de a doua, spre ertarea păcatelor, și de vestmântul nestricăciunei; unește-î pre dînșii cu sânta ta catolică și apostolăscă Biserică și-î numără cu turma ta cea alăsă. **Și dicând Ectonisul, însemnéză asupra sântului Antimis cruciș cu sântul Burete.**

Ca și aceștia împreună cu noi să măriască prea cinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui, și al Fiiului, și al Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul : Amin. Diaconul dice :**

Câți sunteți chiemați eșiți.

Iar de este și al doilea Diacon, dice și acela :

Cei chiemați eșiți : **Deci iarăși cel dintăi :**

Câți sunteți chiemați eșiți : **Cel al doilea :**

Ca nimenea din cei chiemați, câți suntem credincioși iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul : Dómnne miluește.**

Iar de este numai un Preot atuncea dice așa :

Câți sunteți chiemați eșiți, cei chiemați eșiți, câți sunteți chiemați eșiți, ca nimenea din cei chiemați. Câți suntem credincioși iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul : Dómnne miluește.**

RUGACIUNEA INTĒIA PENTRU CREDINCIOȘI DUPĂ INTINDEREA ANTIMISULUI

Multămim ție, Dómnne Dumneđeul puterilor, carele ne-ai învrednicit pre noi a sta și acum înaintea sântului tău Altariu și a cădea la îndurările tale, pentru păcatele noastre și pentru abaterile cele din neștiință ale poporului. Primește, Dumneđeule, rugăciunea noastră, fă-ne pre noi a fi vrednici să-ți aducem ție rugăciuni, cereri și jertfe fără de sânge, pentru tot poporul tău, și ne fă demni pre noi, pre carii ne-ai pus la acest serviciu al tău, cu puterea Duhului tău celui sânt, fără de osîndă și fără împedecare, întru mărturie curată a

conștiinței noastre, să te chîemăm pre tine în tot timpul și locul, ca auzindu-ne pre noi, să ne fii milostiv întru mulțimea bunătății tale.

Apără, mîntuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeu, cu darul tău. **Corul :** Dómnne miluește.

Ințelepciune :

Ecfonisul :

Că ție se cuvine tótă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Diaconul : Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Corul : Dómnne miluește.

Când Preotul oficiază singur, acestea nu le dice :

Pentru pacea de sus și pentru mîntuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm. **Corul :** Dómnne miluește.

Pentru pacea a tótă lumea și pentru bună starea sântelor lui Dumnezeu Biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intra într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru că să ne izbăvim noi de tot necazul, urgia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA A DOUA PENTRU CREDINCIOȘI

Iarăși și de multe ori cădem la tine și ție ne rugăm, Bunule și iubitoriule de ómeni, ca, căutând la rugăciunea noastră, să curățești sufletele și trupurile noastre de tótă întinăciunea simțurilor și a cugetelor și să dai noi să ne înfătoșăm nevinovați și fără de osîndă înaintea sântului tău Altariu. Și dăru-ește, Dumnezeu, și celor ce se rógă dimpreună cu noi, sporire vieței, credinței și înțelegerii cei

duhovnicești. Dă lor tot-deuna cu frică și cu dragoste să serviască ție, și cu nevinovăție, fără osîndă să se împărtășiască cu santele tale Taine și să se învredniciască de împărăția ta cea cerescă.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul tău. **Corul:** Dómnne miluește. **Diaconul:** Înțelepciune. **Și intră Diaconul pre Ușa cea despre mătă-nóptc.**
Preotul Ecfonisul:

Ca supt stăpânirea ta tot-deuna fiind păziți, ție mărire să înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

RUGĂCIUNEA CAREA O CETEȘTE PREOTUL ÎN TAINĂ CÂND SE CÂNTĂ HERUVIMICEASCA CÂNTARE

Nimenia din cei legați cu poftele și cu plăcerile trupesti nu este vrednic să vie, sau să se apropie, sau să serviască ție, Impărate al mării! Că a servi ție este lucru mare și înfricoșat și însuși Puterilor celor cerești! Dar însă, pentru iubirea ta de ómeni cea ne-grăită și nemăsurată, nemutat și neschimbat te-ai făcut om și Arhiereu te-ai numit noi, dându-ne lucrare de sântenie a slujbei aceștia și a jertfei cei fără de sânge, ca un Stăpân al tuturor; căci tu însuși, Dómnne Dumne-deul nostru, stăpânești cele cerești și cele pământești, carele te porți pre scaunul Heruvimilor, Domnul Serafimilor și Impăratul lui Israil, cel ce ești unul sânt și întru sânti odihnindu-te. Pre tine dar te rog, cel ce ești singur bun și bine-voitoriū, caută spre mine păcătosul și netrebnicul servul tău și-mi curățește sufletul și inima de cuget rău; îndestulează-mă cu puterea Sântului tău Duh, ca, îmbrăcat fiind cu darul preoției, să stau înaintea santei tale Mese și să jertfesc sântul și prea curatul tău trup și cinstitul sânge; că la tine

viind îmi plec grumazii mei și ție mă rog :
Nu întorcede fața ta de la mine, nici să mă le-
pedi dintre servii tăi, ci mă învrednicește ca să-ți
aduc ție, eu păcătosul și nevrednicul servul tău,
darurile acestea. Că tu ești cel ce aduci și care
ești adus, cel ce primești și care te împarți,
Christóse Dumneșul nostru, și ție mărire înăl-
țăm, împreună și celui fără de început al tău
Părinte, și prea sântului, și bunului, și de viață
făcătorului tău. Duh, acum și pururea și în vecii
vecilor, Amin.

Iar după sevărsirea rugăciunii, dic și ei cântarea Heruvi-
mică de 3-ori. Și după fiște-care sfârșit, se închină odată.

Cării pre Heruvimi, cu taină închipuim, și
făcătoarei de viață Treimi întreit sântă cântare
aducem, totă grija cea lumescă să o lepădăm ;
ca pre Impăratul tuturor primind, pre cel nevē-
dūt încungiurat de cetele îngeresti: Aliluia, Ali-
luia, Aliluia.

Iarăși se deschid santele Uși. Decī luând Diaconul cadel-
nița și puind tămâe, vine către Preot și luând bine-cuvântare
de la dînsul, tămâeză sânta Masă împrejur, Altariul tot, pre
Preot și pre popor, și dicēnd Psalmul 50 și Tropare de umi-
lință câte va vrea; asemenea și Preotul. Și merg la Proscomi-
die, mai înainte mergēnd Diaconul, tămâeză Santele, întru sine
rugându-se:

Dumneșule, curătește-mă pre mine păcătosul. de 3-ori. A-
poi dice către Preot : Rădică, Stēpâne. Și Preotul luând aerul,
il pune pe umărul Diaconului cel stâng, dicēnd : Rădicați mâ-
nile vóstre la cele sante și bine-cuvēnțați pre Domnul.

Decī luând sântul Disc, il pune pre capul Diaconului, cu
totă șocotința și buna evlavie, ținnd Diaconul împreună și
cadelnița într'unul din degete. Iar Preotul însuși, luând sântul
Potir în mână, ese pre Ușa cea despre medă-nópte, mergēnd
înaintea lor cu două sfesnice, și încunjură prin mijlocul Bise-
ricei rugându-se. Diaconul dice :

Pre voi pre toți ortodocși creștini, să vă pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, tot-deuna, acum și pururea și în vecii vecilor.
Corul: Amin.

De va fi numai un Preot, le dice singur pre toate acestea :

Pre prea-sântitul Arhiepiscopul și Mitropolitul, sau Episcopul nostru (cutare), să-l pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa.

Iar fiind mai mulți Preoți, le împărțesc :

Pre bine-credinciosul și de Christos iubitorul Regele nostru (cutare), să-l pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa.

Pre frații noștri, pre Ieromonahi, pre Preoți, pre Ierodiaconi, și pre Monahi, și pre tot clerul bisericesc, să-i pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa.

Pre bine-credinciosul și îndreptătorul sfat, pre mai marii oștilor și ai orașelor, și pre totă iubitoarea de Christos oște, să pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa.

Pre fericiții și pururea pomeniții ctitorii sântului Lăcașului acestuia, și pre alți ctitori, miluitori și făcători de bine, să-i pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa.

Deci iarăși cel dintâi :

Si pre voi pre toți ortodocși creștini, să vă pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, tot-deuna, acum și pururea și în vecii vecilor. Corul: Amin.

Deci Diaconul, intrând în lăuntru prin sântele Uși, stă de-a dreapta ; și vrând să intre Preotul, dice Diaconul către dînsul :

Să pomeniască Domnul Dumnezeu Preoția ta, întru împărăția sa.

Iar Preotul dice către Diacon :

Să pomeniască Domnul Dumnezeu Ierodiana ta întru împărăția sa, tot-deună, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și pune sântul Potir pre sânta Masă ; așijderea și sântul Disc, luându-l de pre capul Diaconului, îl pune pre sânta Masă, dicând :

Iosif cel cu bun chip, de pre lemn luând prea curat trupul tău, cu pânză curată înfășurându-l și cu mirezme în mormânt nou îngropându-l, l-a pus.

In mormânt cu trupul și în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, în raiu cu tâlhariul, și pre scaun ai fost, Christóse, cu Tatăl și cu Duhul, toate umplându-le, cela ce ești necuprins.

Ca un purtătoriu de viață, ca un mai înfrumusețat de cât raiul cu adevărat, și de cât totă Cămara împărătească mai luminat s'a arătat, Christóse, mormântul tău, isvorul învierii noastre.

Apoi Preotul luând acoperemânturile de pre Disc și de pre sântul Potir, le pune de o parte pre sânta Masă ; iar cu aerul, luându-l de pre umărul Diaconului și tămâindu-l, acopere Santele, dicând : Iosif cel cu bun chip : Și luând cadelnița din mâinile Diaconului, tămâiază santele, de 3-ori, dicând :

Fă bine, Dózne, întru bună voirea ta Sionului și să se zidiască zidurile Ierusalimului.

Iar Diaconul dice :

Atuncea bine vei voi jertfa dreptăței, prinosul și arderile de tot, atuncea vor pune pre Altariul tău viței.

Și dând cadelnița, lasă Felonul în jos, și plecându-și capul, dice către Diacon : Pomeneste-mă, frate și împreună slujitoriule. Și Diaconul dice către dînsul :

Să pomeniască Domnul Dumnezeu Preoția ta întru împărăția sa.

Apoi și Diaconul plecându-și capul, fiind și Orariul cu trei degete ale mânei drepte, dice către Preot :

Rogă-te pentru mine, Stăpâne sânt. **Preotul dice :**

Duhul sânt să vie preste tine, și puterea celui Prea-înalt să te umbriască.

Diaconul dice : Același Duh să lucreze împreună cu noi, într-
tru toate zilele vieții noastre. **Și iarăși Diaconul :**

Pomeneste-mă, Stăpâne sânt. **Preotul :**

Să te pomeniască Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, tot-deuna, acum și pururea și în vecii vecilor. **Diaconul : Amin.**

**Și sărutând dreapta Preotului, ese pre Ușa despre medă-
noapte și stând la locul cel obicinuit, dice :**

Să plinim rugăciunile noastre Domnului. **Corul :** Dă-mi-luește.

Pentru cinstitele daruri, ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, urgia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Preotul dice rugăciunea acésta a Proskomidiei, după punerea dumnezeștilor Daruri pre sânta Masă ; urmându-și Diaconul Ectenia.

Dă-mi-luește Domne Dumnezeule A-tot-țiitoriule, cela ce ești unul sânt, carele primești jertfă de laudă de la cei ce te chiamă pre tine cu totă inima, primește și rugăciunea noastră a păcătoșilor și o du către sântul tău Altariu ; fă-ne vrednici pre noi a-ți aduce ție daruri și jertfe duhovnicești pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului ; învrednicește-ne să aflăm har înaintea ta, ca să-ți fie ție bine primită jertfa noastră și să se sălășluiască Duhul cel bun al darului tău preste

noi și preste acestea daruri puse înainte și preste tot poporul teū.

A pără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul teū. **Corul :** Dómnne miluește.

Diua tótă desevêșit, sântă, cu pace și fără de păcat la Domnul să cerem. **Corul :** Dă Dómnne

Inger de pace, credincios, îndreptătoriū, păzitoriū suflete-lor și trupurilor nóstre, la Domnul să cerem.

Milă și ertare de păcate și de greșalele nóstre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor nóstre și pace lumei, la Domnul să cerem.

Ceea-laltă vreme a vieței nóstre în pace și într-o pocăință a o sêvêși, la Domnul să cerem.

Sfêrșit creștinesc vieței nóstre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos să cerem.

Pre prea sânta Curata, prea bine-cuvântata, mărita, Stêpâna noastră Născetórea de Dumne-deū și pururea Fecióra Maria, cu toți sântii pomenindu-o, pre noi însine, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos Dumne-deū să o dăm. **Corul :** Ție Dómnne. **Preotul, Ecfonis :**

Cu îndurările a unuia născut Fiului teū, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea sântul, și bunul, și de viață făceto-riul teū Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Preotul : Pace tuturor. **Corul :** Și duhului teū : **Diaconul :** Să iubim unii pre alții, ca într'un gând să mărturisim.

Corul : Pre Tatăl, pre Fiul și pre Sântul Duh : Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Iar Preotul înclinându-se, de 3-ori, dice în taină :

Iubite-voiū, Dómnne, virtutea mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea.

*Și scrută Santele așa după cum sunt acoperite, înteiū de-
asupra sântului Disc, apoi de-asupra sântului Potir și mar-*

ginea santei Mese înaintea sa. Iar de vor fi doi Preoți, sau mai mulți, sërută și ei Santele toți și unul pre altul pre umere. Iar cel mai mare dice: Christos în mijlocul nostru. Iar cel ce sërută dice: Este și va fi.

Asemenea și Diaconii, de vor fi doi, sau trei, sërută fiecarele Orariul seü, unde este semnul Crucei, și unul pre altul pre umere, asemenea dicënd ca și Preoții. Asemenea și Diaconul se închină la locul unde stă și sërută Orariul seü, unde este semnul Crucei. Și așa dice cu glas:

Ușile, ușile, cu înțelepciune să luăm aminte.

Iar Preotul rădică aerul și-l ține de-asupra sântelor Daruri. Iar de vor fi și alți Preoți, servind împreună, îl rădică și-l țin preste santele Daruri, clätindu-l și dicënd în sineși, precum și poporul, mărturisirea credinței:

 red într'unul Dumnedeü, Tatăl a tot ții-toriul, făcëtoriul ceriului și al pământului, vëdutelor tuturor și nevëdutelor. Și într'unul Domnul Iisus Christos, Fiiul lui Dumnedeü, unul născut, carele din Tatăl s'a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumnedeü adevërat din Dumnedeü adevërat, născut, nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin carele toate s'aü făcut. Carele pentru noi ómenii și pentru a nóstră mântuire, s'a pogorît din ceriuri și s'a întrupat de la Duhul Sânt și din Maria Fecióra, și s'a făcut om. Și s'a rëstignit pentru noi în dïlele lui Ponțiu Pilat, și a pătimit, și s'a îngropat, și a înviat a treia di duple Scripturi. Și s'a suit la ceriuri și șede dea-drépta Tatălui. Și iarăși va să vie cu mărire să judece viii și morții, a căruia împërăție nu va fi sfërșit. Și întru Duhul Sânt, Domnul de viață făcëtoriul, carele din Tatăl purcede; cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiiul este închinat și mărit, carele a grăit prin proroci. Intr'una sântă, catolicéscă și apostoléscă Biserică. Mărturisesc un Botez întru ertarea păcatelor. Aștept învierea morților. Și viața vécui ce va să fie. Amin.

După acésta sêrutându-l îl strânge și-l pune de o parte.

Apoi dice Diaconul :

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sânta jertfă cu pace a o aduce.

Corul: Milă de pace, jertfă de laudă **Preotul:** Darul Domnului. Iar Diaconul înclinându-se, intră în sântul Altariu și luând Ripida apără santele cu evlavie. Ecfonis : *Pe darul milă*

Darul Domnului nostru Iisus Christos și dragostea lui Dumneșeu și Tatălui, și împărtășirea Sântului Duh, să fie cu voi cu toți. *- Ecfonis - is*

Corul :

Si cu Duhul teș. **Preotu:** Sus să avem inimile.

Corul: Avem cătră Domnul.

Preotul :

Să mulțămim Domnului.

Corul: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh : Treimeî ceî de ofință și nedespărțită. Iar **Preotul se rógă în taină :**

 Cu vrednicie și cu dreptate este a-ți cânta ție, pre tine bine a te cuvênta, pre tine a te lăuda, ție a mulțami, ție a ne închina în tot locul stêpânirei tale; că tu ești Dumneșeu negrăit și necuprins cu gândul, nevêdut, neajuns, pururea fiind și același fiind, tu și unul născut Fiul teș, și Duhul teș cel sânt. Tu din neființă întru ființă ne-ai adus pre noi, și cădênd noi iarăși ne-ai rădicat și nu te-ai depărtat, tôte făcêndu-le, până ce ne-ai suit pre noi la ceriū și ne-ai dăruit împêrăția ta, ce va să fie. Pentru tôte acestea, mulțămim ție, și unuia născut Fiului teș și Duhului teș celui sânt, pentru tôte care le știm și care nu le știm, pentru facerile tale de bine cele arătate și cele nearătate, ce s'au făcut spre noi.

Mulțămim ție și pentru slujba acésta, pre carea ai voit a o primi din mânilé nóstre, măcar de și staū înaintea ta mi de Arhangheli și deci de mi de Ingeri, Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șése aripi, carii se înalță sburând.

Ecfonis :

Cântare de biruință, cântând, strigând, glas înălțând și grăind.

Aicea Diaconul, luând sânta Stea de pre sântul Disc, face semnul crucei de-asupra lui și sêrutându-o o pune sus pre sântul Antimis.

Corul : Sânt, sânt, sânt, Domnul Savaot, plin este veriul și pământul de mărirea lui. Osana întru cei din înălțime, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului. Osana celui dintru înălțime.

Apoi vine Diaconul și stă în partea dréptă, și luând Ripida în mână apără încetișor cu tótă luarea aminte și cu frică pre de-asupra sântelor Daruri, ca să nu cadă vre-o muscă, sau alt ceva asemenea. Iar de nu este Ripida, face acésta cu un acopere-mânt. Iar Preotul se rógă în taină :

u aceste fericite puteri și noi, iubitoriule de ómeni Stêpâne, strigăm și grăim : Sânt ești și prea sânt : Tu și unul născut Fiul têu și Duhul têu cel sânt. Sânt ești și prea sânt și de mare cuviință e mărirea ta, care lumea ta așa o ai iubit, în cât pre unul născut Fiul têu l-ai dat, ca tot cel ce crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață de veci; care viind și tótă orânduiala cea pentru noi plinind, în nóptea întru carea s'a vëndut, și mai vêrtos însuși pre sine s'a dat pentru viața lumei, luând pânea cu santele și prea curatele și fără prihană mânilé sale, mulțămind și bine-cuvântând, sântind și frângend, a dat sântilor sei Ucenici și Apostoli, dicend :

Ecfonis :

Luați, mâncați: Acesta este trupul meu, carele se frânge pentru voi spre ertarea păcatelor.
Corul: Amin.

Iar acestea dicând, arată Diaconul Preotului sântul Disc, ținând și Orariul cu trei degete ale mânei drepte; asemenea și când dice Preotul: Beți dintru acesta toți, arată și însuși sântul Potir. Preotul în taină: Asemenea și păharul după cină dicând:

Ecfonis :

Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legii cei nouă, carele pentru voi și pentru mulți se varsă, spre ertarea păcatelor. **Corul:** Amin.

Preotul se rîgă în taină:

Aducându-ne aminte dar de acéstă poruncă mântuitoare și de tóte cele ce s'aũ făcut pentru noi, de cruce, de grópă, de învierea cea de a treia di, de suirea la ceriuri, de șederea dea-drépta, de a doua și mărita iarăși venire.

Apucă potirul și discul cu mâinile

Ecfonis :

Ale tale, dintru ale tale, Ție aducem de tóte, și pentru tóte.

Iar când dice Preotul acéstă, Diaconul pune Ripida și prefăcând mâinile în chipul Crucei, apucă sântul Disc și sântul Potir rădicându-le puțin spre înălțime și se plécă cu umilință.

Corul :

Pre tine te lăudăm, pre tine bine te cuvântăm: Ție îți mulțămim, Dómnne, și ne rugăm ție, Dumneđeul nostru.

Iar Preotul se rîgă :

Incă aducem ție acéstă slujbă cuvântătoare și fără de sânge, și cerem, și ne rugăm, și ne cucerim: Trimite Duhul tău cel Sânt preste noi și preste aceste Daruri ce sunt puse înainte.

Apoi vine Diaconul aproape către Preot și se închină amândoi de 3-ori, înaintea santei Mese, rugându-se întru sine și dicând :

Domne, cela ce ai trimis pre prea sântul tău Duh, în ora a treia Apostolilor tăi, pre acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci ne înoeste pre noi cari ne rugăm ție.

Stih: 1. Inimă curată zidește întru mine, Dumneșule, și Duh drept înoeste întru cele din lăuntru ale mele. **Și iarăși**

Domne, cela ce ai trimis pre prea sântul tău Duh:

Stih: 2. Nu mă lepăda pre mine de la fața ta și Duhul tău cel sânt nu-l lua de la mine. **Și iarăși :**

Domne, cela ce ai trimis pre prea sântul tău Duh.

Apoi Diaconul, plecându-și capul și arătând cu Orariul sânta Pâne, dice în taină :

Bine-cuvinteză, Stăpâne, sânta pâne.

Iar Preotul stând drept, bine-cuvinteză santele Daruri, dicând așa :

Si fă adecă pânea acesta cinstit trupul Christosului tău. **Diaconul. Amin:**

Și iarăși Diaconul :

Bine-cuvinteză, Stăpâne, sântul Potir.

Și Preotul bine-cuvântând dice :

Iar ce este în Potirul acesta cinstit sângele Christosului tău. **Diaconul: Amin.**

Și iarăși Diaconul, arătând cu Orariul pre amândouă Santele, dice :

Bine-cuvinteză, Stăpâne, pre amândouă.

Iar Preotul bine-cuvântând amândouă Santele dice :

Prefăcându-le cu Duhul tău cel Sânt.

Diaconul. Amin. Amin. Amin. Și se închină amândoi

până la pământ, și plecându-și Diaconul capul către Preot
 dice: Pomeneste-mă pre mine. Stăpâne sânt.

Iar Preotul dice:

Să te pomeniască Domnul Dumneșu într-o împărăție sa, tot-deuna acum și pururea și în vecii vecilor. Iar Diaconul dice: Amin.

Și luând Ripida apără Săntele ca și mai înainte.

Iar Preotul se rîgă încet:

Pentru ca să fie celor ce se vor comuneca, spre trezirea sufletului, spre ertarea păcatelor, spre împărtășirea cu Săntul tău Duh, spre plinirea împărăției ceriurilor, spre îndrăznirea cea către tine, nu spre judecată, sau spre osîndă.

Încă aducem ție această slujbă cuvîntătoare, pentru cei răposați într-o credință: Strămoși, Părinți, Patriarhi, Proroci, Apostoli, Propoveduitori, Evangheliști, Mucenici, Mărturisitori, Pustnici și pentru tot sufletul, carele s'a sêvêșit într-o buna credință.

Apoi dice cu glas mare, tămăind săntele Tăine:

Mai ales pentru prea sânta, prea curata, pre bine-cuvîntata, mărita, Stăpăna noastră, de Dumneșu Născătoare și pururea Fecióra Maria.

Corul cântă:

Cade-să să te fericim cu adevărat.....

Iar Preotul se rîgă în taină:

Pentru sântul Ión Prorocul înainte mergătorul și Botezătorul, pentru sântii măriții și într-o tot lăudații Apostoli, pentru sântul (cutare), a căruia pomenire sêvêșim, și pentru toți sântii tăi; cu ale cărora rugăciuni cercețeză-ne pre noi, Dumneșule, și pomeneste pre toți

cei adormiți întru nădejdea învierii vieții cei de veci și-i odihnește pre dînșii, unde strălucește lumina feței tale.

Incă te rugăm : pomenește, Dómnne, tótă episcopia ortodocșilor celor ce drept învață cuvântul adevărului tău, tótă preoția, întru Christos diaconia și tótă ceta bisericéscă.

Incă aducem ție acéstă slujbă cuvântătore pentru lume, pentru sânta, catolicéscă și apostoléscă Biserică ; pentru cei ce petrec în curăție și întru viață cinstită; pentru bine-credinciosul și de Christos iubitoriul Regele nostru (**cutare**); pentru tótă curtea și ostașii lui. Dă lor, Dómnne, pacinică domnie, ca și noi, întru liniștea lor, viață lină și fără de cértă să viețuim, întru tótă buna credință și curăție.

Iar după cântarea Axionului, Preotul dice :

Intěiū pomenește, Dómnne, pre Prea-sânțitul Arhiepiscopul și Mitropolitul, **saū Episcopul nostru (cutare)**, pre carele îl dărueste sântelor tale Biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelung îndilit, drept îndreptând cuvântul adevărului tău.

Corul cântă :

Și pre toți și pre tóte. Diaconul pomenește pomelnicul viilor. Iar Preotul se rógă :

Adă-ți aminte, Dómnne, de cetatea acésta, (**saū sânt Lócașul, saū orașul saū satul**), în care viețuim, și de tóte orașele și satele, și de cei ce cu credință viețuesc într'insele. Adă-ți aminte, Dómnne, de cei ce umblă pre ape și călătoresc, de cei neputincioși și de cei ce se ostenesc, de cei robiți și de mântuirea lor. Adă-ți aminte, Dómnne, de cei ce aduc daruri și fac bine în santele tale Biserici și-și aduc aminte de cei sěraci, și preste noi toți trimite milele tale.

Ecfonis :

Si ne dă noi cu o gură și cu o inimă, a mări și a cânta prea cinstit și de mare cuviință numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

Apoi Preotul se întorce către popor și bine-cuvântând dice Ecfonis :

Si fie milele marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Christos, cu voi cu toți.

Corul : Și cu Duhul tău. **Iar Diaconul luând bine-cuvântarea dela Preot, și, esind și stând la obicnuitul loc, dice :**

Pre toți sântii pomenindu-ți, iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm. **Corul :** Dómnne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce s'aũ adus și s'aũ sfințit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitoriul de ómeni Dumnezeuul nostru, cel ce le-aũ primit pre dînsele în sântul cel mai pre sus de ceriuri și înțelegătoriul său Altariu, întru miros de bună mirésma duhovnicescă, să ne trimiță noi dumnezeesca milă și darul Sântului Duh, să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul se rógă, Urmându-și Diaconul ectenia.

Inaintea ta punem tótă viața noastră și nădejdea, Stépâne iubitoriule de ómeni, și cerem, și ne rugăm, și ne proșternem, învrednicește-ne pre noi să ne împărtășim cu cereștile tale și înfricoșatele Taîne, ale aceștei sante și spirituale Mese, cu curată conștiință, spre lăsarea păcatelor, spre ertarea greșelelor, spre împărtășirea cu Sântul Duh, spre moștenirea Impărăției cerești, spre îndrăznirea cea către tine, iar nu spre judecată, saũ spre osîndă.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumnezeuule, cu darul tău. **Corul :** Dómnne miluește.

Dua totă desevârșită, sântă, cu pace, și fără de păcat, la Domnul să cerem. **Corul** : Dă Dómnne.

Inger de pace, credincios, îndreptătoriu, păzitoriū sufletelor și trupurilor nóstre, la Domnul să cerem.

Milă și ertare de păcate și de greșalele nóstre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor nóstre și pace lumei, la Domnul să cerem.

Cea-laltă vreme a vieței nóstre, în pace și întru pocăință a o sevârși, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieței nóstre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea Sântului Duh cerând, pre noi înșine și uniți pre alții, și totă viața noastră lui Christos Dumneđeū să o dăm. **Corul** : Ție Dómnne.

Preotul Ecfonis :

Si ne învrednicește pre noi, Stěpâne, cu îndrăznire, fără de osîndă, să cutezăm a te chiema pre tine Dumneđeul cel ceresc, Tată, și a ȃice:

Corul :

Tatăl nostru, carele ești în ceriuri, sântiască-se numele těū, vie împěrația ta, fie voia ta, precum în ceriū și pre păměnt. Pânea noastră cea spre ființă dă ne-o noi astă-ȃi. Și ne iartă noi greșalele nóstre, precum și noi ertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

Preotul Ecfonis :

Că a ta este împěrația, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Preotul : Pace tuturor **Corul** : Și duhului těū.

Diaconul: Capetele vóstre Domnului să le plecați.
Corul: Tie Dómnne.

Iar Preotul se rógă încet:

Mulțămim ție, Impărate nevădutele, carele cu puterea ta cea nemăsurată toate le-ai făcut, și cu mulțimea milei tale din ne-ființă în ființă toate le-ai adus. Insuți, Stăpâne! caută din ceriū spre cei ce ș'aū plecat ție capetele sale, că nu le-aū plecat trupului și sângelui, ci ție înfricoșatului Dumne-deu. Tu dar, Stăpâne, cele puse înainte tuturor noī spre bine le întocmește, duple a fiește-căruia osebită trebuință: cu cei ce înótă pre ape împreună înótă, cu cei ce călătoresc împreună călătorește, pre cei bolnavi îi tămăduiește, cela ce ești doctorul sufletelor și al trupurilor.

Ectonis:

Cu darul, și cu îndurările, și cu iubirea de ómeni, a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea sântul, și bunul, și de viață făcătoriul tău Duh, acum și pururea și vecii vecilor. **Corul:** Amin.

Iar Preotul se rógă:

Ia aminte, Dómnne Iisuse Christóse, Dumne-deul nostru, din sânt Lócașul tău și de pre Tronul mărirei împărăției tale, și vino ca să ne sântești pre noi, cela ce sus seđi împreună cu Tatăl și aicea împreună cu noi nevădut petreci. Și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da noi prea curat Trupul tău și cinstitul Sânge, și prin noi la tot poporul.

Iar când ceteste Preotul rugaciunea acésta, Diaconul stând maintea sântelor Uși, se încinge cu Orariul cruciș. Apoi se închină Preotul; asemenea și Diaconul se închină la locul ca-

rele stă, dicând în taină: Dumnedeule, curățește-mă pre mine
păcătosul și mă miluește, de 3-ori.

Iar când vede Diaconul pre Preot ținând mâinile și atin-
gându-se de sânta Pâne, spre a face sânta înaltare, dice cu
glas: Să luăm aminte. Iar Preotul, înaltând sânta Pâne
dice cu glas: Sântele sântilor. Corul: Unul sânt, unul
Domn Iisus Christos, întru mărirea lui Dumnedeu Tatăl,
Amin.

Și Cântăreții cântă chinonciul dălei saŭ al sântului. Iar Dia-
conul intră în sântul Altariu și stând dea-drepta Preotului,
carele ține sântul Trup, dice: Sfăramă, Stăpâne, sântul Agneț.
Iar Preotul, sfărâmându-l în patru părți cu luare aminte și cu
evlavie dice:

S făramă-se și se împarte Mielul lui Dumnedeu,
cel ce se sfăramă și nu se desparte, cel ce se mă-
nâncă pururea, și nici odată nu se sfârșește, ci pre
cei ce se împărtășesc îi sânteste.

Iar Diaconul, arătând cu Orariul sântul Potir, dice:

P linește, Stăpâne, sântul Potir.

Iar Preotul luând păticea carea este de sus, adică Iisus,
face cu dînsa cruce deșupra sântului Potir, dicând:

P linirea Potirului credinței Sântului Duh.

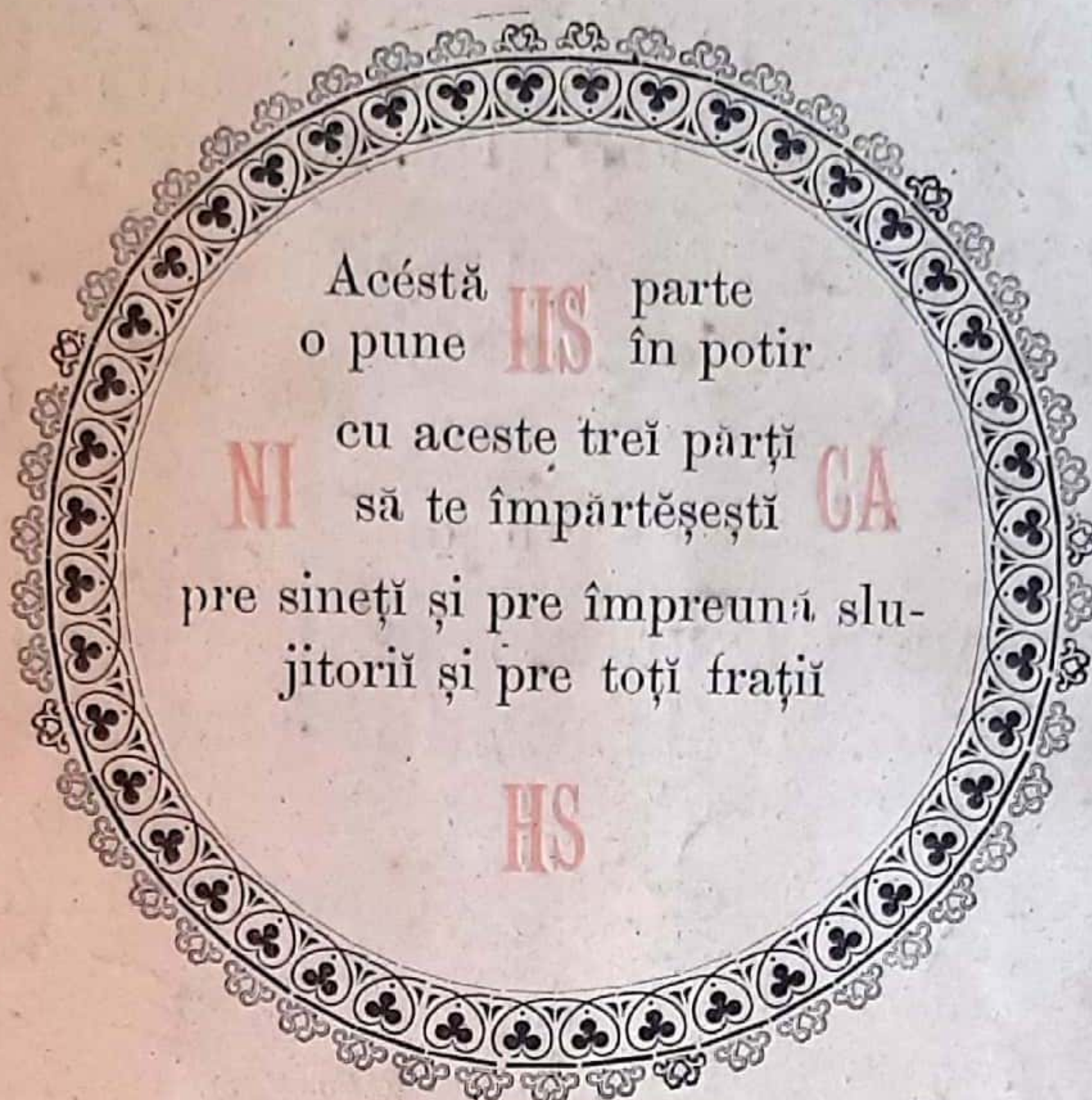
Și așa o pune în sântul Potir, dicând Diaconul: Amin.

PENTRU SFĂRĂMAREA SANTEI PANI.

Căde-se ție a ști, Preote: Că sfărâmând sântul Trup, să pui
părțile în chipul crucci jos pre sântul Disc, cu miezul în sus,
pre um și mai nainte când s'au junghiat **IIS**. Adecă să pui
în partea din sus a sântului Disc, carea este despre răsărit.
Iar **IIS** din jos, carea este despre apus. Iar **NI** în partea des-
pre mîiață-nópte. Iar **CA** în partea despre amiață-di.

Precum s'au închipuit aicea:

Apoi luând partea **IHS** pune-o în sântul Potir; iar cele-lalte trei sante părți adevă **NI** și **CA** să le sfăram în părticele cât să fie de ajuns pentru Preoți, pentru Diaconi, și pentru cei ce vor să se împărtășască. Iar din partea prea santei Născetorei de Dumneșu, sau acelor 9 cete, sau dintru altele câte sânt pre sântul Disc, să nu împărtășești pre nimenea nici de cum, ci numai din sânta Pâne.

Asemenea se cade ție, Preote, să știi și acésta, că de vor fi mulți împreună servitori Preoți și Diaconi, și frați de cuminecare, trebuie în vremea Proskomidiei să scoți sânta Pâne mai mare de cât precum obicinuești în cele-lalte zile, asemenea și când torni în sântul Potir amestecarea, adevă vinul și apa, să torni mai mult de cât precum obicinuești, spre a fi de ajuns la toți cari vor fi a se împărtăși. Că după ce se sêvêrșesc Santele, n'ai voe, nici să îndrăznești să mai pui vin și apă, în sântul Potir.

Asemenea și când torni sânta Căldură, să chibzuești a fi atâta de fierbinte în cât să se încăldească Santele.

Si luând Diaconul Căldura, dice către Preot:

Bine-cuvinteză, Stêpâne, căldura.

Iar Preotul bine-cuvântând dice:

Bine-cuvântată este Căldura sântilor tăi tot-deuna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar Diaconul torna cât trebuie în chipul Crucii în laudatul sântului Potir, dicând:

Căldura credinței, plină de Duhul Sânt, Amin.

Și lasând vasul, stă puțin de o parte, iar Preotul dice :
Diacone apropie-te. Și apropiindu-se Diaconul, face închină-
ciune cu evlavie, cerându-și ertarea. Iar Preotul ținând sântul
Trup, îl da Diaconului, și sërutând Diaconul mâna Preotului
primește sântul Trup, dicând :

Dă-mi mie, Stěpâne, cinstitul și sântul Trup al
Domnului și Dumneđeului și Mântuitoriului nos-
tru Iisus Christos.

Iar Preotul dice :

Ierodiaconului (**cutare**) se dă cinstitul și sânt-
tul, și prea curatul Trup al Domnului și Dumne-
đeului și Mântuitoriului nostru Iisus Christos,
spre ertarea păcatelor lui, și spre viața de veci.

Și merge din dosul santei Mese, și plecându-și capul se rógă
ca și Preotul. Asemenea și Preotul, luând o partiică din sânt-
tul Trup, dice :

Cinstitul și prea sântul Trup al Domnului și
Dumneđeului și Mântuitoriului nostru Iisus Chris-
tos, se dă mie Preotului (**cutare**), spre ertarea pă-
catelor mele și spre viața de veci.

Și plecându-și capul se rógă dicând :

ređ, Dómne, și mărturisesc, că tu ești cu
adevărat Christos Fiul lui Dumneđeul ce-
lui viū, carele ai venit în lume să mântu-
ești pre cei păcătoși, dintru carii cel din-
teiu sînt eū. Incă cređ, că acesta este însuși prea
curat Trupul tēu și acesta este însuși scump Săn-
gele tēu. Decī mă rog ție, miluește-mă și-mi ertă
mie greșalele mele, cele de voie și cele fără de
voie, cele cu cuvēntul, saū cu lucrul, cele cu ști-
ința și cu neștiința. Și mă învrednicește fără de
osîndă să mă împărtășesc cu prea curatele tale Taine,
spre ertarea păcatelor și spre viața de veci, Amin.

Apoi :

A l cinei tale cei de taină, astă-ți, Fiiule al lui Dumnezeu, părtaș mă primește. Că nu voiū spune vrăjmașilor tăi taina ta, nici s'erutare îți voiū da ca Iuda, ci ca tâlhariul mărturisesc ție: Pome-nește-mă, Dómnne, întru împărăția ta.

N u spre judecată, sau spre osîndă, să-mi fie mie împărtășirea sântelor tale Taine, Dómnne, ci spre tămăduirea sufletului și a trupului.

Și așa se împărtășesc cu pârțicelele care le țin în mână, cu frică și cu totă evlavie. Apoi ridicându-se, apucă cu amândouă mâinile și cu un acoperământ sântul Potir. Și se împărtășește de 3-ori dintr'însul, dicēnd :

M ă împărtășesc eu robul lui Dumnezeu, Preotul (**cutare**), cu cinstitul și sântul Sânge al Domnului Dumnezeu și Mântuitoriului nostru Iisus Christos, spre ertarea păcatelor mele și spre viața de veci, Amin.

Și așa își șterge Preotul buzele sale și sântul Potir cu acoperământul carele ține în mână, și dice :

I ată s'aū atins de buzele mele și va șterge fără-de-legile mele, și păcatele mele le va curăți.

După acēsta chīamă pre Diacon, dicēnd : Diacone apropiete.
Și Diaconul vine și se închină odată dicēnd :

I ată viū la nemuritoriul Impērat.

Și Preotul dice :

S ă împărtășește servul lui Dumnezeu Diaconul (**cutare**), cu cinstitul și sântul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitoriului nostru Iisus Christos, spre ertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Și împărtășindu-se Diaconul, dice Preotul :

I ată s'aū atins de buzele tale și va șterge fără-de-legile tale, și păcatele tale va curăți.

Cade-se a ști că de vor fi mai mulți Preoți și Diaconi, servind împreună, la vremea Impărtașirei, mai întâiu după sfărâmarea santei Pâni, vin Preoții și se pun în rând din partea santei Mese despre amiață-nopte, și pre rând își cer ertare unul de la altul. Apoi urmăză și Diaconii a și cere ertare de la Preoți, precum și între dênșii. Decî vin Diaconii și primesc pârțicele din sântul Trup, de la Preotul începătoriu, duple rânduială. Apoi vine cel al doilea Preot, cu bună cucernicie, și-și ia singur o pârțicieă din sântul Trup, și se trage înapoi iarăși pe unde au venit, și mergend pre din-dosul santei Mese, stă din partea despre amiață-di, asemenea și cei-lalți unul după altul aceiași urmare păzind. Și după aceste, ia și Începătoriul o pârțicieă, și stând la locul său, dinaintea santei Mese, se rîgă dicend: Cređ Dómne; și cele-lalte, începend odată cu ei și cei-lalți Preoți, încetișor fôrte și cu luare aminte, ca nu prin mai mult sgomot să se încurce în rugăciuni, fiind unul lângă altul apropiati. Decî isprăvind rugăciunea primește întâiu cel mai mare apoi și toți cei-lalți și iarăși cel mai Mare luând cu evlavie sântul Pahar se împărtașește duple rânduială, și se trage de o parte, asemenea și cei-lalți Preoți acestă urmare păzind. Apoi cel mai din urmă Preot împărtașește pre Diaconi cu luare aminte. Și pre rând apoi cele-lalte învățături.

*Și după aceea. Diaconul luând sântul Disc. îl rădica de-
asupra sântului Pahar, și-l șterge cu sântul Burete cu multă
luare aminte și cu cucernicie, dicend cuvintele acestea.*

Spală, Dómne, păcatele celor ce s'au pomenit aicea, cu cinstit Sângele têu, pentru rugăciunile sântilor tãi.

Apoi dice și acestea ale Învierii:

Invierea lui Christos vedend, să ne închinăm sântului Domnului Iisus, unuia celui fără de păcat; crucei tale ne închinăm, Christóse, și sântă Învierea ta o lăudăm și o mărim, că tu ești Dumneđeul nostru, afară de tine pre altul nu știm, numele têu numim. Veniți toți credincioșii să ne închinăm santei învierii lui Christos; că iată a venit prin cruce bucurie în tótă lumea, tot-déuna bine-cuvêntând pre Domnul, lăudăm învierea lui, că rěstignire răbdând pentru noi, cu mórte pre mórte a sfărâmat.

Luminéză-te, luminéză-te, noule Ierusalime, că mărirea Domnului preste tine a strălucit. Saltă acum și te bucură Sióne; iar tu, Curată Născétóre de Dumneđeü, veselește-te întru învierea celui Născut al têu.

O Pascele cele mari și prea sântite Christóse! O înțelepciunea și Cuvântul lui Dumnezeu și puterea! Dă-ne noi să ne împărtășim cu tine mai adevărat în ziua cea neînserată a împărăției tale.

Și acopere sântul Potir cu un acoperământ, asemenea și desupra sântului Disc pune steluța și acoperământurile.

Apoi Preotul ceteste rugăciunea acésta a mulțămirei:

Mulțămim ție, Stăpâne iubitoriule de ómeni, dătătoriule de bine al sufletelor nóstre, că și în ziua de acum ne-ai învrednicit pre noi cereștilor tale și nemuritoare mistere. Indreptéază calea noastră, întărește-ne pre noi pre toți întru frica ta, păzește viața noastră, întărește pașii noștri, prin rugăciunile și solirile măritei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Mariei, și ale tuturor sântilor tăi.

Și așa deschide ușile sântului Altarului, și Diaconul închinându-se odata la sântul Potir de la Preot cu cucernicie, și vine la santele Uși și înălțându-l îl arată poporului dicând:

Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Corul: Bine-cu-ântat este cel ce vine întru numele Domnului, Dumnezeu este Domnul și s'a arătat noi.

Atuncea se apropie cei ce vor să se împărtășească. Și așa vine unul după altul și se închina cu toată umilința și frica, având mâinile strânse la piept. Apoi primeste Dumnezeieștile Taine. Iar Preotul împărtășindu-i pre fieste-care, dice:

Să cuminecă robul lui Dumnezeu (**cutare**) cu cinstitul și sântul Trup și Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Christos, spre ertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Iar Corul cântă: Trupul lui Christos prîimiți. Iar cel împărtășit își șterge buzele cu sântul Acoperământ. Și scuturând sântul Potir și închinându-se se dice, mulțămim ție

Dumnezeu. Sfârșindu-se acesta, Preotul bine-cuvîntéza pre
popor, dicénd cu glas mare :

Mântuește, Dumnezeule, poporul tău și bine-cu-
vîntéază moștenirea ta.

Iar Corul cântă :

Vedut-am lumina cea adevărată, primit-am Duhul cel ce-
resc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi în-
chinându-ne, că acesta ne-a mântuit pre noi.

Și se întorce Diaconul și Preotul spre sânta Masă, și tamâ-
iază Preotul de 3-ori, dicénd întru sine :

Inalță-te preste ceriuri, Dumnezeule, și preste
tot pămîntul mărirea ta.

Apoi Preotul dând cădelnița în mîna Diaconului, și puind
și sântul Disc pre capul lui, el cu multă evlavie, căutând afară
către Uși, nimic dicénd, se duce la Proscomidie, și-l pune
acolo. Iar Preotul închinându-se, și luând sântul Potir, se în-
torce către Uși, și căutând spre popor, dice în sine :

Bine-cuvîntat este Dumnezeul nostru.

Și cu glas :

Tot-deuna, acum și pururea și în vecii veci-
lor. Corul : Amin.

Să se umple gurile noastre de lauda ta, Dómnne, ca să lau-
dăm mărirea ta. Că ne-ai învrednicit pre noi a ne împărtași
cu santele, dumnezeestile, nemuritoarele, prea curatele și de
viață făcătoarele tale Taîne, întărește-ne pre noi întru sântenia
ta, totă ziua să ne învățăm dreptatea ta : Aliluia. Aliluia. Aliluia.

Iar Preotul mergénd la Proscomidie, pune sântul Potir
acolo, și luând cădelnița dela Diacon, cădește santele de 3-ori,
nimic dicénd. Și Diaconul ese pre Ușa despre miada-nópte și
stând la obicînuitul loc dice :

Drepti primind dumnezeestile, santele, prea curatele, ne-
muritoarele cereștile, și de viață făcătoarele, înfricoșatele ale
lui Christos Taîne, cu vrednicie să mulțămim Domnului.
Corul : Dómnne miluește.

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul tău.

D iua totă deservită, sântă, cu pace, și fără de păcate cerșind ; pre noi înșine, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumne-deu să o dăm. **Corul** : Ție Dómnne.

Iar Preotul strângând Antimisul, face preste dînsul cruce cu Evangelia dicînd Ectonis :

C ă tu ești sântirea noastră, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Preotul : Cu pace să eșim. **Corul** : Intru numele Domnului.

Diaconul : Domnului să ne rugam : **Corul** : Dómnne miluește.

Apoi Preotul eșind, ceteste rugăciunea Amyonului cu glas :

 el ce bine-cuvintezi pre cei ce bine te cuvinteză, Dómnne, și sântești pre cei ce nădejduesc întru tine; mântuește poporul tău și bine-cuvinteză moștenirea ta; plinirea Bisericeii tale păzește-o, sântește pre cei ce iubesc bună-cuviința Casei tale. Tu pre aceștia îi prea mărește cu dumne-dească puterea ta, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădejduim întru tine. Pace lumii tale dăruiește, Bisericii tale, Preoților, și bine credinciosului Regele nostru (**cutare**), ostașilor lui, și la tot poporul tău. Că ori ce dare bună și ori ce dar deservit, de sus vine dela tine Părintele luminilor ; și ție mărire, și mulțămire, și închinăciune înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Apoi : Fie numele Domnului bine-cuvîntat. **De 3-ori**.

Și Psalmul 33 : Bine voiîi cuvînta pre Domnul.

Iar pînă ceteste Preotul rugăciunea, Diaconul stă de-a dreapta parte, înaintea Icónei Mântuitorului Iisus Christos, avîndu-și capul plecat pînă la sfîrșitul rugăciunei. După aceea intră Preotul pre santele Uși, iar Diaconul pre Ușa des-

pre miadă-nopte, și mergând către Procomidie dice Preotul rugăciunea acésta :

Plinirea legei și a Prorocilor însuși fiind, Christóse Dumneđeul nostru, cel ce ai plinit totă orînduiala părintéscă, umple de bucurie și de veselie inimile nóstre, tot-déuna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Diaconul rămâne în sântul Altariu și stringe Sântele cufricea și cu totă grija. Iar Preotul esind afara, da poporului Anafora. Și după sfîrsitul Psalmului, și împărțirea Anaforei, bine-cuvîntînd Preotul pre popor dice :

Bine-cuvîntarea Domnului preste voi, cu darul, și cu iubirea lui de ómeni, tot-déuna, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin. **Preotul :** Mărire ție, Christóse Dumneđeule, nădejdea noastră mărire ție. **Corul :** Mărire ; Și acum : Dómnne miluește, **de 3-ori.** Bine-cuvîntéză. **Preotul de va fi Duminică, dice :** Cel ce a înviat din morți : **Iar de nu :**

Christos adevăratul Dumneđeul nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maicei sale, (**și celelalte**), a celui întru sânti părintelui nostru Ión Chri-sostóm, Arhiepiscopul Constatinopolei, **și cu ale sântului cutare, a cărui este diua,** și cu ale tuturor sântilor, să ne miluiască, și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitoriú de ómeni. **Iar Corul cântă :** Mulți ani.

Dupa aceea Preotul, intrînd în sântul Altariu, se desbraca de sântele Vestimente dicînd :

Acum slobođește pre servul tđu, Stépâne, după cuvîntul tău în pace ; că vędură ochii mei mântuirea ta, carea ai gătít înaintea feței tuturor popórelor, lumine spre descoperirea né-murilor și mărire poporului tđu Israil. Sânte Dumneđeule, **Prea Sântă Treime.** **Si după Tatăl nostru :** **Troparul sântului Ión Chri-sostóm, glas al 8-lea**

Din gura ta, ca o lumină de foc, strălucind darul, lumea a luminat, vistieriile neíubirei de

argint lumei ai câștigat; înălțimea gândului umilit noi ne-ai arătat; cu cuvintele tale învățându-ne, părinte Ióne Chrisostóme, rógă pre cuvântul Chris-tos Dumneđeũ să mântuiască sufletele nóstre.

Mărire : *Condac, glas, 6-lea* :

Din ceriũ ai luat darul cel dumneđeesc, și prin buzele tale pre toți îi înveți a se închina unui Dumneđeũ în Treime, Ióne Chrisostóme, prea fericite cuvióse; dupre vrednicie te lăudăm pre tine, că ești învățatoriũ, ca cel ce arăți cele dum-neđeesti.

Și acum, a *Nascetórei* :

Ceea ce ești folositóre creștinilor nerușinată, mijlocitóre către Făcătoriul neschimbată, nu trece cu vedere glasurile cele de rugăciune ale păcătoșilor; ci sîrguește ca o bună spre ajutoriul nostru, carii cu credință strigăm către tine: Grăbește spre rugăciune și te nevoește spre îmblândire, apărând pururea, Născetóre de Dumneđeũ, pre cei ce te cinstesc pre tine.

Dómne miluește, *de 12-ori*. Ceea ce ești mai cinstită, Mărire și acum. *Și face Apolisul*.

Iar Diaconul strângend Sântele cu totă paza, ca nu cum-va vre-o sfărâmatură măcar cât de mică să cadă, sau să rămăie, tornă în sântul Potir din vin și din apă, și potrivește și șterge cu buretele totă umezela. Deci strînge sântele vase împreună și le pune la obreînșitul loc, dicend: Acum slobođește, Stěpâne: și cele-lalte. Asemenea făcend și Preotul. Și așa spalându-și mâinile la locul cel cuviincios și închinându-se împreună cu Preotul fac Apolisul și, mulțamind lui Dumneđeũ pentru tot, ies afară și se duc la ale sale.

Sfîrșitul Dumneđeestei Liturgii

A sântului Ión Chrisostom.

Inceputul Dumnezeștei Liturгии aceluî între sânti Părintelui nostru Vasilie cel mare, Arhiepiscopul Chesariei din Capadocia.

Cade-se a ști, că această Dumnezească Liturgie a marelui Vasilie, nu se face tot-deuna, ci numai în zilele rânduite, adică în Duminicile marelui Post (afară de Duminica Florilor) în sânta marea Joi, în Sâmbăta cea mare, în ajunul Nașterei lui Christos și a Dumnezeștei arătări și în ziua Sărbătorei sântului Vasilie.

Iar învățătura și rânduiala Procomidiei aceștia este aceeași ca și a sântului Ioan Chrisostom.

Biserica Bucur din București.

ST. MARELE

WASILIE

Dumnezeule
cel sînt cel ce
între sînți te
odihnesti, ce-
la ce cu glas
întreit sînt
te laudî de
serafimi

DUMNEDEEASCA LITURGIE

ACELUI ÎNTRE SÂNTI PĂRINTELUI NOSTRU
VASILIE CEL MARE

Arhiepiscopul Chesariei din Capadocia.

Diaconul stând la locul cel obicinuit dice cu glas :

Bine-cuvinteză, Stăpâne.

Preotul :

Bine-cuvântată este împărăția, a Tatălui, și a Fiiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Diaconul dice Ectenia. Iar de nu este Diacon, însuși Preotul :

Cu pace Domnului să ne rugăm **Corul** : Dă-mne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a totă lumea și pentru bună starea sântelor lui Dumnezeu Biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acesta și pentru cei ce cu credință, cu bună-cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru Prea-sânșitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau

Episcopul nostru ~~entare~~), și pentru cinstita preoție și întru Christos diaconie, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru bine-credinciosul și de Christos iubitorul Regele nostru (~~entare~~) și pentru totă curtea și supușii lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-î ajute și să-î supue supt picióarele lui pre tot vrăjmașul și împrotivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sânt Lócașul acesta, țara acésta și peniru tóte cetățile, orașele și satele, și pentru cei ce cu credință viețuesc într'însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună-întocmirea văzduhurilor, și pentru îmbielseugarea ródelor pământului, și pentru vremi pacínice, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți, și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm. + 227 pentru boln

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumneđeule, cu darul tău.

Pre prea sânta, curata, prea bine-cuvântata, mărita, Stěpâna nóstră de Dumneđeū Născětórea și pururea Fecióra Maria, cu toți sântii pomenindu-o, pre noi însine, și unul pre altul, și tótă viața nóstră lui Christos Dumneđeū să o dăm. Corul: Ție Dóimne.

RUGĂCIUNEA ANTIFONIULUI INTEIU

Dóimne Dumneđeul nostru, a căruia stěpânire este neasemănată și mărire neajunsă, a căruia milă este nemăsurată și iubirea de ómenī negrăită, însuți, Stěpâne, duple îndurarea ta, caută spre noi și spre sântă Biserica acésta, și fă cu noi și cu cei ce dimpreună cu noi se rógă milele tale cele bogate și îndurările tale.

Ecfonis :

Că ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Dupa Ectenie, Corul cântă înteiul Antifon. Deci Ectenia :

Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul :** Dómnne miluește.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul teü.

Pre prea sânta, curata, prea bine-cuvântata, mărita, Stě-pâna nóstră de Dumneđeü Născětórea și pururea Fecióra Ma-ria, cu toți sântii pomenindu-o, pre noi însine, și unul pre al-tul, și totă viața nóstră lui Christos Dumneđeü să o dăm.

Corul : Ție Dómnne.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA

Dómnne Dumneđeul nostru, mântuește po-porul teü și bine-cuvintéză moștenirea ta; plinirea Bisericei tale păzește-o, sântește pre cei ce iubesc bună-cuviința casei tale; tu pre aceștia îi prea-mărește cu dumne-deéscă puterea ta, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădejduim întru tine.

Ecfonis :

Că a ta este stěpânirea, și a ta este împěráția, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Dupa al doilea Antifon :

Ectenia : Iară și iară. **Corul :** Dómnne miluește.

Apără, mântuește. Pre prea sânta curata. **Corul :** Ție Dómnne.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA

Cela ce ai dăruit noi aceste rugăciuni ob-ștești și împreună glăsuitoře, cela ce și la doi și la trei, ce se unesc întru numele teü, ai făgăduit să le dai cererile; însuți și

acum plinește cererile cele spre folos ale servilor tăi, dându-ne noi întru acest véc de-acum cunoștința adevărului tău, și în cel ce va să fie, viața de veci dăruindu-ne.

Ectonis :

Că bun și iubitoriu de ómenî Dumneđeul ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Și aicea precum la Liturgia sântului Ión Chrisostom, Corul cântă aceléși. Asemenea și Preotul și Diaconul aceléși dic și fac.

RUGACIUNEA INTRAREI

Stěpâne Dómne Dumneđeul nostru, cela ce ai aședat în ceriuri cetele și oștile Ángerilor și ale Arhanghelilor, spre serviciul mărirei tale, fă împreună cu intrarea nóastră să fie intrarea sântilor Ángerî, cariî servesc împreună cu noi și împreună măresc bunătatea ta. Că ție se cuvine tótă mărire, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

După acésta se face intrarea. Diaconul dicēnd: Cu înțelepciune, dreptî. Iar Corurile cântând Troparele, Preotul cetește rugăciunea întreit santei cântări.

Dumneđeul cel sânt, carele întru cele sante odihnești, cela ce cu glas întreit sânt ești lăudat de Serafimi și mărit de Heruvimi, și de tótă puterea ceréscă închinat; cela ce dintru neființă întru ființă ai adus tóte, carele ai zidit pre om dupre chipul și dupre asemănarea ta, și cu tot darul tău l-ai împodobit; cela ce dai înțelepciune și pricepere celui ce cere, și nu treci cu vederea pre cela ce greșește, ci pui pocăință spre mântuire; carele ne-ai învrednicit

pre noi, smeriții și nevrednicii servi tăi, și în ora acesta a sta înaintea mărireii sântului tău Jertfelnic și a-ți aduce ție datornică închinăciune și mărire; însuți Stăpâne! primește și din gurile noastre, celor păcătoși, întreit sânta cântare și ne cercetază pre noi cu bunătatea ta, iartă-ne noi totă greșala cea de voie și cea fără de voie; sânteste sufletele și trupurile noastre, și ne dă noi să slujim ție într-o cuviință în toate zilele vieții noastre; pentru rugăciunile prea santei Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor sântilor, cari din véc bine au plăcut ție.

Ecfonis :

Că sânt ești Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea. **Diaconul :** Și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Și cântând Corul întreit sânta cântare, Mărire, și acum, Preotul și Diaconul dic întreit sânta cântare și altele, ca și la Liturgia sântului Ión Chrisostom.

RUGACIUNEA MAI 'NAINTE DE EVANGHELIE

Strălucește în inimile noastre, iubitoriule de oameni Stăpâne, lumina cea nestricăcioasă a cunoștinței Dumneșeirii tale, și deschide ochii gândului nostru, spre înțelegerea evangheliceștilor tale învățături. Pune în noi și frica laudatelor tale porunci, ca, călcând toate dorințele trupului, viațuire spirituală să petrecem, toate cele ce sînt spre bună plăcerea ta cugetând și făcînd. Că tu ești luminarea sufletelor și trupurilor noastre, Christóse Dumnezeule, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al tău Părinte, și prea sântului și bunului, și de viață

făcătoriului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Aicea Preotul și Diaconul urmăzează precum și la Liturgia
sântului Ión Chrisostom, dicând Diaconul :

Bine-cuvintéază, Stépâne, pre bine-vestitoriul
sântului Apostol și Evanghelist (*cutare*).

Iar Preotul bine-cuvântându-l dice :

Dumneșe, prin rugăciunile sântului măritu-
lui, întru tot lăudatului Apostol și Evanghelistu-
lui (*cutare*), să-ți dea ție cuvânt, celui ce bine-ves-
tești cu putere multă, spre plinirea Evangheliei
iubitului său Fiiu, Domnului nostru Iisus Chris-
tos. *Și cele-lalte. După sfîrșitul santei Evanghelii, Diaconul
dice Ectenia.*

Să dicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să
dicem. **Corul :** Dómnne miluește. 1.

Dómnne a tot țiitoriule, Dumneșeul Părinților noștri, ru-
gămu-ne ție auđi-ne și ne miluește. **Corul :** Dómnne miluește.

Miluește-ne pre noi, Dumneșeule, duple mare mila ta, ru-
gămu-ne ție, auđi-ne și ne miluește. **Corul :** Dómnne miluește,
de 3-ori.

RUGACIUNEA CEREREI STARUITOARE:

Dómnne Dumneșeul nostru, primește acéști
rugăciune căldurósă de la servi tăi și
ne miluește pre noi duple mulțimea mi-
lei tale: și trimite îndurările tale preste noi
și preste tot poporul tău, carele așteptă de
la tine multă milă.

Incă ne rugăm pentru Prea-Sânșitul Arhiepiscopul și Mi-
tropolitul (*sau Episcopul nostru cutare*), și pentru toți frații
noștri cei întru Christos.

Incă ne rugăm pentru bine-credinciosul și de Christos iu-
bitoriul Regele nostru (*cutare*), pentru stépânirea, biruința,
petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea, lăsarea și ertarea

pecatelor lui ; și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai mult să-î ajute și să-î îndrepteze calea lui întru toate, și să-î supue supt picioarele lui pre tot vrăjmașul și împotivnicul.

Incă ne rugăm pentru frații noștri : Preoții, Ieromonahii, Ierodiaconii, Monahii și pentru toți cei întru Christos frați ai noștri.

Incă ne rugăm pentru fericii și pururea lăudații ctitorii sântului Lăcașului acestuia, și pentru toți cei mai de înaintea adormiți părinți și frați ai noștri ortodocși, cari zac aicea și pretutindenea drept măritorilor.

Incă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și ertarea pecatelor servilor lui Dumnezeu, a tuturor ortodocșilor creștini, enoriași, epitropi și bine-făcători ai acestei sante Biserici. *+ Bolnavii*

Incă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sânta și întru tot cinstită Biserica acésta, pentru cei ce se ostenesc, și cântă și pentru poporul ce stă înaintea, așteptând de la tine mare și multă milă.

Iar Preotul Ectonis :

Că milostiv și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și ție mărirea înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Diaconul :

Rugați-vă cei chemați Domnului. **Corul** : Dómnne miluește.

Cei credincioși pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-î miluiască pre dînșii.

Să-î învețe pre dînșii cu cuvântul adevărului.

Să le descopere lor Evanghelia dreptăței.

Să-î uniască pre dînșii cu sânta sa catolicéscă și apostolésacă Biserică.

Mântuește, miluește, apără și-î păzește pre dînșii, Dumnezeu, cu darul tău.

Cei chemați capetele vóstre Domnului să le plecați. **Corul** : Ție Dómnne.

RUGACIUNEA PENTRU CEI CHIEMAȚI, MAI 'NAINTE DE SANTA INALȚARE

Dómne Dumneđeul nostru, carele în ceriuri lócuești și cauți spre tóte lucrurile tale, caută spre servii tăi cei chiemați, carii și-au plecat înaintea ta grumazii lor, și le dă lor jugul cel ușor; fă-î pre dînșii membre cinstite sânteii tale Biserici, și-î învrednicește pre dînșii băei nașterei cei de a doua, ertărei păcatelor și veștmîntului nestricăciunei, spre cunoștința ta, adevăratul Dumneđeul nostru.

Apoi întindênd sântul Antimis, 'dice Ectonis, însemnând cruciș cu sântul Burete.

Ca și aceștia împreună cu noi să măriască prea cinstitul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al Sântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Diaconul 'dice :

Câți sunteți chiemați eșiți.

Iar de este și al doilea Diacon, 'dice și acela :

Cei chiemați eșiți. **Deci iarăși cel dintăi Diacon :**

Câți sunteți chiemați eșiți. **Cel al doilea :**

Ca nimenea din cei chiemați, câți suntem credincioși; iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul** : Dómne miluește.

RUGACIUNEA CREDINCIOȘILOR, CEA DINTEIŪ DUPA CE INTINDE' ANTIMISUL.

Tu, Dómne, ai arătat noi acéstă mare taină a mântuirei; tu ne-ai învrednicit pre noi, umiliții și nedemni servii tăi, a fi servitori ai sântului tău Altariu; tu ne îndesulează pre noi cu puterea Sântului Duh, pentru serviciul acesta, ca fără de o sîndăstând înaintea sânteii tale măririi, să aducem ție prinos de laudă; că tu ești cel ce lucrezi tóte întru toți.

Dă Dómnne și pentru păcatele nóstre și pentru abaterile poporului, să fie primit prinosul nostru și bine adus înaintea ta.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul tău. **Corul :** Dómnne miluește.

Cu înțelepciune.

Ecfonis :

Că ție se cuvine tótă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Diaconul : Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Corul : Dómnne miluește.

Iar când slujește Preotul fără de Diacon, acestea de mai jos nu le dice, ci îndată ceteste rugăciunea adoua a credincioșilor în taină. Și după rugăciune, dice : **A**pără, mântuește. Iar de este Diacon dice acestea :

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor nóstre, Domnului să ne rugăm. **Corul :** Dómnne miluește.

Pentru pacea a tótă lumea, pentru bună starea sântelor lui Dumne-deu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acésta, pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumne-deu intră într'insa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, urgia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

A DOUA RUGACIUNE A CREDINCIOȘILOR.

Dumne-deule, carele ai cercetat cu milă și cu îndurare umilința noastră, cea ce ne-ai pus pre noi, umiliții și păcătoșii și nevrednicii servii tăi, înaintea santei tale mării, ca să servim sântului tău Altariu ; tu

ne întărește cu puterea Sântului tău Duh, spre serviciul acesta, și dă noi cuvânt ca să deschidem gura noastră, să chîemăm darul Sântului tău Duh preste darurile ce se vor pune înainte.

Apără, mîntuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul tău. **Corul:** Dómnne miluește.

Cu înțelepciune.

Și Ecfonis :

Ca sub stăpînirea ta tot-déuna fiind păziți, ție mărire să înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor. **Corul** Amin.

Aceléși și aicea fac și dic și Preotul și Diaconul, precum la Liturgia sântului Ión Chrisostom arată.

RUGĂCIUNEA CAREA O CETEȘTE PREOTUL ÎN TAINA, CÂND SE CANTĂ HERUVIMICEASCĂ CANTARE :

Nimenia din cei legați cu poftele și cu plăcerile trupesti nu este vrednic să vie, sau să se apropie, sau să serviască ție, Impărate al mărirei! Că a servi ție este lucru mare și înfricoșat și însuși Puterilor celor cerești! Dar însă, pentru iubirea ta de ómenii cea ne-grăită și nemăsurată, nemutat și neschimbat te-ai făcut om și Arhiereu te-ai numit noi, dându-ne lucrare de sântenie a slujbei aceștia și a jertfei cei fără de sânge, ca un Stăpân al tuturor; căci tu însuți, Dómnne Dumne-deul nostru, stăpânești cele cerești și cele pămîntești, carele te porți pre scaunul Heruvimilor, Domnul Serafimilor și Impăratul lui Israil, cela ce ești unul sânt și întru sânti odihnindu-te. Pre tine dar te rog, cela ce ești singur bun și bine-voitoriū, caută spre mine, păcătosul și netrebnicul servul tău, și-mi curățește sufletul și inima de cuget rău, îndestu-

léză-mă cu puterea Sântului tău Duh, ca, îmbrăcat fiind cu darul preoției, să stați înaintea santei tale Mese și să jertfesc sântul și prea curatul tău trup și cinstitul sânge ; că la tine viind îmi plec grumazii mei și ție mă rog : Nu întorcede fața ta de la mine, nici să mă lepezi dintre servii tăi, ci mă învrednicește ca să-ți aduc ție, eu păcătosul și nevrednicul servul tău, darurile acestea. Că tu ești acela ce aduci și care ești adus, acela ce primești și care te împarți, Christóse Dumneșul nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al tău. Părinte, și prea sântului, și bunului, și de viață făcătorului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar după seversirea rugăciunii, dic și ei cântarea Heruvimicească de 3-ori. Și după fiște-care stersit, se închină odată.

Carii pre Heruvimi cu taină închipuim, și făcătoarei de viață Treimi întreit sântă cântare aducem, totă grija cea lumescă să o lepădăm ; ca pre Impăratul tuturor primind, pre cel nevedut încungiurat de cetele îngerești: Aliluia, Aliluia, Aliluia. *Iar de va fi Joia cea mare se cântă acesta :*

Al cinei tale cei de Taină astăzi, Fiiule al lui Dumneșu, partaș mă primește ; că nu voi spune vrăjmașilor tăi Taina ta, nici sărutare îți voi da ca Iuda, ci ca tâlhariul mărturisesc ție, pomeneste-mă Dózne, întru împărăția ta : Aliluia, Aliluia, Aliluia. *Iar în Sâmbăta cea mare se cântă acesta:*

Să tacă tot trupul omenesc și să stea cu frică și cu cutremur, și nimic pământesc întru sine să nu gândiască, că Impăratul împăraților și Domnul domnilor vine să se junghie și să se dea întru mâncare credincioșilor ; și merg înaintea acestuia cetele îngerești cu totă începătoria și stă-

pânirea : Heruvimii cei cu ochi mulți, și Serafimii cei cu câte șese aripi, fețele acoperindu-și și cântând cântare: Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Și aicea Preotul și Diaconul aceluși fac și dic, precum la Liturgia sântului Ión Chrisostom. După sfârșitul rugăciunei, și a marelui intrări, Diaconul viind la obicnuitul loc dice:

Să plinim rugăciunile noastre Domnului. **Corul:** Dómnne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumneđeșu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Rugăciunea carea o ceteste Preotul în taină, după punerea Dumneđeștilor Daruri pre sânta Masă :

Dómnne Dumneđeul nostru, carele ne-ai creat pre noi și ne-ai adus întru acésta viață, cea ce ne-ai arătat noi căile spre mântuire, dăruindu-ne noi descoperirea Tainelor cerești; tu ești cea ce ne-ai pus pre noi spre serviciul acesta, cu puterea Duhului tău celui Sânt. Bine-voește dar, Dómnne, să fim noi servi Legii tale cei nouă și servitori sântelor tale Taine. Primește-ne pre noi, carii ne apropiem de sântul tău Altariu, duple mulțimea milei tale, ca să fim vrednici a aduce ție acésta cuvântătore și fără de sânge jertfă, pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; pre carea primindu-o în sântul și cel mai pre sus de ceriuri și înțelegetoriul tău Altariu, întru miros cu bună mirézmă, trimite noi darul Sântului tău Duh. Caută spre noi, Dumneđeule, și privește spre acésta închinăciune a nós-

tră și o primește precum ai primit darurile lui Avel, jertfele lui Noe, arderile cele întregi ale lui Avraam, preoția lui Moisi și a lui Aaron, și cele de pace ale lui Samuil; precum ai primit de la sântii tăi Apostoli această închinare adevărată, așa primește și pin mânilor noastre, păcătoșii, aceste daruri întru bunătatea ta, Dómnne! ca învrednicindu-ne a liturgisi fără prihană înaintea sântului tău Altariu, să aflăm plata credincioșilor și a iconomilor celor înțelepți, în diua cea înfricoșată a răsplătirei tale celei drepte.

Diaconul :

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumne-deule, cu darul tău. **Corul :** Dómnne miluește.

Diua tótă desevêrșit, sântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem. **Corul :** Dă Dómnne.

Inger de pace, credincios, îndreptătoriu, păzitoriū sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și ertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumei, la Domnul să cerem.

Ceea-laltă vreme a vieței noastre în pace și întru pocăință a o sêvêrși, la Domnul să cerem.

Sfêrșit creștinesc vieței noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, să cerem.

Pre prea sânta curata, prea bine-cuvântata, mărita, Stêpâna noastră Născetórea de Dumne-deu și pururea Fecióra Maria, cu toți sântii pomenindu-o, pre noi însine, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos Dumne-deu să o dăm.
Corul : Ție Dómnne.

Ecfonis :

Cu îndurările a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea sântul, și bunul, și de viață făcē-

toriul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Preotul : Pace tuturor. **Corul** : Și Duhului tău.

Diaconul : Să iubim unii pre alții ca într'un gând să mărturisim.

Corul : Pre Tatăl, pre Fiul, și pre Sântul Duh : Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Iar Preotul închinându-se de 3-ori **dice în taină** :

Iubite-voiū, Dómnne, virtutea mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea. **De 3-ori.**

Asemenea și Diaconul se închină la locul unde stă, de 3-ori, sêrutând Orariul sêu, unde este semnul Crucii, și **dice cu glas** :

Ușile, ușile, cu înțelepciune să lăum aminte.

Iar cel mai mare **dice** :

 Cred într'unul Dumneđeū, Tatăl a tot țiti-riul, făcătoriul ceriului și al pământului, vêđutelor tuturor și nevêđutelor. Și într'unul Domnul Iisus Christos, Fiul lui Dumneđeū, unul născut, carele din Tatăl s'a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumneđeū adevêrat din Dumneđeū adevêrat, născut, nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin carele tóte s'aū tăcut. Carele pentru noi ómenii și pentru a nóstră mântuire, s'a pogorît din ceriuri și s'a întrupat de la Duhul Sânt și din Maria Fecióra, și s'a făcut om. Și s'a rêstignit pentru noi în ȓilele lui Ponțiu Pilat, și a pătimit, și s'a înmormêntat și a înviat a treia ȓi duple Scripturi. Și s'a suit la ceriuri și șêde dea drépta Tatălui. Și iarăși va să vie cu mărire să judece viii și morții, a cărui împêrăție nu va fi sfêrșit. Și întru Duhul Sânt, Domnul de viață făcătoriul, carele din Tatăl purcede ; cela ce împreună cu Tatăl și cu

Fiiul este închinat și mărit, carele a grăit prin pro-roci. Intr'una sântă, catolicăscă și apostolăscă Biserică. Mărturisesc un Botez întru ertarea păcatelor. Aștept învierea morților. Și viața vécului ce va să fie. Amin.

Și după sfîrșitul sântului Simbol, dice Diaconul cu glas mare :

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sânta jertfă cu pace a o aduce.

Corul : Milă de pace, jertfă de laudă.

Ecfonis :

Darul Domnului nostru Iisus Christos și dragostea lui Dumnezeu și Tatălui, și împărtășirea Sântului Duh, să fie cu voi cu toți.

Corul : Și cu Duhul tău. **Preotul :** Sus să avem inimile.

Corul : Avem cătră Domnul.

Preotul : Să mulțămim Domnului.

Corul : Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh : Treimeî ceî de o ființă și nedespărțită.

Preotul plecându-se se rîgă în taină.

Stăpâne, Dómnne Dumneđeule, Părinte a tot ții-toriule, cela ce într'adevăr ești închinat du-pre vrednicie, drept și cuviincios lucru este, pentru marea cuviință a sânteniei tale, a te lăuda, a-ți cânta, a te bine-cuvênta, a ne închina ție, a-ți mulțami, a te mări pre tine, cela ce singur ești cu adevărat Dumneđeul, și a-ți aduce ție acéstă slujba a nóstră cuvêntătóre, cu inimă umilită; și cu suflet smerit; că tu ești cel ce ne-ai dăruit noi cunoștința adevărului tău. Și cine óre este în stare să spună puterile tale? să facă a fi audite tóte laudele

tale, sau să spue toate minunile tale în orice timp? Stăpâne al tuturor, Domne al cerului și al pământului și a totă făptura cea vădută și cea nevădută, cea ce șezi pre scaunul mărire și privești adâncurile, cea ce ești fără de început, nevădut, neajuns, nedescris, neschimbat, Tatăl Domnului nostru Iisus Christos, marele Dumnezeu și Mântuitorul nădejdei noastre, carele este icóna bunătății tale, pecete în tocmai închipuită, carele te arată întru sineși pre tine Tată, Cuvânt viu, Dumnezeu adevărat, înțelepciune mai înainte de veci, viață, sântire, putere, lumina cea adevărată, de cătră carele Sântul Duh a fost arătat: Duhul adevărului, Darul înfierii, Arvona moștenirii ce va să fie, începătura, bunătăților vecinice, puterea cea făcătoare de viață, isvorul sântirii, prin care totă făptura cuvântătoare, și înțelegătoare întărită fiind, ție se închină, și ție îți înalță doxologie pururea; că toate împreună slujesc ție: că pre tine te laudă Angerii, Arhangheli, Scaunele, Domniile, Incepătoriile, Stăpâniile, Puterile și Heruvimi cei cu ochi mulți; ție înainte staă împrejur Serafimi, cei cu câte șese aripi, cari cu două își acoper fețele, cu două piciorile, iar cu două sburând, strigă unul cătră altul, neîncetat cu gura doxologiei neîntrerupte.

Preotul, Ecfonis:

Cântare de biruință, cântând, strigând, glas înălțând și grăind.

Corul: Sânt, sânt, sânt, Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de mărirea lui: Osana întru cei din înălțime, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului Osana celui dintru înălțime.

Și aici Diaconul aceluși face, ca și la Liturgia sântului Ión Chrisostom. Preotul se roga în taînă :

u aceste fericite puteri, Stăpâne iubitoriule de ómeni, și noi păcătoșii strigăm și dicem: Sânt ești cu adevărat și prea sânt, și nu este măsură pentru mărirea sânteniei tale, și cuvios ești întru toate faptele tale; că întru dreptate și judecată adevărată ai adus toate asupra noastră; căci făcând pre om, țărână luând din pământ și cu chipul tău, Dumneșeule, cinstindu-l, l-ai pus în raiul desfătării, făgăduindu-i lui întru paza poruncilor tale viață fără de mórte și moștenirea vecinicilor bunătăți. Dar neascultându-te pre tine, adevăratul Dumneșeule, carele l-ai făcut pre el, și amăgirea șarpelui supuindu-se, omorât fiind de păcatele sale, l-ai alungat, Dumneșeule, cu judecata ta cea dréptă, din raiu în lumea acésta, și l-ai întors în pământ, din carele a fost luat, păstrându-i lui cea din renaștere mântuire în însuși Christosul tău. Căci nu te-ai întors până în sfârșit de la făptura ta, pre carea ai făcut-o, Bunule, nici n'ai uitat făptura mânilor tale, ci l-ai cercetat în multe chipuri, pentru îndurările milei tale: Proroci ai trimis, făcuta-î puteri prin sântii tăi, cari bine ți-au plăcut ție, în fiește-care vec ; vorbitu-ne-ai noi prin gura servilor tăi Proroci, mai 'nainte vestindu-ne noi mântuirea ce are să fie ; lege ai dat spre ajutoriú ; îngeri ai pus păzitori. Iar când a venit plinirea timpurilor, ne-ai vorbit noi prin însuși Fiul tău, prin carele și vécurile ai făcut; carele fiind strălucirea mărirei tale și chipul ipostasului tău, și purtând toate cu cuvântul puterei sale, nu usurpare a socotit a fi întocmai cu tine Dumneșeule și Tatăl, ci Dumneșeule fiind mai 'nainte de veci, pre pă-

mânt s'a arătat, și cu ómenii a petrecut; și întrupându-se din sânta Fecióra, s'a micșurat pre sine, chip de serv luând, făcându-se asemenea cu trupul umilinței nóstre, ca să ne facă pre noi asemenea cu icóna mării lui. Căci de óre ce prin om a intrat păcatul în lume și prin păcat mórtea, a bine-voit unul născut Fiiul tǎu, carele este în sînurile tale, Dumneđeule și Tată, născându-se din femee, din sânta Născătórea de Dumneđeú și pururea Fecióra Maria, supuindu-se legei, să condamne păcatul în trupul său, pentru ca cei morți întru Adam, să învieze întru însuși Christosul tǎu. Și viețuind El în lumea acésta, dându-ne porunci de mântuire, scoțându-ne pre noi din rătăcirea idolilor, ne-a adus la cunoștința ta, adevăratul Dumneđeú și Tată, câștigându-ne pre noi lui-și popor ales, preoție împărătéscă, ne-am sânt. Și curățindu-ne prin apă și sântindu-ne cu Sântul Duh, s'a dat pre sine în schimb morței, întru carea eram ținúți, fiind vânduți păcatului. Și pogorîndu-se prin Cruce în iad, ca să pliniască tóte ale sale, a deslegat durerile morței. Și înviind atreia ȃi și cale făcând orî-cărui trup la învierea cea din morți, că nu era cu putința a se ținea de stricăciune începătoriul vieței, s'a făcut începătură celor adormiți, întâiú născut din morți, ca să fie însuși tóte întru tóte începătoriú. Și suindu-se în ceriuri, a ședut dea-drépta mării tale întru înălțime, care va veni să răsplătiască fiește-căruia duple faptele sale. Iar noi ne-a lăsat aducere aminte de patima sa cea mântuitoare acestea ce le-am pus înainte duple poruncile lui; căci având să mérgă la cea de voie și pururea pomenită și de viață făcétóre mórtea sa, în nóptea întru care s'a predat pentru viața lumei, luând pâne întru santele și prea curatele sale mâni și arătându-o ție,

Dumnezeule și Tată, și mulțămind, bine-cuvântând, sântind, frângând.

Și acesta o dice cu glas :

A dat sântilor săi Ucenici și Apostoli, dîcînd : Luați, mâncați, acesta este Trupul meu, carele se frînge pentru voi, spre ertarea păcatelor. **Corul:** Amin.

Iar Preotul și Diaconul aceléși și aici fac, precum și la Liturgia sântului Ioan Chrisostom. Preotul dice în taină :

Asemenea luând și Potirul și umplându-l cu fructul viței, mulțămind, bine-cuvântând, sântind.

Și iarăși dice cu glas :

A dat sântilor săi Ucenici și Apostoli, dîcînd : Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele meu al legei ceî nouă, carele pentru voi și pentru mulți se varsă, spre ertarea păcatelor. **Corul:** Amin.

Preotul plecându-și capul se rîgă în taină :

Acésta să faceți în amintirea mea, căci de câte ori mâncați pânea acésta, și beți potirul acesta, mórtea mea vestiți, învierea mea mărturisiți. Decî aducându-ne aminte și noi, Stěpâne! de patimile lui cele mântuitoare, de crucea cea făcătoare de viață, de îngroparea cea de trei zile, de învierea cea din morți, de suirea la ceriuri, de șederea de a drépta ta, Dumnezeule și Tată, și de mărita și înfricoșata lui a doua venire.

Ecfonis :

Ale tale dintru ale tale, Ție aducem de tóte, și pentru tóte.

Corul : Pre tine te laudăm, pre tine bine te cuvântăm; Ție îți mulțămim, Dómnne, și ne rugăm ție, Dumneđeul nostru.

Preotul plecându-și capul se rógă în taină :

Pentru acésta, Stěpâne prea sânte, și noi pécătoșii și nevrednicii servii tăi, carii ne-am învrednicit a liturgisi la sântul tău Altariu, nu pentru dreptățile nóstre, că n'am făcut ceva bun pre pămênt, ci pentru mila ta și îndurările tale, pre care le-ai vërsat cu prisos preste noi, îndrăznind ne apropiem cătră sântul tău Altariu; și puind înaintea cele ce închipuesc sântul Trup și Sânge al Christosului tău, ție ne rugăm și de la tine cerem, Sânte al sântilor, cu buna voința bunătăței tale, să vie Duhul tău cel Sânt preste noi și preste darurile acestea ce sunt puse înaintea, și să le bine-cuvinteze pre dînsele, și să le sântiască, și să le arate.

Diaconul pune Ripida care ține, saũ acoperemêntul, la locul seũ, și vine aprópe de Preot, și se închină amândoi înaintea santei Mese, dicênd : Dumneđeule, curățește-mă pre mine pécătosul, și mă miluește, **de 3-orî. Dic și acestea cu stihurile lor:**

Dómnne cela ce prea Sântul tău Duh în ora a treia l-ai trimis Apostolilor tăi, pre acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci ne înoește pre noi carii ne rugăm ție.

Stih : 1. Inimă curată zidește întru mine, Dumneđeule, și Duh drept înoește întru cele din lăuntru ale mele.

Și iarăși dic :

Dómnne cela ce pre prea Sântul tău Duh.

Stih : 2 Nu mă lepăda pre mine dela fața ta, și Duhul tău cel Sânt nu lua de la mine. **Și iarăși :**

Dómnne cela ce pre prea sântul tău Duh.

Apoi Diaconul plecându-și capul, și arătând cu Orariul
sânta Pâne dice în taină :

Bine-cuvintéză, Stěpâne, sânta Pâne.

Iar Preotul, bine-cuvântând sântele Daruri de 3-ori, dice lin :

Pânea acésta, însuși cinstit Trupul Domnului
și Dumneđeului și Mântuitoriului nostru Iisus
Christos. Diaconul: Amin.

Și iarăși dice Diaconul :

Bine-cuvintéză, Stěpâne, sântul Potir.

Iar Preotul bine-cuvântând dice :

Iar Potirul acesta, însuși cinstit Sângele Dom-
nului și Dumneđeului și Mântuitoriului nostru Iisus
Christos, carele s'a vërsat pentru vieța lumei.
Diaconul : Amin.

Și iarăși Diaconul, arătând pre amândouă Sântele, dice :

Bine-cuvintéză, Stěpâne, pre amândouă.

Iar Preotul, bine-cuvântând cu mâna amândouă Sântele, dice :

Prefăcându-le cu Duhul tău cel Sânt.

Diaconul : Amin, Amin, Amin.

Și plecându-și Diaconul capul cătră Preot, dice :

Pomeneste-mă, Stěpâne sântele, pre mine păcătosul.

Apoi merge la locul unde era mai înainte, și luând Rîpida
apără Sântele. Iar Preotul se rógă în taină :

Iar pre noi pre toți, carii ne împărtășim dintr'o
Pâne și dintr'un Potir, să ne unești unul
cu altul întru împărtășirea unuia Sântului
Duh. Și să nu faci nici pre unul din noi
spre judecată, saŭ spre osîndă, a se împărtăși
cu sântul Trup și Sângele Christosului tău ; ci ca
să aflăm milă și har împreună cu toți Sânții, carii

din véc aũ bine plăcut ție, cu Strămōșii, Părinții, Patriarhii, Prorocii, Apostolii, Predicatorii, Evan-gheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Dascălii și cu tot sufletul drept ce s'a sēvēșit întru credință.

Și apoi luând cadelnița cadește asupra Sântelor, dicēnd cu glas:

Maĩ ales cu prea sânta, prea curata, prea bine cuvântata, mărita, Stēpāna nōstră de Dumneḑeũ Nascetōrea și pururea Feciōra Maria.

Apoi luând Diaconul cadelnița tāmâeză sânta Masă. Iar Corul cântă:

De tine sē bucură tōtă făptura, ceea ce ești plină de har: cēta āngerescă și nēm̃ul omenesc; ceea ce ești Biserică sântită și raiũ cuvântatoriũ, lauda Feciōriei, din carea Dumneḑeũ s'a întrupat și prunc s'a făcut, cela ce este maĩ înainte de veci Dumneḑeul nostru; că Mitrasul tēũ scaun l-a făcut, și pāntecelē tēũ maĩ desfātāt de cât ceriurile l-a arātāt. De tine sē bucură tōtă făptura, ceea ce ești plină dar, mār̃ire ție.

Iar în Joia cea mare, saũ în Sāmbāta cea mare, cântă Irmosul, de la oda a 9-a a ḑilei. Preotul plecādu-și capul sē rōgă:

u sântul Iōn Prorocul înainte Mergētoriul și Botezātoriul; cu sântii mār̃iții și întru tot lāudații Apostoli; cu sântul (**cutare**), a căruia amintire serbām; și cu toți Sântii tēi. Cu ale cărorā rugāciuni cercetēzā-ne pre noi, Dumneḑeule, și pomenește pre toți cei maĩ de 'nainte adormiți întru nādejdea învierei vieței de veci.

Aicea Preotul pomenește pre cine va vrea, saũ vii, saũ morți. Și pentru cei vii ḑice:

Pentru mântuirea și ertarea păcatelor servilor lui Dumneḑeũ (**cutari**). Iar pentru cei morți, ḑice așa:

Pentru odihna și ertarea păcatelor sufletelor servilor tēi (**cutari**), în loc luminat, de unde a fugit întristarea și suspinarea, odihnește-ĩ, Dumneḑeul nostru, și-ĩ arată pre dînșii unde strēlucește lumina feței tale.

După acésta dice :

Incă ne rugăm ție, pomenește, Dómnne, sânta ta catolică și apostolică Biserică, de la o margine până la alta a lunei, și o împacă pre dînsa, pre carea ai câștigat-o cu scump sângele Christosului tău, și sântă casa acésta o întărește până la sfêrșitul vécului. Adă-ți aminte, Dómnne, de cei ce ți-au adus ție aceste daruri, și de la carii, și prin carii, și pentru ce au fost aduse. Adă-ți aminte, Dómnne, de cei carii aduc roduri și fac bine în santele tale Biserici, și-și aduc aminte de cei sêraci. Rêsplătește-le lor cu bogatele și cereștile tale daruri. Dăruește-le lor cele cerești în locul cestor pămêntești, în locul cestor trecătoare, cele vecinice, în locul cestor stricăcióse, cele nestricăcióse. Adă-ți aminte, Dómnne, de cei din pustii, și din munți, și din peșteri, și din crăpăturile pămêntului. Adă-ți aminte, Dómnne, de cei ce întru feciorie, întru bună smerenie, întru pustnicie și întru cinstită vieță petrec. Adă-ți aminte, Dómnne, de cucernicii și credincioșii Impêrați și Regi, pre carii i-ai îndrituit să stêpâniască pre pămênt; cu arma adevêrului, cu arma buneî voințe încunună-ză-i; umbrește désupra capului lor în ziua de rêsboi, întărește brațul lor, înalță drépta lor, întărește stêpânirea lor, supune-le lor tóteneamurile păgâne, cari doresc rêsboie; dăruește lor adêncă și stêpânitoare pace; insuflă în inimile lor cele bune pentru Biserica ta și pentru tot poporul tău, ca să petrecem întru liniștea lor viață lină și pacinică, întru bună cucernicie și bună cuviință. Adă-ți aminte, Dómnne, de tóte căpiteniile și autoritățile, și de frații noștri cei din palat și de tótă óstea: pre cei buni întru bunătatea ta îi păzește, pre cei răi buni îi fă prin bunătatea ta. Adă-ți aminte, Dómnne, de poporul ce stă înainte,

și de cei ce, pentru cauze bine-cuvântate, lipsesc de
aicea, și-i miluește pre dînșii și pre noi duple
mulțimea milei tale. Cămarile lor le umple de tot
binele; căsătoriile lor în pace și întru unire le
păzește; pre prunci îi crește, tinerețea o îndrep-
teză, bătrânețea o întărește, pre cei mici la suflet
îi mângâe; pre cei rîsipiți îi adună, pre cei ră-
tăciți îi întorce și-i împreună cu sânta ta catoli-
cască și apostolască Biserică; pre cei bătuiți
de spirite necurate îi scapă; cu cei ce umblă pre
ape umblă împreună, cu cei ce călătoresc îm-
preună călătorește; văduvilor le ajută, pre sēraci
îi apără, pre cei robiți îi liberă, pre cei bolnavi
îi tămăduiește. Adă-ți aminte, Dómnne, și de cei ce
sunt în judecăți, în închisori, în exil, în amară
robie și în tótă întristaiea, nevoia și împresura-
rea. Adă-ți aminte, Dumneđeule, și de toți cei ce
aũ trebuința de marea ta milostivire și de cei ce ne
iubesc pre noi, și de cei ce ne urăsc, și de cei
ce ne-aũ poruncit noi nevrednicilor să ne ru-
găm pentru dînșii. Adă-ți aminte, Dómnne Dum-
neđeul nostru, și de tot poporul tău și preste
toți varsă mila ta cea bogată, dând tuturor ce-
rerile cele spre mântuire. Și de cei ce noi nu ne-am
adus aminte din neștiință, saũ uitare, saũ mul-
țimea numelor, însuți adă-ți aminte, Dumneđeule,
cela ce știi vērsta fie-căruia și numirea, cela ce
știi pre fie-carele din pântecele maicei lui. Căci
tu ești, Dómnne, ajutoriul celor fără de ajutoriũ,
nădejdea celor fără de nădejde, mântuitoriul ce-
lor înviforați, limanul celor ce umblă pre ape, vin-
decătoriul bolnavilor; însuți tuturor tóte le fii,
cela ce știi pre fie-carele și cererea lui, casa și
trebuința lui. Păzește, Dómnne, orașul și Țara
acésta și tóte cetățile, orașele și satele, de fómte,

de ciumă, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de năvălirea altor neamuri și de războiul cel dintre noi.

Și dice Preotul cu glas :

Intăi pomeneste, Dómnne, pre prea-sânțitul Arhiepiscopul și Mitropolitul, **saū Episcopul nostru** (**cutare**), pre carele îl dărueste sântelor tale Biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelung îndilit, drept îndreptând cuvântul adevărului tău.

Corul cântă. Și pre toți și pre toate.

Diaconul pomeneste pomelnicul viilor. Iar preotul se rógă în taină :

Adă-ți aminte, Dómnne, de totă Episcopia ortodocșilor, carii drept învață cuvântul adevărului tău.

Adă-ți aminte, Dómnne, duple mulțimea îndurărilor tale, și de a mea nevrednicie. Iartă-mi totă greșala de voe și fără de voe ; și să nu oprești pentru păcatele mele darul Sântului tău Duh de la darurile ce sunt puse înainte.

Adă-ți aminte, Dómnne, de preoțime, de cea întru Christos diaconie și de tot cinul preoțesc ; și să nu ne rușinezi nici pre unul din noi, carii încungiurăm sântul tău Altariu ; cercetă-ne pre noi cu bunătatea ta, Dómnne ; arată-te noi cu bogatele tale îndurări ; aer potrivit și de folos dărueste noi ; ploii line dărueste pământului spre aducere de rodă ; bine-cuvintăză cununa anului bunătății tale ; fă să înceteze desbinările Bisericilor ; stinge întăritările păgânilor ; resculările eresurilor degrabă le nimicește cu puterea Sântului tău Duh ; pre noi pre toți ne primește întru împărăția ta, făcându-ne fiii luminei și fii ai dăilei ;

pacea ta și dragostea ta dăruiește-o noi, Dómnne Dumneđeul nostru ; căci tóte ne-ai dat noi.

Preotul Ecfonis :

Si ne dă noi cu o gură și cu o inimă, a mări și a cânta prea cinstit și de mare cuvîință Numele tǎu, al Tatălui, și al Fiiului, și al Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. *Corul :* Amin.

Apoi Preotul se întórce cătră popor și bine-cu-vântând ȑice :

Si fie milele marelui Dumneđeu și Mântuitoriului nostru Iisus Christos, cu voi cu toți.

Corul : Și cu duhul tǎu.

*Iar Diaconul eșind stă la obicînuitul loc și ȑice Ectenia :
(Iar de nu este Diacon, ȑice Preotul).*

Pre toți sântii pomenindu-î, iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm. *Corul :* Dómnne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce s'aũ adus și s'aũ sântit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitului de ómenî Dumneđeul nostru, cel ce le-aũ primit pre dînsele în sântul cel mai pre sus de ceriuri și înțelegătoriul sǎu Altariũ, întru miros de bună mirésma duhovnicéscă, să ne trimiță noi dumneđeésca milă și harul Sântului Duh, să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, pri-mejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul se rógă în taină :

Dumneđeul nostru, Dumneđeul mântuirei ! Tu ne învață a-ți mulțami cu vrednicie pentru facerile tale de bine, ce le-ai făcut și faci cu noi. Tu, Dumneđeul nostru, carele ai primit darurile acestea, curățește-ne pre noi de tótă întinăciunea trupului și a sufletului, și ne învață a sǎvârși sântenie întru frica ta; ca

întru curată mărturisirea cunoștinței noastre, primind noi parte din cele sântite, să ne unim cu sântul Trup și Sânge al Christosului tău; și primindu-le pre acestea cu vrednicie, să avem pre Christos viețuind în inimile noastre și să fim templu al Sântului tău Duh. Așa Dumnezeu nostru, și pre nimenea din noi să nu învinovățești de aceste înfricoșate și cerești Taine, nici să-l faci a fi neputincios cu sufletul și cu trupul, din împărtășirea acestora cu nevrednicie; ci dă-ne noi până la suflarea cea mai de pre urmă a noastră, cu vrednicie a primi partea sânteniilor tale, ca merinde pre calea vieții vecinice și spre răspuns bine primit la înfricoșata judecată a Christosului tău. Ca și noi împreună cu toți Sântii, cari din vec bine au plăcut ție, să ne facem părtași vecinicilor tale bunătăți, ce le-ai gătit celor ce te iubesc pre tine, Dómnne.

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeu, cu darul tău. **Corul:** Dómnne miluește.

D iua totă desevêșită, sântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem. **Corul:** Dă Dómnne.

I nger de pace, credincios, îndreptătoriu, păzitoriu sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

M ilă și ertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul să cerem.

C ele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumei, la Domnul să cerem.

C eea-l-altă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a sêvêși, la Domnul să cerem.

S fêrșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, să cerem.

U nirea credinței și împărtășirea Sântului Duh cerênd, pre

noi înșine și uniți pre alții, și totă via a noastră lui Christos Dumneđeul să o dăm. **Corul :** Ție Dómnne.

Preotul Ecfonis :

Si ne învrednicește pre noi, Stěpâne, cu îndrăznire, fără de osîndă, să cutezăm a te chiema pre tine Dumneđeul cel Ceresc, Tată, și a ȑice.

Cel mai mare ȑice : Tatăl nostru carele ești în ceriuri.

Preotul Ecfonis :

Că a ta este împěrația, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Preotul : Pace tuturor. **Corul :** Și Duhului tău.

Diaconul : Capetele vóstre Domnului să le plecați. **Corul :** Ție Dómnne.

Iar Preotul se rógă :

Stěpâne Dómnne, Părintele îndurărilor și Dumneđeule a totă mângâerea, pre cei ce și-au plecat ție capetele bine-cuvintéză-i, sânteste-i, păzește-i, întărește-i, îmbărbăteză-i, de la tot lucrul rău depărtéză-i, și cu tot lucrul bun unește-i și-i învrednicește fără de osîndă a se împărtăși de aceste prea-curate și de viață-făcătoare Taîne, spre ertarea păcatelor și împreunarea cu Sântul Duh.

Preotul Ecfonis :

Cu darul și cu îndurările și cu iubirea de ómeni a unuia născut Fiiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea sântul, și bunul, și de viață făcătoriul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor **Corul :** Amin.

Iar preotul se rîgă :

Ia aminte, Dîmne Iisuse Christîse, Dumne-
deul nostru, din sînt Locaşul tîu şi de pre
scaunul mîrit al împîrăţiei tale, şi vino ca
să ne sînteşti pre noi, cela ce sus şedî
împreună cu Tatăl şi aicea împreună cu
noi nevîdut petrecî. Şi ne învredniceşte, prin mî-
na ta cea puternică, a ni se da noi prea curat
Trupul tîu şi cînstitul Sînge, şi prin noi la tot
poporul.

Iar Preotul şi Diaconul se îchină în locurile unde stau,
dicînd în taină, de 3-ori :

Dumnezeule, curăţeşte-mă pre mine păcătosul şi mă milueşte.

Iar cînd vede Diaconul pre Preot tîndînd mînila şi a-
tingîndu-se de sînta Pîne, spre a face sînta înălţare, dice
cu glas : (Iar de nu este Diacon însuşi Preotul).

Să luăm aminte. Iar Preotul înălţînd sînta Pîne dice
de asemenea cu glas : Sîntele Sîntîlor.

Corul : Unul sînt, unul Domn Iisus Christos, întru mă-
rîrea lui Dumnezeu Tatăl, Amin.

Si se face împărtăşirea duple rînduială, precum s'a arătat
la Liturgia sîntului Ioan Chrisostom.

Deci stîrşîndu-se împărtăşirea, Preotul se rîgă :

Mulţămim ție, Dîmne Dumnezeul nostru,
pentru împărtăşirea sîntelor, prea cin-
stitelor, nemurîtorilor şi cereştelor tale
Taine, ce ni le-ai dat noi spre face-
rea de bine, şi sîntîrea, şi tămăduirea su-
fletelor şi a trupurilor noastre. Insuşi Stîpîne a
tîte, fă ca împărtăşirea sîntului Trup şi a Sîn-
gelui Christosului tîu să fie noi spre credinţă
neruşînată, spre dragoste nefăţarnică, spre pli-

nirea înțelepciunei, spre tămăduirea sufletului și a trupului, spre gonirea a tot protivnicului, spre paza poruncilor tale, și spre răspuns bun primit la înfricoșata judecată a Christosului tău.

Și cele-lalte duple rânduelă, precum s'ați arătat la Liturgia sântului Ioan Chrisostom. Diaconul :

Drepti primind dumneđeștile, santele, prea curatele, nemuritoarele, cereștele și de viață făcătoarele, înfricoșatele ale lui Christos Taîne, cu vrednicie să mulțămim Domnului. **Corul** Dómnne miluește.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumneđeule, cu darul tău.

Diua totă desevêșită, sântă, cu pace și fără de păcate cerând, pre noi însine, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumneđeșă o dăm. **Corul** : Ție Dómnne.

Preotul Ecfonis :

Că tu ești sântirea noastră, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Preotul : Cu pace să eșim. **Corul** : Intru numele Domnului.

Diaconul : Domnului să ne rugăm : **Corul** : Dómnne miluește.

Apoi Preotul eșind cetește rugăciunea Amvonului :

El ce bine-cuvinteză pre cei ce bine te cuvinteză, Dómnne, și sântești pre cei ce nădêduesc întru tine ; mântuește poporul tău și bine-cuvinteză moștenirea ta ; plinirea Bisericeii tale păzește-o, sântește pre cei ce iubesc bună-cuviința Casei tale. Tu pre aceștia îi prea mărește cu dumneđească puterea ta, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădêduim întru tine. Pace lumii tale dăruiește, Bisericii tale, Preoților și binecredinciosului Regelui nostru (**cutare**), ostașilor lui și la tot poporul tău. Că ori-ce dare bună

și ori ce dar desevârșit de sus vine de la tine, Părintele luminilor ; și ție mărire, și mulțămire, și închinăciune înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.
Corul : Amin.

Rugăciunea când potrivește Santele :

Plinitu-s'a și s'a sêvârșit, cât este duple a noastră putere, Christóse Dumneđeul nostru, Taina economiei tale ; căci avem amintirea morței tale, vêdut-am chipul învie-rei tale, umplutu-ne-am de a ta nesfârșită viață, îndulcitu-ne-am de hrana ta cea neîmputinată, de care bine-voește a ne învrednici pre noi pre toți și în vécul ce va să fie ; cu darul celui fără de început al têu Părinte, și al prea sântului, și bunului, și de viață făcătoriului têu Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Și altele pre rënd, precum s'aũ arătat la Liturgia sântului Ioan Chrisostom. Și Apolisul. De va fi Duminecă : Cel ce a în-viat din morți. Iar de este într'altă ȝi ȝicem :

Christos adevăratul Dumneđeul nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maicei sale, a celui întru sânti părintelui nostru Vasilie cel mare Arhiepiscopul Chesariei Capadociei, și cu ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântu-iască pre noi, ca un bun și de ómeni iubitoriũ.

Corul cântă : Mulți anĩ, pentru Rege și Chiriarh. Iar Preotul după ce împarte anafora poporului, întrând în sântul Altariũ, se dezbracă de santele Vestminte, ȝicend : Acum slobodește ; Sante Dumneđeule : Și după Tatăl nostru :

Troparul, Glas 1 :

In tot pământul a eșit vestea ta, ca unul ce a primit cuvântul têu, prin carele cu dumneđească cuviință ai învățat, firea celor ce sunt ai arătat, și obiceiurile ómenilor le-ai îm-

podobit, Părinte Cuvioase, cea ce înfățișezi preoția împărătească, roga pre Christos Dumneđeũ sã mântuiascã sufletele noastre.

Condacul, Glas al 4-lea :

Arãtatu-te-ai temeiũ neclãtit Bisericeĩ, dând tuturor óme-
nilor domnia cea netrecẽtore, pecetluindu-o cu invẽtãturile
tale, arãtãtoriule de cele cerești, Vasile Cuvioase.

**Sfẽrșitul Dumneđeștei Liturgii a marelui
Vasilie.**

Biserica S-tul Ionicã Zlãtarĩ din București.

INVEȚATURA

PENTRU LITURGIA MAI ÎNAINTE SÂNȚITĂ ȘI DUMNEDEEASCĂ.

In sântul și marele Post, când urmăzează a face Preotul Liturgia mai înainte sântită, Duminică la Proscomidie face duple obicei; și după ce taie întâia Pâne, o junghie și o împunge; taie pre cele-lalte Pâni (pentru câte Liturgii are a seversă preste săptămână), puindu-le pre lângă cea dintâi, dicând la fie-carele dintr'însele, ca și la cea dintâi: *Intru pomenirea Domnului; Ca o oae; Injunghie-se; și: Unul din ostași.* Apoi tórna în sântul Potir Vin și Apă, dicând cele obicnuite; și le acopere cu sântitele acopereminte și tamâiază dicând rugăciunea punerei înainte. Și așa începe Dumneđeésca Liturgie, și o seversăște duple obicei. Iar când va să bine-cuvinteze Pânile, după chîemarea Sântului Duh, dice: *Fă adică Pânea acésta* (cu număr de unul, căci unul este Christos; iar să nu dică Pânile acestea, cu număr înmulțit). Și când va vrea să le înalțe, la santele sântelor, le înalță pe toate împreună. După aceea sfăramă pre cea întâi proscomidită din ele, îi pune partea sa în sântul Potir și tórna căldura duple obicei. Apoi luând sânta Lingurița cu mâna dreaptă o pune în sântul Sânge; iar cu mâna stângă ia fie-care l'âne și o udă cu Lingurița din sântul Sânge pre partea din cotro s'a însemnat junghierea, adică pre miez, și o pune în Cutie cu multă băgare de seamă, ca să nu se atingă de udătura ei Cutia; apoi ia și pre cele-lalte câte pre una, și face asemenea la fie-care și le strînge pre toate în Cutie. După aceea Preotul se rógă duple obicei, și se împărtășește, și isprăvește Dumneđeésca Liturgie duple rânduelă. Iar când va să facă Liturgia mai înainte sântită, mai întâi ia bine-cuvântare de la cel mai mare, când se cetește rugăciunea: *Stěpâne Dómne Iisuse Christóse*, la a noua óră. Apoi se închină pe la santele Icóne, și intrând în sântul Altariu se îmbracă cu santele Vestminte, numai bine-cuvântându-le și sěrutându-le, iar altele nimic dicând asupră-le, fără numai: *Domnului să ne rugăm*, la fie-carele Vestmēt. Și după Apolisul orei, luând Dia-

conul bine-cuvântare, ese și stând la obicnuitul loc, dice cu glas: *Bine-cuvinteză Stêpâne*, iar Preotul dice cu glas: *Bine-cuvântată este împărăția*. Și îndată Eclisiarhul: *Veniți să ne închinăm*, de 3-orî. *Bine-cuvinteză suflete al meu*: Psalmul 103. Și Preotul cetește Rugăciunile Vesperinei. Iar Diaconul de este, merge la Proscomidie, și gătind Discul, Steluța și Acoperemântul, le duce la sânta Masă, și după sfârșitul Psalmului, dice Ectenia: *Cu pace Domnului să ne rugăm*. Și după Ectonis, cetesc afară Catisma 18: *Cătră Domnul când m'am necăjit*, făcând și poporul închinăciuni la: *Aliluia*. La fie-carele Antifon, se dice Ectenia mică de Diacon și Ectonis de Preot. Și în vremea acésta Preotul desface sântul Antimis, și pune Discul pe sântul Antimis, și luând sânta Pâne din Cutie o pune pe sântul Disc. Și bine-cuvântând tămâea, tămâeză Steluța și acoperemântul, și acopere Discul; apoi luând cădelnița tămâeză Santele, de 3-orî, și face trei metanii mari. Iar la: *Mărirea a treia*, paraeclisiarhul lovește într'un mic clopoțel, în sântul Altariu, ca cum ar vesti poporului rîdicarea sântului Disc; iar Preotul rîdicând sântul Disc pe cap, merge cătră Proscomidie prin prejurul santei Mese, mergând înaintea sa Diaconul cu lumînare și cu cădelnița tămâind, iar poporul stă în genunchi cu fața la pământ cu mare umilință. Decî ajungând la Proscomidie, iarăși lovește în clopoțel și poporul se rîdică. Decî Preotul pune în sântul Potir Vin și Apă, duple obicei, nimic dicend, nici rugăciunea punerei înainte, ci acoperindu-le tace și dice numai: *Pentru rugăciunile sântilor părinților noștri*; căci este sântită mai înainte și sevêrșită acésta jertă. Și apoi strînge sântul Antimis. Iar după catismă: *Dómne strigat-am*. Și stihirile duple Tipic. *Mărire și acum*, A Născetórei. Intrare cu Cădelnița. Iar de se va ceti Evanghelie, precum la aflarea Cînstitului Cap al Mergătoriului înainte, la 40 de Mucenici și în săptămâna sântelor Patimi, atunci fac intrare cu Evanghelia. Diaconul: *Cu înțelepciune, drepti*. Și cântă: *Lumină lină*. Diaconul: *Să luăm aminte*. Preotul: *Pace tuturor*. Diaconul: *Cu înțelepciune*. Ceteșul: Prochimen și Parimia; și al doilea Prochimen. Și după acésta dice Diaconul cu glas: *Porunciți*. Iar Preotul luând cu amândouă mînile sfeșnicul cu Cădelnița, stă înaintea santei Mese căutând spre răsărit, și însemnând cruciș dice: *Cu înțelepciune drepti*. Apoi întorcându-se spre apus cătră popor, dice: *Lumina lui Christos luminează tuturor*. Ceteșul: De la Pilde cetire. Diaconul: *Să luăm aminte*. Parimia. Și după termi-

nare, ȋice Preotul : *Pace ȋie*. Diaconul : *Cu ȋnȋelepciune*. Ți luȋnd Preotul Cȋdelniȋa ȋmpreunȋ cu lumȋnarea cȋntȋ : *Sȋ se ȋndrepteze rugȋciunea mea*. Ți dupȋ ce cȋntȋ Preotul, Corul ȋntȋiȋ cȋntȋ aceȋaȃ. Apoi ceteȃte ȋnsuȃi Preotul Stih 1 : *Dȋmne strigat-am*. Ți cȋntȋ Corul al doilea : *Sȋ se ȋndrepteze*. Preotul Stih al 2-lea : *Pune, Dȋmne, pazȋ gureȋ mele*. Corul ȋntȋiȋ : *Sȋ se ȋndrepteze*. Preotul Stih al 3-lea : *Sȋ nu abaȋȋ inima mea*. Corul al doilea : *Sȋ se ȋndrepteze*. Apoi iarȃȃ cȋntȋ Preotul ȋn Altariȋ : *Sȋ se ȋndrepteze*. Iar Corul ȋntȋiȋ terminȋ cȋntarea, ȋicȋnd : *Rȋdicarea mȋnilor mele*. Ți dupȋ ȋmplinirea cȋntȋrei, ȋnsuȃi Preotul plecȋnd genunchile se rȋgȋ; ȃi facem noi trei metanii. Dupȋ aceea cȋnd este sȋrbȋtȋrea hramului, sau altȋ sȋrbȋtȋre ȋn care se ceteȃte Apostol ȃi Evanghelie, atunci Diaconul, sau Preotul, ȋice : *Sȋ luȋm aminte*, Ceteȃul ȋice Prochimenul Apostolului, ceteȃte Apostolul, ȃi se cȋntȋ : *Aliluia*. Apoi Evanghelia. Dupȋ Evanghelie, ȋndatȋ Ectenia : *Sȋ ȋicem toȋi*. Iar la Intrarea cea mare, cȋntarea : *Acum Puterile Cereȃti*. Rugȋciunea Heruvimicȋscȋ nu se ȋice, ci tȋmȋind Preotul, sau Diaconul, ȋice Psalmul 50. Ți dupȋ eȃirea cu sȋnteles Daruri, ȋmplinind cȋntarea : *Acum Puterile Cereȃti*, facem trei metanii, avȋnd capeteles descoperite. Apoi ridicȋ Preotul acoperemȋnturile de pre sȋnteles Daruri, ȃi le acopere cu Aerul cel mare. Iar cȋnd are a ȋnȋlȋa sȋntȋ Pȋne, nu descopere Sȋnteles, ci ȋncȋ acoperite fiind, virȋ Preotul mȋna sa cu multȋ fricȋ, ȃi se atinge de Dumneȋȋȋscȋ Pȋne cu evlavie ȃi cu fricȋ, ȃi ȋicȋnd Diaconul : *Sȋ luȋm aminte*, Preotul rȋspunde : *Cele mȋi 'nainte sȋnȋite, sȋnteles sȋnȋilor*. Ți sȋvȋrȃȃte sȋntȋ Liturgie, precum dupre rȋnduialȋ la rȋnd se aratȋ.

ARȋTARE PENTRU OARE-CARE ȋNDREPTȋRI LA SLȋJIREA LITURGIEI CEA MAI ÎNAINTE SȋNȋITE.

Cȋde-se a ȃti, cȋ la Liturgia cea mȋi 'nainte sȋnȋitȋ, cȋntȋndu-se : *Acum Puterile Cereȃti*, Preotul ȃi Diaconul dupȋ tȋmȋere merg la Jertvelnic, ȃi tȋmȋind preotul Jertvelnicul, ȋa Aerul ȃi-l pune pre umȋrul Diaconului; ȋar sȋntul Disc cu Dumneȋȋȋsteles Tȋine le ȋa cu drȋpta ȃi le pune pe capul sȋȋ; ȋar sȋntul Pahar cu Vinul luȋndu-l ȋn stȋnga sa, ȋl ȋine ȋn dreptul pieptului. Diaconul ȋnsȋ merge ȋnainte cu cȋdelniȋa tȋmȋind adese ori, ȃi mergȋnd nu ȋic nimic. Iar ȋntr'acest timp poporul stȋ plecat pȋnȋ la pȋmȋnt ȋntru adȋncȋ tȋcere,

până ce intră în sântul Altariu cu Santele. Decî la vremea împărtaşirei, după ce dice: *Cele mai înainte sântite, santele sântilor*, Preotul rîdică sântul Aer, iar Diaconul intră în sântul Altariu și stînd aprîpe de Preot dice: *Sfăramă, Stêpâne, sânta Pâne*. Preotul o sfăramă pre ea cu multă luare aminte, în patru părți, dicînd: *Sfăramă-se și se împarte Mielul lui Dumne-deu*. Și pune pîrticica în sântul Pahar nimica dicînd. Și Diaconul tîrnă Căldura în Pahar asemenea nimica dicînd; și stă puțin mai de oparte. Iar Preotul dice: *Diacone apropiete*. Și viind Diaconul, face închinăciune cu evlavie, cerîndu-și ertare și dice: *Iată viu la nemuritoriul Impêrat; și: Dă-mi mie, Stêpâne*. Iar Preotul luînd o pîrticică din santele Taîne, dă Diaconului dicînd: *Diaconului său Ierodiaconului (cutare), să dă cînstitul și sântul Trup și Sânge*. Și sêrutînd Diaconul mîna Preotului, merge și stă din dosul santei Mese, și plecîndu-și capul se rîgă ca și Preotul. Asemenea și Preotul luînd o pîrticică din santele Taîne, dice: *Cînstitul și sântul Trup și Sânge*; și plecîndu-și capul se rîgă, dicînd: *Cređ Dîmne; și: Al cinei tale; și: Nu spre judecată*, tot. Și așa se împărtaşeste cu santele Taîne cu frică și cu tîtă evlavia. Apoi luînd Preotul Buretele șterge mîna dicînd: *Mărire ție, Dumne-deule*, de 3-orî. Și sêrutînd Buretele îl pune la loc. Decî luînd sântul Potir cu amîndouă mînile, gustă de 3-orî, nimica dicînd. Apoi își șterge buzele și sântul l'otir cu acoperemîntul ce-l are în mîni și-l pune pe sânta Masă. Și luînd și anafora și puțin vin cu apă, își clătește gura și-și spală mînile și buzele, și stînd puțin mai deoparte, dice rugăciunea mulțămirei tîtă: *Mulțămim ție*. Iar Diaconul nu bea atuncea din Potir, ci mai pre urmă după rugăciunea Amvonului, și după potrivirea pîrticelilor sântelor Taîne ce au rîmas. (Iar de slujește Preotul singur fără de Diacon, și el după împărtaşirea sântelor Taîne nu bea din Potir, ci după terminarea santei Liturgii, și după potrivirea sântelor Taîne. Că măcar de este și sântit Vinul prin pîrticelele ce s'au pus în sântul Potir, dar nu chiar în Dumne-deescul Sânge; de vreme ce nu s'au dis cuvintele sântirei preste dînsul, precum se face la Liturgia Marelui Vasilie și a sântului Ión Chrisostom). Iar Diaconul luînd sântul Disc, îl rîdică deasupra sântului Potir, și șterge Santele cu Buretele, nimica dicînd. Și închinîndu-se de 3-orî, deschide Ușile Impêrătești. Apoi luînd sântul Potir de la Preot dice dîpre rînduélă: *Cu frica lui Dumne-deu*; și cele-l-alte dîpre cum la rînd se arată.

ST. GRIGORIE

TEOLOGUL

DUMNEDEEASCA
LITURGIE
A SÂNTULUI
GRIGORIE DIALOGU

Sau Liturgia celor mai înainte sântite.

Diaconul stând la obicnuitul loc dice :

Bine-cuvinteză, Stăpâne.

Preotul :

Bine-cuvântată este împărăția Tatălui, și a Fiiului, și a Sântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Veniți să ne închinăm, **de 3-ori și Psalmul 103** :

Bine-cuvinteză, suflete al meu, pre Domnul.

Și după Psalm, Diaconul dice Ectenia :

Cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul** : Dómnne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea :

Pentru pacea a totă lumea și pentru bună starea :

Pentru sântă Biserica acésta :

Pentru Prea Sântitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (**sau Episcopul nostru cutare**) :

Pentru bine-credinciosul și de Christos iubitoriul (**cutare**) :

Pentru ca să-î ajute și să-î supue subț picioarele lui:

Pentru sânt Lăcașul acesta :

Pentru bună întocmirea vîzduhurilor :

Pentru cei ce înotă și călătoresc :

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul :

Apără, mîntuește, miluește :

Pre prea sînta, Curata, pre bine-cuvîntata :

Ecfonis :

Că ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiiului, și Sîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI ÎNTEIÎ

Dómne, îndurate și milostive, îndelung răbdătoriule și mult milostive, ascultă rugăciunea noastră și ia aminte glasul cererei noastre; fă cu noi semn spre bine; îndreptăză-ne pre noi la calea ta, ca să umblăm într-
tru adevărul tău; veselește inimile noastre, ca să ne temem de numele tău cel sânt, pentru că mare ești tu și faci lucruri minunate. Tu ești Dumne-deu singur și nu este asemenea ție, Dómne, puternic într-
milă și bun într-
tărie, spre a ajuta și a mîngâia și a mîntui pre toți cei ce se încred într-
numele tău cel sânt.

Diaconul: Iară și iară cu pace. **Corul:** Dómne miluește.

Apără, mîntuește, miluește. Pre prea sînta Curata.

Cu glas mare :

Că a ta este stăpînirea, și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui, și a Fiiului, și a Sîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

Aicea Preotul aducînd Discul, Steluța și Acoperemîntul de la Proscomidie la sînta Masă, desvelește sîntul Antimis și le

pune de-asupra, urmând după acesta cele ce s'au însemnat în
? Tipicul din urmă, pag. 144.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA

Dómne, nu cu mânia ta ne mustră pre noi,
nici cu urgia ta ne cértă pre noi; ci fă
cu noi dupre mila ta, vindecătoriule și
tămăduitoriule al sufletelor nóstre. Indrep-
téză-ne pre noi la limanul voei tale; luminezá
ochiul inimilor nóstre spre cunoștința adevărului
tău; și ne dărueste noi rămășița a dăilei de acum
să fie pacinică și fără păcat, și tot timpul vieții
nóstre; pentru rugăciunile Prea santei Născetőrei
de Dumneđeu și a tuturor Sântilor.

Diaconul: Iară și iară Domnului să ne rugăm. Apără, mân-
tuește, miluește. Pre prea santa Curata.

Cu glas mare:

Că bun și iubitoriū de ómenī Dumneđeu ești, și ție mărire
înălțăm, Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh, acum și pururea
și în veci vecilor. **Corul:** Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA

Dómne Dumneđeul nostru, adă-ți aminte de
noi păcătoșii și netrebnicii robiī tăi, când
chēmăm numele tău cel sânt și vrednic
de închinat, și să nu ne rușinezi pre noi în
așteptarea milei tale; ci ne dărueste noi, Dómne,
tóte cererile cele spre mântuire, și ne învredni-
cește să te iubim și să ne temem de tine din totă
inima noastră, și să facem întru toate voea ta.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. Apă-
ră, mântuește, miluește. Pre prea santa Curata.

Cu glas mare:

Că tu ești Dumneđeul nostru, Dumneđeul carele miluești și
mântuești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiiului, și Sântului

Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Corul; Amin. Și se cântă: Dómnne strigat-am.

Iar Diaconul tamâiaza dupre rânduélă. Intrare cu cadelnița.

RUGACIUNEA INTRAREI:

Sara și diminéta și amiađa-đi, lăudăm, bine-cuvântăm, mulțămim și ne rugăm ție, Stěpâne al tuturor, iubitoriule de ómení Dómnne; îndreptézá rugăciunea nóstră ca tamâia înaintea ta și nu pleca inima nós-tră spre cuvinte, saű cugete viclene, ci ne izbăvește pre noi de toți cei ce vânéză sufletele nóstre, că spre tine sunt, Dómnne, Dómnne, ochii noștri și în tine am nădějduit să nu ne rușinezi pre noi, Dumneđeul nostru. Că ție se cuvine tótă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar după intrare, ție Diaconul, saű Preotul, cu glas : Cu înțelepciune, dreptí Cel mai mare : Lumina lină Diaconul : Să luăm aminte. Preotul : Pace tuturor. Diaconul : Cu înțelepciune. Cetetul : Prochimen 1-iű; și cetire din Facerea. Și ale doilea Prochimen. După acésta ție Diaconul cu glas :

Porunciți. Iar Preotul luând sfesnicul cu lumânarea și cu cadelnița cu aměndouě mânilé, căutând cătră resărit, ție cu glas : Cu înțelepciune, dreptí. Apoi întoreěndu-se spre apus cătră popor ție : Lumina lui Christos luminezá tuturor. Si cetetul ție Parimia. Iar de se va întâmpla să fie sěrbătóre, saű Sânt cu Polieleű, să se cetéscă și Parimiile sěrbătórei, saű ale Sântului ce se va întâmpla. Iar după ce cântă : Preotul : Să se îndrepteze rugăciunea mea, ție Diaconul : Ectenia. (Iar de se sěrbézá vre-un sânt ce are Polieleű, saű este hramul Bisericei, în đilele Postului, atunci Preotul după : Să se îndrepteze nu ție Ectenia : Să đicem toți, ci îndată : Să luăm aminte. Și Cetetul Prochimenul Apostolului și cetește Apostolul. În urmă cântă Aliluia și cetește Evanghelia. Apoi Ectenia acésta).

Să dicem toţi din tot sufletul şi din tot cugetul nostru, să dicem : **Corul** : Dómnne milueşte.

Dómnne a tot Stěpânitoriule, Dumneđeul Părinţilor noştri, rugămu-ne ție, auđi-ne şi ne milueşte.

Milueşte-ne pre noi, Dumneđeule, duple mare mila ta, rugămu-ne ție, auđi-ne şi ne milueşte. **Corul** : Dómnne milueşte, de 3-ori.

RUGACIUNEA CEREREI STĂRUITOARE.

Dómnne Dumneđeul nostru, primeşte acéstă rugăciune stăruitoře de la servi tēi, şi ne milueşte pre noi duple mulţimea milei tale, şi trimete îndurările tale preste noi şi preste tot poporul tēu, carele aştéptă de la tine multă milă.

Încă ne rugăm pentru Prea-săŃitul Arhiepiscopul şi Mitropolitul (**saŃ Episcopul nostru cutare**), şi pentru toţi fraţii noştri cei întru Christos.

Încă ne rugăm pentru bine credinciosul şi de Christos iubitoriul Regele nostru (**cutare**), pentru stěpânirea, biruinţa, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea, lăsarea şi ertarea păcatelor lui ; şi pentru ca Domnul Dumneđeul nostru mai mult să-ı ajute şi să-ı îndrepteze calea lui întru tóte şi să supue subt picióarele lui pre tot vrăjmaşul şi împrotivnicul.

Încă ne rugăm pentru fraţii : Preoţii, Ieromonahii, Ierodiaconi şi Monahii, şi pentru toţi cei întru Christos fraţii noştri.

Încă ne rugăm pentru fericiţii şi pururea pomeniţii Ctitori sântului Lócaşului acestuia, şi pentru toţi cei mai înainte adormiţi părinţi şi fraţii noştri, cari zac aicea şi pretutindea ortodocşilor.

Încă ne rugăm pentru mila, viaţa, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea şi ertarea păcatelor servilor lui Dumneđeul fraţilor sântului Lócaşului acestuia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri şi fac bine în sânta şi întru tot cinstită Biserica acésta, pentru cei ce se ostenesc, şi cântă, şi pentru poporul ce stă înainte şi aştéptă dela tine mare şi multă milă.

Cu glas mare :

Că milostiv și iubitoriu de ómenī Dumneđeū ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, **Corul :** Amin.

Iarăși Diaconul ȃice Ectenia :

Rugați-vă cei chīemați Domnului: **Corul :** Dómne miluește.

Cei credincioși pentru cei chīemați să ne rugăm, ca Domnul să-ī miluiască pre dīnșii.

Să-ī învețe pre dīnșii cu cuvēntul adevērului.

Să le descopere lor Evanghelia dreptăței.

Să-ī uniască pre dēnșii cu sânta sa catolicéscă și apostoléscă Biserică.

Mântuește, miluește, apară, și-ī păzește pre dīnșii, Dumneđeule, cu darul tău.

Cei chīemați capetele vóstre Domnului să le plecați.
Corul : Ție Dómne.

Dicēnd Diaconul acéstă Ectenie, Preotul desvèlește sântul Antimis.

RUGĂCIUNEA PENTRU CEI CHIEMAȚI.

Dumneđeule, Dumneđeul nostru, Creatóriule și Făcētoriule a tóte, cela ce voești ca toți să se mântuiască și la cunoștința adevērului să vie, caută spre servii tăi cei chīemați și-ī izbăvește pre dīnșii de rătăcirea cea veche și de amăgirile protivnicului ; chīamă-ī pre dīnșii la viața cea vecinică, luminează sufletele și trupurile lor ; numără-ī pre dīnșii cu turma ta cea cuvēntătóre, care chīamă în ajutor numele tău cel sânt.

Cu glas mare :

Ca și aceștia împreună cu noi să măriască prea cinstitul și de mare cuviință Numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Diaconul :

Câţi sunteţi chemaţi eşiţi.

Cei chemaţi eşiţi.

Câţi sunteţi chemaţi eşiţi.

Ca nimenea din cei chemaţi, câţi suntem credincioşi, iară şi iară, cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul :** Dómnne milueşte.

Acestea se dic până la Miercurea din mijlocul Postului. Iar din Miercurea aceea a înjumătăţirei Postului măcar de va fi şi sânt mare, după ce dice Preotul :

Ca şi aceştia împreună cu noi, **Să dică aceste Ecteni :**

Câţi sunteţi chemaţi eşiţi, cei chemaţi eşiţi ; câţi sunteţi cătră luminare eşiţi, rugaţi-vă cei cătră luminare. **Corul :** Dómnne milueşte.

Credincioşilor, pentru fraţii cari cătră sânta luminare se gătesc şi pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Ca Domnul Dumneđeul nostru să-î sprijiniască pre dînşii şi să-î împuterniciască, Domnului să ne rugăm.

Să-î lumineze pre dînşii cu lumina cunoştinţei şi a buneî credinţe, Domnului să ne rugăm.

Să-î învredniciască pre dînşii în timp cuviincios de baia re-naşterei, de ertarea păcatelor şi de îmbrăcămintea nestrică-ciunei, Domnului să ne rugăm.

Să-î renască pre ei, prin apă şi prin Duh, Domnului să ne rugăm.

Să-le dăruiască lor sevêrsirea credinţei, Domnului să ne rugăm.

Să-î numere pre dînşii cu sânta sa şi alésa turmă, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântueşte, milueşte şi-î păzeşte pre dînşii, Dumneđeule, cu darul tău.

Cei cătră luminare, capetele vóstre Domnului să le plecaţi. **Corul :** Ție Dómnne.

RUGĂCIUNEA PENTRU CEI CE SE GATESC CATRE SANTA LUMINARE.

Arată, Stăpâne, fața ta preste cei ce se găsesc către sânta luminare și doresc să scuture întinăciunea păcatului; luminează gândul lor, întărește-i pre ei în credință, sprijinește-i în nădejde, desăvârșește-i în dragoste, arată-i membre cinstite ale Christosului tău, care s'a dat pre sine răscumpărare pentru sufletele noastre.

Cu glas mare :

Că tu ești lumina noastră și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. *Corul :* Amin.

Diaconul :

Câți sunteți către luminare eșiți, cei către luminare eșiți ; câți sunteți chemați eșiți, ca să nu fie cine-va din cei chemați ; câți suntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. *Corul :* Dómnne miluește.

Până aicea sunt acelea ce se încep din Miercurea cea de la mijlocul Postului.

INTEIA RUGĂCIUNE A CREDINCIOȘILOR.

Dumnezeul cel mare și lăudat, care prin mórtea cea de viață făcătoare a Christosului tău, din stricăciune întru nestricăciune ne-ai mutat, Tu toate simțirile noastre liberăză-le de omorîrea patimilor, puindu-le lor conducătoriu bun gândul cel din lăuntru ; și ochiul să fie ne-împărtaşit de orî-ce vedere viclénă, iar auđul ne-strébătut de cuvinte deșarte, și limba să fie curată de vorbe necuviinciose. Curățește buzele noastre, cu care te lăudăm pre tine, Dómnne; mânilor noastre fă-le să se feriască de fapte rele, și să lucreze numai cele bine plăcute

ție ; întărind toate membrele și gândurile noastre cu darul tău.

Diaconul : Apără, mântuește, miluește. **Corul :** Dómnne miluește. **Diaconul :** Cu înțelepciune.

Preotul, cu voce tare :

Că ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul :** Amin.

Diaconul : Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. **Corul :** Dómnne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a totă lumea. pentru bună starea sântelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sântă Biserica acésta, pentru cei ce cu credință cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intra într'însa Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoea, Domnului să ne rugăm.

A DOUA RUGACINE A CREDINCIOȘILOR:

Stăpâne sante prea Bunule, rugămu-te pre tine cel bogat în milă, milostiv fii noi păcătoșilor și ne fă pre noi vrednici de primirea Unuia-născut Fiului tău și Dumnezeului nostru, Impăratului mărirei; că iată prea curatul lui Trup și de viață făcătoriul Sânge, întru acésta oră întrând, se vor pune înainte pre acésta tainică Masă, înconjurată nevădut de mulțimea oștilor cerești. Dăruște-ne, ca împărtășirea cu ele să ne fie fără de osîndă; pentru ca printr'însele luminându-ne la ochiul gândului nostru, fii ai luminei și ai dăilei să ne facem.

Diaconul : Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumneđeule, cu darul tău. **Corul** : Dómnne miluește.

Diaconul : Cu înțelepciune.

Preotul cu voce tare :

Dupre darul Christosului tău, cu carele ești bine cuvântat, cu prea sântul, și bunul și de viață făcătoriul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Și Corul cântă : Acum Puterile Cerești, împreună cu noi nevădut slujesc, că iată intră Impăratul mării; iată jertfa tainică sêvêrșită, de dînsele se încungiuă. Cu credință și cu dragoste să ne apropiem, ca pătași vieței vecinice să ne facem. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iar Diaconul intrând pre ușa cea despre miază-nópte în sântul Altariu și luând cadelnița tãmâiază sânta Masă, Proskomidia, pre Preot, și afară de Altariu pre popor. După acêsta stând împreună cu Preotul ȕic: Acum Puterile Cerești, de 3-orî. Și închinându-se de 3-orî, merg și aduc santele Daruri, duple cum mai înainte s'a arătat la fila 144; și mergênd nu ȕic nimic. Și intrând le pune Preotul duple obicei pe sântul Antimis, și le acopere numai cu Aerul cel mare inimic ȕicênd, ci numai tãmâindu-le. Apoi Diaconul în timpul hotărît ese la locul obiceiuit și ȕice Ectenia:

Să plinim rugăciunile nóstre celê de séră Domnului. **Corul** : Dómnne miluește.

Pentru cinstitele și mai înainte sântilele Daruri ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitoriul de ómenî Dumneđeul nostru să le primiască pre dînsele în sântul și cel mai pre sus de ceriuri și înțelegetoriul sêu Jertvelnic, întru miros cu bună mirézmă duhovnicéscă, să ne trimiță noi Dumneđeéscă milă și darul Sântului Duh, să ne rugăm.

Pentru ca să ne isbăvim noi de tot necazul, mânia, urgia și nevoea, Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul se rógă :

Dumneđeul Tăinelor negrăite și nevădute, la care sunt visteriile cele ascunse ale înțelepciunei și ale științei, carele ne-ai descoperit noi servirea acestei liturgii și ne-ai pus pre noi pécătoșii, pentru multă iubirea ta

de ómenî, ca să-ți aducem ție daruri și jertve pentru păcatele noastre proprii și pentru neștiințele poporului; însuși nevădutele Impărate, cea ce faci lucruri mari și neurmărite, gloriose și minunate, cărora nu este număr, caută spre noi nevrednicii servii tăi, carii stăm înaintea sântului tău Altariu, ca înaintea tronului tău de Heruvimi, pre carele odihnește Unul-născut Fiiul tău și Dumnezeuul nostru, prin aceste înfricoșate Taîne, ce sunt puse înaintea; și eliberându-ne pre noi și pre credinciosul tău popor din totă necurăția, sânteste sufletele și trupurile noastre ale tuturor cu sântire neluată; ca într-o conștiință curată, față nerușinată și inimă luminată, împărtășindu-ne cu aceste Dumnezeuști și sântite Daruri, și prin dînsele înviind, să ne unim cu însuși Christosul tău, adevăratul Dumnezeuul nostru, carele a ȳis: „Cel ce mănâncă Trupul meu și bea Sângele meu, într-o mine rămâne și eu într-o el“; ca locuind și trăind într-o noi cuvântul tău, Dómn-e, să ne facem templu al într-o tot sântului și închinatului tău, Duh, fiind eliberați de orî-ce vicleșug diavolesc, carele se lucrăză cu fapta, saũ cu cuvântul, saũ cu gândul, și să dobândim bunătățile cele făgăduite noi, împreună cu toți Sântii tăi, carii din véc bine ți-aũ plăcut ție.

Diaconul:

A pără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeuule, cu darul tău. **Corul:** Dómn-e miluește.

Sara totă desevêrșit, sântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Înger de pace, credincios, îndreptătoriu, păzitoriu sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și ertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumei, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea Sântului Duh cerșind, pre noi înșine, și uniți pre alții, și totă viața noastră lui Christos Dumneșeu să o dăm **Corul** : Ție Dómnne.

Cu voce tare :

Si ne învrednicește pre noi, Stépâne, ca cu îndrăznire și fără de osîndă, să cutezăm a te chema pre tine Dumneșeu cel Ceresc, Tată, și a ȳice:

Corul : Tatăl nostru carele ești în ceriuri.

Preotul, cu voce tare :

Că a ta este împărăția, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin

Preotul : Pace tuturor. **Corul** : Și Duhului tău.

Diaconul : Capetele vóstre Domnului să le plecați.
Corul : Ție Dómnne.

Iar Preotul se rógă :

Dumneșeule cel singur bun și îndurat, carele în cele înalte locuești și spre cele de jos privești, caută cu ochiul cel îndurat spre tot poporul tău, păzește-l pre dînsul; și ne învrednicește pre noi pre toți fără de osîndă a ne împărtăși cu făcătoarele de viață Tai-nele tale, că ție am plecat capetele noastre, așteptând mila ta cea bogată.

Cu voce tare :

Cu darul și cu îndurările, și cu iubirea de

ómenî, a Unuîa-născut Fiiului tău, cu carele împreună bine-cuvântat eşti, cu prea sântul, şi bunul, şi de viaţă făcătoriul tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. *Corul : Amin.*

Preotul se rîgă :

Ia aminte, Dómnne Iisuse Christóse Dumneđeul nostru, din sânt Lócaşul tău şi de pre tronul mărireî Impărătîiei tale, şi vino ca să ne sânteşti pre noi, cela ce sus şedi împreună cu Tatăl şi aicea împreună cu noi nevedut petreci ; şi ne învredniceşte, prin mâna ta cea puternică, a ni se da noi prea curat Trupul tău şi cinstitul Sânge, şi prin noi la tot poporul.

Iar după Rugăciune, Preotul se închină, precum şi Diaconul, la locul unde stă, dicînd de 3-ori : Dumneđeule, curăteşte-mă pre mine păcătosul. Apoi fiind acoperite Dumneđeestile Daruri cu Aerul. Preotul, vîrînd mâna pe dedesupt, se atinge de sânta Pîne, cu tótă cucernicia şi frica ; şi când Diaconul dice : Să luăm aminte, Preotul răspunde cu glas Cele mai înainte sântite, santele sântilor. Corul : Unul sânt.

Apoi Preotul rîdica sântul Aer, şi se împărtăşeşte duple obicei. Iar Corul cântă Chinonicul :

Gustaţi şi vedeţi, că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iar după ce se împărtăşeşte, Preotul se rîgă :

Mulţămim ție Mântuitoriule, Dumneđeul tuturor, pentru tóte bunătăţile carele ne-ai dat noi, şi pentru împărtăşirea sântului Trup şi Sîngelui Christosului tău ; şi ne rugăm ție, Stěpâne, iubitoriule de ómenî, păzeşte-ne pre noi sub acoperemîntul aripilor tale ; şi ne dă noi până la suflarea nós-

tră cea mai de pre urmă, cu vrednicie să ne împărtăşim de Sântele tale, spre luminarea sufletului şi a trupului şi spre moştenirea împărăţiei ceriurilor.

Iar Diaconul, strângând Sântele duple obicei, şi luând sântul Potir de la Preot, dice :

Cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi.

Iar Corul cântă :

Bine voi cuvânta pre Domnul în tot timpul, pururea lauda lui în gura mea : Pânea cea cerască şi Paharul vieţii. Gustaţi şi vedeţi, că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

După acesta Preotul dice :

Mântueşte, Dumnezeule, poporul tău şi binecuvinteză moştenirea ta.

Şi după ce tămâiază Sântele, dă Cădelniţa, şi pune sântul Disc pre capul Diaconului ; iar Diaconul luându-l cu cucernicie, şi căutând atară către Uşi, nimic dicând, se duce la Proscomidie şi-l pune acolo. Iar Preotul închinându-se şi luând sântul Pahar, se întorce către Uşi, şi căutând spre popor dice în taină : Bine-cuvântat este Dumnezeul nostru ; şi cu glas mare : Tot-deuna, acum şi pururea şi în vecii vecilor, Corul : Amin.

Şi aşa duce Sântele la Proscomidie. Iar Corul cântă :

Să se umple gurile noastre de lauda ta, Dómnne, ca să laudăm mărirea ta, că ne-ai învrednicit pre noi a ne împărtăşi cu sântele, dumnezeestile, nemuritoarele, prea curatele şi de viaţă făcătoarele, înfricoşatele tale Taine ; păzeşte-ne pre noi întru sântenia ta, totă ziua să ne învăţăm dreptatea ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi Diaconul eşind dinaintea Uşilor Impărăteşti dice :

Drepti primind dumnezeestile, sântele şi prea curatele, nemuritoarele, cereştile şi de viaţă făcătoarele, înfricoşatele ale lui Christos Taine, cu vrednicie să mulţămim Domnului.
Corul : Dómnne milueşte.

A păra, mântueşte, milueşte şi ne păzeşte pre noi, Dumne-deule, cu darul tău.

S ara totă desevêşit, sântă, cu pace, şi fără de păcate cerşind, pre noi însine, şi unul pre altul, şi totă viaţa noastră lui Christos Dumne-deu să o dăm. **Corul** : Ţie Dómnne.

Ecfonis :

C ă tu eşti sântirea noastră, şi ție mărire înălţăm, Tatălui, şi Fiului, şi Sântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

Preotul : Cu pace să eşim. **Corul** : Intru numele Domnului.

Diaconul : Domnului să ne rugăm. **Corul** : Dómnne milueşte.

Apoi Preotul eşind, ceteşte rugăciunea Amvonului :

S tępâne A-tot-ţiitoriule, cela ce înînţelepciune ai creat totă făptura ; cela ce pentru nepusa ta îngrijire şi multa bunătate, ne ai adus pre noi în aceste prea cinstite ڑile, spre curăţirea sufletelor şi a trupurilor, spre înfrînarea poftelor, spre nădejdea învierii ; carele prin patru-đeci de ڑile, ai dat în mâna plăcutului tău Moisi tablele cele scrise cu dumneđeeşti litere ; dă-ne şi noi, Bunule, să luptăm lupta cea bună, să sêvêşim calea postului, să păzim credinţa nedespărţită, să sfărîmăm capetele nevêđuţilor balauri, să ne arătăm biruitori păcatului, şi fără de osîndă să ajungem a ne închina şi santei învieri. Că s'a bine-cuvêntat şi s'a mărit prea cinstitul şi de mare cuviinţă numele tău, al Tatălui, şi al Fiului, şi al Sântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

F ie Numele Domnului bine-cuvêntat de acum şi până în véc. **De trei ori**. Mărire, şi acum : **Şi Psalmul 30** : Bine voiŭ cuvênta pre Domnul.

Rugăciunea ce se dice când potrivește Sântele :

Dómne Dumneđeul nostru, carele ne-ai adus pre noi în aceste prea cinstite ځile, și ne-ai făcut părtași înfricoșatelor tale mistere, unește-ne cu turma ta cea cuvântătóre și ne arată moșteni împărăției tale, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar Preotul ese, și stând la obicînitul loc, împarte anafora. Și după acésta face apolisul :

Christos adevăratul Dumneđeul nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicei sale, și a Sântului a căruia este ځiua; și Acelui întru sânti Părintelui nostru Grigorie Dialogul, papa Romei, și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască, și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și de ómeni iubitoriũ.

Acest apolis se face până în săptămâna Paștilor, căci în acésta săptămână se deosebesc Apolisurile. Apoi rugăciunile de mulțămire. Acum slobođește pre robul tăũ, Stěpâne. Sante Dumneđeule. Tatăl nostru.

Și Troparul, Glas al 4-lea :

Cela ce de sus, de la Dumneđeũ, ai luat dumneđeescul dar, lăudate Grigorie, și cu puterea aceluea întărindu-te, de bună voie ai urmat santei Evanghelii lui Christos, de la carele ai luat plata ostenelelor tale, întru tot fericite, pre acela rógă-l, să mântuiască sufletele nóstre.

Condae. glas al 3-lea :

Incepătoriũ te-ai arătat, aseminea lui Christos, mai marelui Păstorilor, și părtaș călugărilor, părinte Grigorie, conducându-i cătră cetatea cea ceréscă, de unde și acum înveți turma lui Christos poruncile lui, și cu dînșii te bucuri și dănțuești în Corturile cerești.

Sfîrșitul Dumneđeestii Liturgii cei mai înainte sântite.

RANDUIALA BINE-CUVÎNTĂREI COLIVEI

Adecă, a grâului fiert, amestecat cu miere, și alte feliuri de pome dulci, ce se aduc în Biserică spre lauda și amintirea serbătorilor Domnești, sau a Sântilor. Decă fiind adusă coliva în Biserică, de este sara la Vesperină, după. Acum slobodește, Sante Dumneđeule; Și după Tatăl nostru, Tropariul Sântului. Mărire, Condacul. Și acum, Pentru rugăciunile tuturor Sântilor, Dómne, glas 1. Iar de este la Liturgie, după rugăcinnea Amvonului, îndată se cântă Tropariul și Condacul Sântului. Apoi Diaconul tămâind dice: Domnului să ne rugăm. Corul: Dómne miluește. Preotul stând lângă colivă, dice cu glas rugăciunea acésta.:

Dómne, cela ce ai plinit tóte cu cuvântul tēu și ai poruncit pământului să scóță multe feliuri e roduri, spre folosirea și hrana nóstră; carele pre cei trei tineri și pre Daniil, în Babilon, fiind hrăniți cu semințe, i-ai arătat mai frumoși de cât cei ce erau hrăniți în desfătări; însuți, întru tot bunule Impérate, și aceste semințe cu feliuritele roduri le bine-cuvintéză, și sântește pre cei ce vor gusta dintr'însele, căci acestea spre mărirea ta și spre cinstea și amintirea sântului (**cutare**), s'au pus înaintea ta de servii tēi, și spre aducerea aminte de cei cari s'au sēvēșit întru buna credință. Dăruește, Bunule, celora ce au înfrumusețat acestea și serbéză amintirea, tóte cererile spre mântuire și desfătarea bunătăților tale celor vecinice; pentru rugăciunile prea curatei Stēpânei nóstre de Dumneđeū Născetőrei, și pururea Feciőrei Mariei, și ale sântului (**cutare**), a căruia amintire serbăm, și cu ale tuturor Sântilor tēi. Că tu ești cela ce bine-cuvintezi și sântești tóte, Christóse Dumneđeul nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui tēu celui fără de înce-

put, și prea sântului, și bunului, și de viață făcătorului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.
Corul : Amin.

Și de este la Vecernie, Diaconul : Cu înțelepciune. Corul : Bine cuvinteză. Preotul : Cea ce este bine-cuvântat. Și celelalte ale Apolisului. Iar de este la Liturgie, Corul cântă Fie numele Domnului, de 3-ori. Și Psalmul 33 :

Bine voi cuvânta pre Domnul în totă vremea, pururea laudă-l în gura mea. Și așa împărțind anafora, face obiceiul Apolis al Liturgiei, și es afară.

RUGĂCIUNE

LA BINE-CUVENTAREA SALCIILOR ÎN DUMINECA FLORILOR.

Diaconul dice: Domnului să ne rugăm. Corul : Dómnne miluește.

Preotul cetește rugăciunea acésta :

Dómnne Dumneșteul nostru, cea ce ședî pre Heruvimî, carele ai rîdicat puterea ta și ai trimis pre Unul-născut Fiul tău, Domnul nostru Iisus Christos, ca să mîntuiască lumea prin Cruce, prin îngropare și prin învierea sa ; la a căruia venire în Ierusalim spre patima cea de bună voie, poporul cel ce ședea într-o întuneric și în umbra morții, luând semnele biruinței, adică ramuri de copaci și stâlpari de finici, mai înainte au vestit învierea ; însuși Stăpâne, și pre noi, carii, duple exemplul aceloră, în prețuia acésta a Sărbătorei ținem în mîni stâlpari și ramuri de copaci, și carii ca și popóarele acelea și pruncii strigăm ție : Osanna, păzește-ne ca cu imnuri, laude și cântări duhovnicești, să ne învrednicim de făcătoarea de viață înviere de a treia-zi, în Iisus Christos Domnul nostru, cu

carele bine-cuvântat ești, cu prea sântul, și bunul, și de viață făcătoriul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

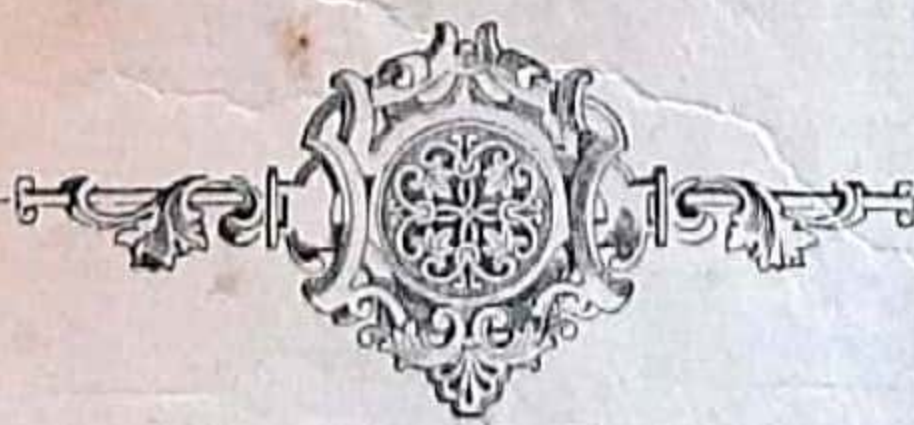
RUGĂCIUNE

LA BINE-CUVÂNTAREA MANCĂRILOR DE CARNE ÎN SANTA ȘI MAREA DUMINICĂ A PAȘTILOR.

Preotul: Bine-cuvântat este Dumnezeu nostru. **Corul cântă**: Christos a înviat, **de 3-ori**. **Diaconul** : Domnului să ne rugăm. **Corul** : Dómnne miluește.

Preotul citește rugăciunea acésta:

 aută, Dómnne Iisuse Christóse, spre aceste mâncări de carne și le sântește pre ele, precum ai sântit berbecele, ce ți l-a adus credinciosul Avraam, mielul ce ți-a adus Avel în jertfă, și vițelul cel gras, pre care ai poruncit a-l junghia pentru Fiiul tău cel rătăcit și iarăși întors cătră tine. Pentru ca precum acela s'a învrednicit a se bucura de harul tău, așa și noi să ne bucurăm de aceste sântite și bine-cuvântate de tine mâncări, ce sînt spre hrana noastră a tuturor. Căci tu ești hrana cea adevărată și dăruitoriul bunătăților, și ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui tău celui fără de început, și prea sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul** : Amin.

RUGĂCIUNEA LA BINE-CUVÎNTAREA BRÂNZEI ȘI A OUELOR.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. **Corul:** Dómnne miluește.

Preotul cetește rugăciunea acésta :

Stěpâne Dómnne Dumneđeul nostru, Creato-
riule și făcětoriule a tóte, bine-cuvintéză
brânza acésta și (ouěle,) și pre noi ne pă-
zește întru bunătatea ta; ca gustând din
ele să ne umplem de darurile tale cele bo-
gate și de nespusa ta bunătate. Că a ta este stě-
pânirea, și a ta este împěráția, și puterea, și mă-
rirea, a Tatălui, și a Fiiului, și a Sântului Duh,
acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

RUGĂCIUNEA LA GUSTAREA STRUGURILOR ÎN ȚIOA DE 6 AUGUST.

Bine-cuvintéză, Dómnne, acésta ródă nouă a vi-
ței, carea prin temperarea aerului, prin pi-
cături de plóe și prin liniștea timpurilor, ai
bine-voit să ajungă la acésta stare de có-
cere; pentru ca să fie spre veselie noi gus-
tând din însași ródă viței, și aducěndu-o ca dar
spre curățirea păcatelor, prin sântitul Trup al
Christosului těu; cu carele împreună bine-cuvěntat
ești, cu prea sântul, și bunul, și de viață făcěto-
riul těu Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.
Corul: Amin.

RUGĂCIUNEA LA ADUCEREA PARGĂI DE POAME

Stăpâne Dómnne Dumneđeul nostru, cela ce ai poruncit fie-căruia a aduce ție pre ale tale dintru ale tale, duple vouința sa, și care resplătești acestora cu bunătățile tale cele vecinice; cela ce cu bună plăcere ai primit aducerea văduvei, cea duple putere, primește și cele ce acum s'a adus de servul tău (**cutare**), și-l învrednicește a se păstra acestea în vistieriile tale cele vecinice, dăruind lui folosirea cu abundență de bunătățile tale din această lume, împreună cu toate cele ce-î sunt de folos. Că bine-cuvântat este numele tău și prea-mărită împărăția ta, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. **Corul:** Amin.

RANDUEALA

PARASTASULUI

Adecă a Colivei ce se face în amintirea celor adormiți. La Liturgie, după rugăciunea Amvonului, se ȑice: Sânte Dumneđeule. Prea Sântă Treime. Și după Tatăl nostru. **Preotul:** **Ectonis:** Că a ta este împărăția; și imediat **Troparele:** Cu duhurile dreptilor. Și apoi **Ectenia:** Miluește-ne pre n ȑ Dumneđeule; și cele-lalte. După acestea, rugăciunea: Dumneđeul duhurilor. **Ectonis:** Că tu ești învierea. Acestea toate le caută la Liturgia Sântului Ión Chrisostom. În urmă **Corul:** Fie numele Domnului; și cele-lalte. Și Apolisul Liturgiei.

RANDUEALA

PARASTASULUI ÎNTRU AMINTIREA CELOR ADORMIȚI.

Sara după apolisul Vesperinei, mai înainte de După-Cinarea mică, făcând Preotul început, se dice: Sânte Dumneđeule. Prea Sântă Treime. **Și după** Tatăl nostru : **Preotul, Ecfonis, Corul : Troparele :** Cu Duhurile dreptilor. **Ectenia:** Miluește-ne pre noi Dumneđeule ; **și cele-lalte. Și Rugăciunea :** Dumneđeul duhurilor. **Ecfonis :** Că tu ești înviera. **Corul :** Amin. Ceea ce ești mai cinstită. Dómnne miluește, **de 3-orî.** Bine-cuvintéză. **Și Apolisul.**

Cade-se a ști, că în zilele săptămânei, după apolisul Vesperinei și a Ortrinei, facem Litia așa : Luând Preotul Cădelnița ese în a 3-a parte a Bisericei (Pridvor), mergând înaintea lui cu sfeșnic ; iar noi urmăm, cântând Stihira sântului, a căruia este hramul, mergând în privdorul Bisericei ; și după stihiră, Preotul puind Epitrahilul pre sine dice :

Bine-cuvântat este Dumneđeul nostru. **Iar noi.** Amin. Sânte Dumneđeule. **Și după** Tatăl nostru, **Ecfonis :** Că a ta este împărăția. **Și Troparele acestea, glas 4 :**

Cu Duhurile dreptilor celor ce s'aũ sėvėrșit, odihnește sufletele servilor tăi, Mântuitoriule, păzindu-le pentru viața fericită carea este la tine, Iubitoriule de ómenî.

Intru odihna ta, Dómnne, unde toți sântiîi tăi se odihnesc, odihnește și sufletele servilor tăi, că numai tu însuți ești iubitoriu de ómenî. **Mărire :**

Tu ești Dumneđeũ, carele te-ai pogorît în iad și ai delegat legăturile celor ferecați ; însuți și sufletele servilor tăi odihnește-le. **Și acum :**

Una Curată și prea nevinovată Fecióră, ceea ce ai născut pre Dumneđeũ fără de sėmînță, rógă-l să se mântuiască sufletele servilor tăi.

După acėsta Preotul dice Ectenia :

Miluește-ne pre noi, Dumneđeule ; **și cele-lalte. Și rugăciunea :** Dumneđeul duhurilor. **Veđi pag. 80.**

RUGACIUNE

DE ERTARE LA MORTI, CE SE CETESTE DE ARHIE-
REU, IAR IN LIPSĂ SI DE PREOT.

Domnului să ne rugăm.

Dómne Dumneđeul nostru, cela ce cu înțelepciunea ta cea negrăită ai făcut pre om din țărină și l-ai format cu podóbă și frumusețe, și l-ai înfrumusețat ca pre un prețios și ceresc dar, spre lauda și buna cuviință a mărireii și împărăției tale, că l-ai produs dupre chipul și asemănarea ta; dar călcând el porunca învățătoreii tale și fiind împărtășit chipului și nepăzindu-l, pentru acésta, ca răutatea să nu se facă nemuritoare, cu iubirea de ómenii ai poruncit, ca un Dumneđeú al părinților noștri, ca împreunarea și amestecătura acésta și acéstă legătură negrăită, prin voința ta cea dumneđească să se taie și să se desfacă. In cât sufletul să mérgă acolo de unde și ființa și-a luat, până la obștésca înviere, iar trupul să se desfacă în acele din care este și alcătuit. Pentru aceea ne rugăm ție, Părintelui celui fără început, și unuia născut Fiului tău și prea Sântului, de o ființă și viu-făcătoriu-lui tău Duh, să nu lași făptura ta acésta a fi înghițită de periciune, ci trupul să se desfacă din cele ce s'a alcătuit, iar sufletul să se așeze în céta Dreptilor. Așa, Dómne Dumneđeul nostru, să învingă mila ta cea nemăsurată și iubirea de ómenii cea neasemănată; și orî de a cădut servul tău acesta sub blăstemul tatălui său, orî a mamei sale, sau sub blăstemul său, orî a amărît pre vre-unul din preoți și a luat de la dînsul legătură nedeslegată, orî a cădut sub grea afurisa-

nie Arhieréscă, și prin neîngrijire și lene n'a dobândit ertăciune, iartă pre acesta, prin mine păcătosul și nevrednicul servul tău. Și trupul lui să se desfacă din cele ce s'a alcătuit, iar sufletul lui să se așeze în corturile Sântilor. Așa, Dómnne Dumne-deul nostru, cea ce ai dat acéstă putere corifeului tău Petru și celor-lalți sânti Ucenici și Apostoli ai tăi, ca să dea ertare de păcate, și ai ȑis: câte vor lega și deslega, să fie legate și deslegate, și printr'înșii, și noi nevrednicilor cu iubire de ómenî ne-ai dăruit acéstă putere; deslégă pre adormitul servul tău (**cutare**) de păcatul sufletesc și trupesc, și să fie ertat și în vécul de acum și în cel viitoriu, cu rugăciunile prea curatei și pururea Feciórei Mumei tale, și cu ale tuturor Sântilor tăi, Amin.

ALTA RUGĂCIUNE

Domnului să ne rugăm.

Stěpâne mult milostive, Dómnne Iisuse Christóse Dumne-deul nostru, cea ce pe corifeul tău Petru ai zidit biserica, și i-ai dat lui cheile împěráției ceriurilor, și, după sânta ta înviere din morți cea de a treia-ȑi, prin harul tău ai bine-voit a se da lui și celor-lalți Apostoli tótă puterea de a lega și deslega păcatele ómenilor, ca să fie legate și în ceriú câte de dînșii pre păměnt s'aú legat, și deslegate de asemenea în ceriú câte de dînșii pre păměnt s'aú deslegat; cea ce ne-ai învrednicit pre noi, neînsemnații și nevrednicii servii tăi, prin iubirea ta de ómenî cea nespusă, a fi următori tot aceluiași prea sânt dar și har, în cât și noi așa să legăm și să deslegăm cele ce se întěmplă în poporul tău; în-

suți, prea bune Impărate, prin mine, umilitul și nevrednicul servitoriul tău, iartă pre servul tău (**cutare**) de ori-ce în viața acésta a greșit ca un om; și lasă lui câte a păcătuit, cu cuvântul său cu fapta, său cu gândul, deslegându-i și legătura ce ar fi în ori-ce chip pusă asupra lui, cu care însuși el din neluare-aminte său din altă pricină s'a legat pre sine, ori de la Arhiereu, său dela alt-cine-va, prin pisma și conlucrarea diavolului a suferit o alunecare ca acésta; bine-voește, ca un singur bun și mult îndurat, ca sufletul lui să se așede cu Sântii, ce din véc au plăcut ție, iar trupul să se dea firei cei de tine zidite. Că bine-cuvântat și prea mărit ești în veci, Amin.

Că tu ești învierea. **Veți pag. 81.**

Mărire ție Christóse Dumneđeule, nădejdea noastră, mărire ție. **Și noi:** Mărire, și acum. Dómne miluește, **de 3-ori.** Bine-cuvintéază

Preotul Apolis :

Cela ce a înviat din morți, Christos adevăratul Dumneđeul nostru, prin rugăciunile prea curatei Maicei sale, ale sântilor, măriților și întru tot lăudaților Apostoli, ale prea cuvioșilor și de Dumneđeu purtătorilor Părinților noștri, și a sântului și Dreptului Lazăr celui a patra și înviat, și ale tuturor Sântilor, sufletele servilor săi celor mutați de la noi, în corturile dreptilor să le așede, în sînurile lui Avraam să le odihniască, și cu Dreptii să le numere, și pre noi să ne miluiască, ca un bun și de ómenii iubitoriu. **Corul:** Amin.

Și după apolis, toți frații dic cu glas :

Vecinica vóstră pomenire vrednicilor de fericire, și pururea pomeniți, părinți și frați ai noștri, **de 3-ori.**

Apoi dic puțin mai lin :

Dumneđeu să-i fericiască și să-i odihniască pre dînșii, și pre noi să ne miluiască, ca un bun și de ómenii iubitoriu.

Invățătura cum se cade a face Apolis la Sărbătorile Domnești, a Maicei lui Dumnedeu, și preste tot anul.

Cade-se a ști, o Preote, că când vei dice Apolisul dilei, sau a Sărbătorilor Născătoare de Dumnedeu, să nu dici într'însul: Christos adevăratul Dumnedeul nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicei sale; a cinstitei măritei Nașterei ei; sau a Adormirei ei; sau a Intrării, sau alte sărbători ale ei, sau al Nașterei Sântului Ioan Botezătorul, sau al Tăierei sântului Cap; sau la alte amintiri, sau mutări a sântilor, sau la aflarea și aducerea moștelor lor; ci, de este sărbătorea Născătoare de Dumnedeu, a Nașterei ei, sau a Adormirei, și altelese dice așa:

Christos adevăratul Dumnedeul nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maicei sale și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și de ómeni iubitori. Iar la sânt:

Christos adevăratul Dumnedeul nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maicei sale, cu ale Sântului Apostol, (sau Arhiereu, sau Mucenic cutare); și ale tuturor Sântilor. Și cele-lalte.

De óre-ce nu Nașterea Născătoare de Dumnedeu, nici Intrarea, sau Adormirea ei, o invocăm spre rugăciune către Dumnedeu, ci pre însași prea sânta Născătoare de Dumnedeu. Așijderea, nici amintirea, sau mutarea Sântilor aducem rugăciune către Dumnedeu, ci pre însuși ei.

APOLIS SERBATORILOR DOMNEȘTI.

Care se dice la Vesperină, la Ortrină și la Liturgie, duple rânduiala acésta: Adică la Nașterea lui Iisus Christos:

Cela ce în peșteră s'a născut și în esle s'a culcat, pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumnedeul nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maicei sale și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitori de ómeni.

La Tăierea-împrejur:

Cela ce în a opta zi a primit a fi tăiat împrejur, pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumnezeu nostru; și cele-lalte, precum s'a arătat mai sus.

La Dumnezeésca Arătare:

Cela ce a primit a fi botezat în Iordan de cătră Ioan, pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

La Întâmpinarea Domnului:

Cela ce a primit a fi ținut în brațele dreptului Simeon pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

La Duminica Florilor:

Cela ce a primit a șede pe mânz de asin, pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

La Duminica Florilor sara:

Viind Domnul spre patima cea de bună voie, pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

In Joia cea mare:

Cela ce pentru prea marea bunătate, a arătat umilința ca cea mai bună cale, și carele, când a spălat picioarele Ucenicilor, până la cruce și îngropare s'a umilit pentru noi, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

La Apolisul sântelor Patimi:

Cela ce scuipări, și bătaie, și loviri, și cruce, și mörte a răbdat, pentru mântuirea lumii, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

In sânta și marea Vineri:

Cela ce pentru noi ómenii și pentru a noastră mântuire, cu trupul a primit patimile cele înfricoșate, și crucea cea de viață făcătoare, și îngroparea cea de voie, Christos adevăratul Dumnezeu nostru.

In Duminica Paștilor, și în totă Săptămâna cea Luminată:

Christos a înviat din morți, cu mörtea pre mörte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le; Christos adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maicei

sale și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și de ómenī iubitorū.

La Duminica Tomei:

Cela ce prin ușile încuiate, a intrat la sântiī sēi Ucenici și Apostoli, și pre Toma l-a încredințat pentru mântuirea noastră, Christos adevăratul Dumneḑeul nostru.

La Înălțarea Domnului:

Cela ce întru mărire s'a înălțat de la noi la ceriuri, și a ședut de a drépta lui Dumneḑeū și Tatălui, Christos adevăratul Dumneḑeul nostru.

La Duminica Cinci-ḑecimeī:

Cela ce în chip de limbī de foc a trimes din ceriū pre Duhul cel prea sânt, preste sântiī sēi Ucenici și Apostoli, Christos adevăratul Dumneḑeul nostru.

Intru aceiași Duminică la Vesperină:

Cela ce din Părintescul și Dumneḑeescul sîn s'a deșertat pre sineși, și din ceriū pre pământ s'a pogorît, și a primit tótă firea noastră și a îndumneḑeit-o; iar după acestea iarăși s'a suit la ceriuri, și a ședut de a drépta lui Dumneḑeū și Tatălui; și pre Dumneḑeescul, și sântul, și cel de o ființă, și de o putere, și de o mărire, și împreună de a pururea fitoriul Duh, l-a trimis preste sântiī sēi Ucenici și Apostoli, și prin acésta i-a luminat pre ei, iar printr'inșiī pre tótă lumea; Christos adevăratul Dumneḑeul nostru, prin rugăciunile prea Curatei, și cu totul fără prihană santei Maicei sale, ale sântilor măriților, și întru tot lăudaților, de Dumneḑeū predicatorilor, și purtătorilor de Duh Apostoli, și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitorū de ómenī.

La Schimbarea la față:

Cela ce în muntele Tavorului s'a schimbat la față întru mărire, înaintea sântilor sēi Ucenici și Apostoli, Christos adevăratul Dumneḑeul nostru.

APOLISUL DILELOR DE PRESTE TOATA SĂPTĂMÂNĂ, DUPRE OBI- CEIUL SANTEI BISERICI A RESARITULUI.

Sâmbătă sara :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru, prin rugăciunile prea Curatei Maice sale, ale sântilor măriților și întru tot lăudaților Apostoli, (și a sântului a căruia este Hramul, și a sântului a căruia este diua), ale sântilor și dreptilor Dumne-deeștilor părinți Ioachim și Ana, și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitoriū de ómenī.

Duminică la Ortrina :

Cela ce a înviat din morți, Christos adevăratul Dumnezeu nostru, prin rugăciunile prea Curatei Maice sale, ale Sântilor măriților și întru tot lăudaților Apostoli.

Și altele precum s'a arătat mai sus, la sânta Liturgie, apolisul este același ca și la Ortrina, amintind și pre sântul a căruia se face Liturgia, a lui Ioan Chrisostom sau a marelui Vasilie.

Duminica sara, și Lună la Ortrina :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru, prin rugăciunile prea Curatei Maice sale, cu ajutoriul cinstitelor cereștilor netrupeștilor Puteri (a sântului a căruia este Hramul, și a sântului dilei), a sântilor, dreptilor și Dumne-deeștilor, părinților Ioachim și Ana, și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitoriū de ómenī.

Lună sara, și Marți la Ortrina :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru, prin rugăciunile prea Curatei Maice sale, a cinstitului, măritului Proroc înainte Mergătorului și Botezătorului Ión.

Marți sara, și Miercuri la Ortrina :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile prea Curatei Maice sale, cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Crucī.

Miercuri sara, și Joî la Ortrina :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru. prin rugăciunile prea Curatei Maicei sale, ale sântilor măriților și întru tot lăudaților Apostoli, ale celui întru sânti părintelui nostru Nicolae Arhiepiscopul din Mira Lichiei făcătoriul de minuni; și cele-lalte.

Joî sara, și Vineri la Ortrină, Apolisul cel de Miercuri dimineța.

Vineri sara și Sâmbătă la Ortrină :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru, prin rugăciunile prea Curatei Maicei sale, ale sântilor măriți și întru tot lăudaților Apostoli, ale sântilor, măriților și bunilor biruitori Mucenici, ale prea cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor părinților noștri, (și a sântului a căruia este Hramul, și a sântului țilei), ale sântilor dreptilor, Dumnețeștilor părinți Ioachim și Ana, și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitor de ómenî.

Iar în totă Săptămâna la sânta Liturgie se face Apolisul, precum s'a arătat mai sus la Vesperină și la Ortrină, după țile; numai se adauge și numele Sântului, a căruia este Liturgia, așa : Acelui întru sânti Părintelui nostru Ioan Christosom Arhiepiscopul constantinoplei, (sau a marelui Vasilie; sau a lui, Grigorie Dialogul). Iar după Cinarea Mică, la Međo-noptica, și la óre, se face Apolisul cel mic, în totă Săptămâna așa :

Christos adevăratul Dumnezeu nostru, prin rugăciunile prea Curatei Maicei sale, ale prea cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinților noștri, și ale tuturor Sântilor, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitori de ómenî.

Numai Duminica la Međo-noptică, și la óre, se adauge la începutul Apolisului : Cel ce a înviat din morți. Vineri sara și Sâmbătă la Ortrină, precum și la Liturgie, nu se cade a țice la Apolis : Cu puterea Cinstitei și de viață făcătoarei Crucii; de vreme ce în acea ți serviciul Crucii nici de cum nu este; căci în care ți se face amintirea și serviciul cinstitei Crucii, atunci este și post, precum Miercurea și Vinerea, și la Înălțarea cinstitei Crucii. Asemenea și Duminică la Apolis, de Cruce nu se amintește, fiind-că nu este ți de post. Așa este rânduela și obiceiul santei Biserici a Răsăritului, la toate Patriarhiile, în santele Monastiri și pretutindenea. Cade-se a ști de acésta, că unde este Hramul Mântuitoriului Christos, Nașterea sa Dumnezeuasca Arătare sa Înălțarea, și cele-lalte, la Apolisul de peste săptămână, nu se țice nici odinioară Apolisul sərbătorei, ci numai în ția sərbătorei și până la sfârșitul ei se țice. Iar în tot anul numai : Christos adevăratul Dumnezeu nostru; și altele după ți.

ECFONISELE IN DUMINICA CEA LUMINATĂ A PAȘTILOR,

după fie-care Oda a Canonului.

După Oda 1 :

Că a ta este stăpânirea, și a ta este împărăția, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda 3 :

Că tu ești Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda 4 :

Că bun și iubitoriu de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda 5 :

Că s'a sântit și s'a prea-mărit prea cinstit și de mare cuviință Numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda 6 :

Că tu ești Imperatul păcei și Mântuitorul sufletelor noastre, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda 7 :

Fie stăpânirea împărăției tale bine-cuvântată și prea-mărită, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda 8 :

Că s'a bine-cuvântat și s'a prea-mărit prea cinstit și de mare cuviință Numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Oda a 9 :

Că pre tine te laudă toate Puterile Cerești, și ție mărire

înălțăm, Tatălui, și Fiului, și Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

STIHURILE CE SE CANTĂ LA SERBĂTORI,

Când se face intrarea mică, după: Înțelepciune dreptă.

La Nașterea Domnului :

Din pânțece mai 'nainte de Lucéfer te-am născut, juratu-s'a Domnul și nu-î va părea rău.

La Botezul Domnului :

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Dumneșeu este Domnul.

La Întâmpinarea Domnului :

Cunoscut-a Domnul mântuirea sa, înaintea neamurilor a descoperit dreptatea sa.

La Buna-vestire :

Bine-vestiți din ȋi în ȋi mântuirea Dumneșeului nostru.

La Duminica (Stâlpărilor) Florilor.

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

In sânta și marea Duminică a Paștilor :

În Biserici bine-cuvântați pre Dumneșeu.

La sânta Înălțare :

Suitu-s'a Dumneșeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

In Duminica Cincă-ȋecimei (mare) :

Înălță-te, Dóme, întru puterea ta, cânta-vom și vom lăuda puterile tale.

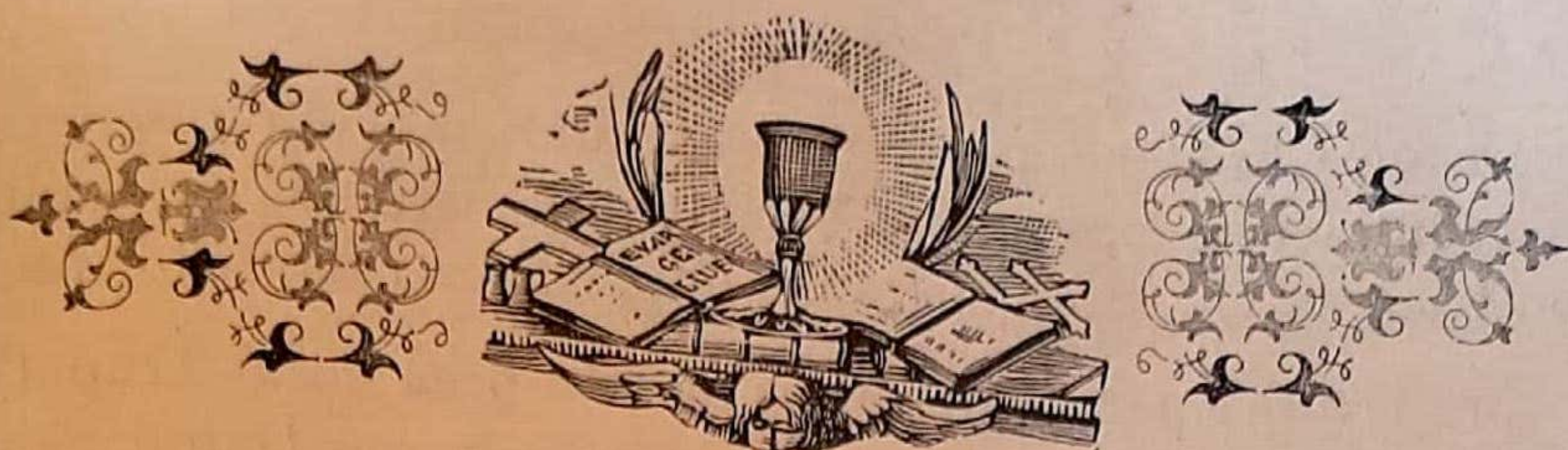
La sânta Schimbare la față :

Taborul și Irmonul întru numele tău se vor bucura.

La Înălțarea cinstitei Crucă :

Inălțați pre Domnul Dumneșeul nostru, și vă închinați așternutului piciórelor lui.

RANDUEALA SANTEI COMUNICARI

După ce facem începere : Impărate ceresc. Sânte Dumne-
deule. Prea Sântă Treime. Tatăl nostru. Dómnne miluește
de 12-orî. Veniți să ne închinăm de 3-orî. Apoi Psalmul 50,
și îndatăși :

Canonul, glas al 2-lea. Oda 1-ia, Irmos :

Veniți popóre să cântăm....

Stih : Inimă curată plăsmuește în mine, Dumneđeule, și duh
drept înoește întru cele din lăuntru ale mele.

Dâne de viață vecinică să-mi fie mie sânt Trupul tău,
Dómnne îndurate, și scump Sângele tău și vindecare du-
rerilor celor de multe feliuri.

Stih : Nu mă lepăda pre mine de la fața ta, și Duhul tău
cel Sânt nu-l lua de la mine.

Invrednicește-mă, Stépâne, pre mine nefericitul, să mă-
nânc Trupul tău cel curat și să beaŭ Sângele tău cel scump,
cu credință și cu dragoste.

Mărire :

Fiind întinat cu lucruri necuviincioase, eŭ mișelul nu sunt
vrednic a mă împărtăși cu prea curatul tău Trup și dumneđeescul
Sânge, Christóse, de care mă fă vrednic.

Și acum, a Născetőrei de Dumneđeŭ :

Dumneđească Mirésă bine-cuvântată, ceea ce ești țarină
bună, care ai crescut spicul cel nearat și de mântuire lumei,
învrednicește-mă mâncând acesta, să mă mântuesc.

Oda a III. Irmos : Pe piatra credinței întărindu-mă.....

Dă-mi, Christóse, picături de lacrîmă, care curătesc întinăciunea inimei mele, ca fiind curățit în conștiință, cu credință și cu frică să vii, Stăpâne, spre împărtășirea darurilor tale.

Spre ertarea păcatelor să-mi fie mie prea curat Trupul tău și dumnezeescul Sânge și spre comunicare cu Duhul Sânt și spre viață de veci, iubitoriule de oameni, și spre depărtarea supărărilor și a patimilor.

Mărire :

Domne, învrednicește-mă să mă împărtășesc fără de oșindă cu Trupul tău și cu scumpul tău Sânge, și să măresc bunătatea ta.

Și acum, a Născătoare de Dumnezeu :

Ceea ce ești masă, prea Curată, a pâinei cei de viață, care s'a pogorît de sus pentru milă și a dăruit lumii viață nouă, învrednicește-mă acum și pre mine nevrednicul, a gusta cu frică din acesta și să viez.

Catismala, glas al 8-lea :

Foc și lumină să-mi fie mie primirea prea curatelor și făcătoarelor de viață Tăinilor tale, Mântuitoriule, ardând neghina păcatelor și luminându-mă preste tot, spre cuvîntarea de Dumnezeu cea adevărată ; că nu voiui da cele sante înșelăciunei dușmanului, nici voiui da ție sêrutarea amăgitoare, ci ca curva cădînd înaintea ta, și ca tâlhariul mărturisindu-mă, strig către tine : Pomeneste-mă, Dómne, când vei veni întru împărăția ta.

Oda a IV. Irmos : Venit-ai din Fecióră.....

Intrupându-te, Mult-îndurate, voit-ai a te da spre junghiere ca un miel, pentru păcatele omenești ; de aceea mă rog ție, curățește și păcatele mele.

Vindecă ranele sufletului meu, Dómne, și întreg mă sânteste și mă învrednicește, Stăpâne, ca să fiu partașiu dumnezeestei Cinei tale, eu mișelul.

Mărire :

Să stăm toți cu frică și cu cutremur, ținînd ochii inimei în sus și strigînd către Mântuitoriul : Întărește-ne și ne înțelepțește, milostive Dómne, în frica ta.

Și acum, a Născătoarei de Dumnezeu.

Fă și mie îndurat pre Cel din pântecel tău, Stăpână, și mă păzește pre mine servul tău neîntinat și neprihănit, ca primind în sine-mă mărgăritariul cel înțelegetoriu, să mă sântesc.

Oda a V-a. Irmos : Dătătoriule de lumină.....

Precum ai ȋis mai înainte, Christóse, fie acum umilitului servului tău și petreci întru mine, precum te-ai făgăduit, că iată mănânc Trupul cel dumnezeesc și beau Sângele tău.

Cuvinte al lui Dumnezeu, și Dumnezeule cărbunele Trupului tău să fie mie întunecatului spre luminare, și Sângele tău spre curățirea întinatului meu suflet.

Mărire :

Având suflet întinat și buze necurate, nu cutez a mă apropia de tine, Christóse, și a primi Trupul tău, ci tu mă arată acum a fi vrednic.

Și acum, a Născătoarei de Dumnezeu :

Marie, Maica lui Dumnezeu, care ești sălășluire scumpă a bunului miros, cu rugăciunile tale fă-mă vas ales, ca să mă comunic cu santele Taîne ale Fiului tău.

Oda a VI-a. Irmos : De adâncul păcatelor.....

Mintea, sufletul și inima sânteste-mă, Mântuitoriule, și trupul meu ; și mă învrednicește fără de pedepsă, Stăpâne, să mă apropiu de înfricoșatele Taîne.

Fie să mă înstreinez de patimi, să am adăogirea darului tău și întărirea vieții, Christóse, prin împărțășirea cu santele tale Taîne.

Mărire :

Cu frică și cu cutremur să ne apropiem toți de dumnezeestele Taîne ale lui Christos, și să primim adevăratul și sântul lui Trup, și adevăratul, sântul și scumpul lui Sânge.

Și acum, a Născătoarei de Dumnezeu :

Dumnezeule, Cuvântul lui Dumnezeu cel sânt, sânteste-mă acum întreg pre mine, cel ce mă apropiu de dumnezeestele tale Taîne, pentru rugăciunile santei Maicei tale.

Deci : Dómnne miluește, de 3-orî; Mărire și acum. **Apoi,**
Condacul, glas al 2-lea, Prosomia : Cele de sus.

Să nu mă treci cu vederea, Christóse, luând eű acum pânea : Trupul tǎu, și dumneȃeescul tǎu Sânge, și comunicându-mǎ, Stǎpâne, cu prea curatele și înfricoșatele tale Taïne, eű mișelul ; și să nu-mǎ fie mie spre pedépsă, ci să-mǎ fie spre viață vecinică și nemuritoare.

Oda a VII-a. Irmos : Chipului celui de aur.....

Impărtășirea nemuritoarelor tale Taïne, Christóse, să-mǎ fie mie acum isvor de bunătați, lumină, viață și nepătimire, și so-lire spre adăugirea și sporirea unei virtuți mai sante, ca să te măresc pre tine, cela ce ești singur bun.

Fie să scap de patimi și de dușmani, de nevoi și de totă întristarea apropiindu-mǎ acum cu cutremur, cu dragoste și cu sfiire, iubitoriule de ómenî, cătră Taïnele tale cele nemuritoare și dumneȃeești și să cânt ție : Bine-cuvântat ești, Dumneȃeule al părinților noștri.

Mărire :

Suflete al meű nefericite, suflete pătimase, spăimîntéază-te veděnd prea măritele Taïne, lăcrîméză suspinând și bătându-te în piept strigă și ȃi : Dómnne, curăȃește-mǎ pre mine curvariul.

Și acum, a Născătoareî de Dumneȃeű :

Ceea ce ai născut pre Mântuitoriul Christos mai pre sus de minte, de Dumneȃeű dăruită, ție cei Curate mă rog acum eű servul tǎu cel necurat ; pre mine care voesc a mă apropia acum de Taïnele cele prea curate, întreg curăȃește-mǎ de întinăciunea trupului și a sufletului.

Oda VIII-a. Irmos : Pre Dumneȃeű ce s'a pogorît.....

Cereștilor, înfricoșatelor și sântelor tale Taïne, și Cineî tale celeî dumneȃeești și taínice, Christóse, acum a fi părtaș mă învrednicește și pre mine cel desnădējduit, Dumneȃeule Mântuitoriul meű.

Cătră a ta îndurare scăpând, Bunule, cu frică strig la tine : Petreci întru mine, Mântuitoriule, și eű întru tine, precum ai ȃis, că iată îndrăsnind spre mila ta, mănânc Trupul tǎu și beaű Sângele tǎu.

Mărire :

Mă cutremur, primind foc, să nu mă ard ca căera și ca érba, o înfricoșată Taină! o bună mila lui Dumneđeũ! Cum eũ fiind tină, mă voiũ comunica cu dumneđeescul Trup și Sânge și mă voiũ face nestricăcios!

Și acum, a Născătorei de Dumneđeũ:

Cu adevărat, Maica lui Dumneđeũ, în pântecetele tẽu s'a copt pânea cea dumneđeescă a vieței, păzind nevătẽmat pântecetele tẽu cel nevinovat; pentru aceea te lăudăm pre tine, ca pre hrănitórea nóstră, în toți vecii.

Oda IX-a. Irmos: Fiul Părintelui cel neînceput.....

Bun este Domnul, gustați și vedeți; că de demult pentru noi, ca și noi făcẽdu-se, și odată pre sine aducẽdu-se Părintelui sãu ca o jertfă, pururea se junghie, sântind pre cei ce se comunică cu Dînsul.

In suflet și în trup fie să mă sântesc, Stẽpâne, să mă luminez, să mă mântuesc, să fiũ ție casă prin împărtășirea sântelor Taine; și să te am pre tine cu harul viețuind întru mine, cu Tatăl și cu Duhul, mult milostive Bine-făcătóriule.

Mărire :

Ca focul să-mi fie mie și ca lumina, Trupul și Sângele tẽu cel scump, Mântuitorul meũ, ardẽd materia păcatului și mistuind spiniĩ patimilor, și luminându-me întreg pre mine, care mă închin dumneđeirei tale.

Și acum, a Născătorei de Dumneđeũ:

Dumneđeũ s'a întrupat din sângiurile tale cele curate, pentru acẽsta te lăudăm, Stẽpână, tot neamul și te mărește mulțimea ângerilor; că aũ vedut pre cel ce stẽpânește tóte, luând prin tine fință omenescă.

Și îndată : Cade-se să te fericism. Sânte Dumneđeule. Prea Sântă Treime. **Și după** Tatăl nostru. **Tropariul ȡilei:** De este Praznicul Nașterei lui Christos, **saũ alt Praznic.** Iar de nu, apoi ȡi acestea, Glas 6: Miluește-ne pre noi Dózne miluește-ne; **Mărire:** Dózne miluește-ne pre noi; **Și acum:** Ușa Milostivirei deschide-o noi. Dózne miluește **de 40-ori.** **Și rugăciunea După cinărei,** adevă: Nespurcată, ne întinată. Și ne dă noi Stẽpâne. **Iar a doua-ȡi după serviciul cel obicnuit al orelor, cea ce va să se împărtășiască, face început.** **Apoi:** Impérate cere-sc. Sânte Dumneđeule. Prea Sântă Treime. **Și după:** Tatăl nostru, Dózne miluește, **de 12-ori.** **Mărire,** și acum Veniți. să ne închinăm, **de 3-ori.** **Și acești Psalmi:**

Psalmul 22.

Domnul mă paște și nimica nu-mă va lipsi ; în locul pășuneii acolo m'a sălășluit. La apă de repaos m'a hrănit, sufletul meu l-a întors, povățuitu-m'a pre căile dreptății pentru numele lui. Că de voiū și umbla în mijlocul umbrei morții, nu mă voiū teme de rele, că tu cu mine ești. Toiagul tău și varga ta acestea m'a mângâiat. Gătiti-ai înaintea mea masă, în fața celor ce mă întristeză ; uns-ai cu unt-de-lemn capul meu, și paharul tău este îmbătându-mă ca foarte bun. Și mila ta mă va urmări în toate zilele vieții mele ; și voiū locui eu în casa Domnului, întru lungime de zile.

Psalmul 23.

Al Domnului este pământul și plinirea lui ; lumea și toți cei ce locuiesc într'însa. Acesta pre mări l-a întemeiat pre el, și pre râuri la întărit pre el. Cine se va sui în muntele Domnului ? Sau cine-va sta în locul cel sânt al lui ? Cel nevinovat cu mâinile și curat la inimă : care nu și-a luat în deșert sufletul său, și nu s'a jurat cu viclenie vecinului său, acesta va lua bine-cuvântare de la Domnul și milă de la Dumnezeu Mântuitorul său. Acesta este neamul celor ce caută pre Domnul, a celor ce caută fața Dumnezeului lui Iacov. Rîdicați, boeri, porțile vóstre, și vă rîdicați porți vecinice, și va intra Impăratul mărireii. Cine este acesta Impăratul mărireii ? Domnul cel tare și puternic, Domnul cel tare în răsboiū. Rîdicați, boeri, porțile vóstre, și vă rîdicați porți vecinice, și va intra Impăratul mărireii. Cine este acesta Impăratul mărireii ? Domnul puterilor, acesta este Impăratul mărireii.

Psalmul 115.

Cređut-am pentru aceea am grăit, și eu m'am umilit foarte. Și am ăis în uimirea mea : tot omul este mincinos. Ce voiū răsplăti Domnului pentru toate care a dat mie ? Paharul mântuireii voiū lua și numele Domnului voiū chîema. Rugăciunile mele Domnului voiū da, înaintea a tot poporului lui. O Dómnne, eu servul tău, eu servul tău și fiul róbei tale ; rupt-ai legăturile mele. Ție voiū jertfi jertfă de laudă, și numele Domnului voiū chîema ; rugăciunile mele Domnului voiū da înaintea a tot poporului lui, în curțile casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime.

Mărire și acum; Aliluia, **de 3-ori. Inchinăciuni 3. Și aceste Tropare glas al 6-lea:**

Nelegiurile mele trece-le, Dómnne, cea ce te-ai născut din Feciórá, și curățește inima mea, făcându-o templu prea curatului tău Trup și Sânge, și nu mă lepăda de la fața ta, Cea ce ai nemăsurată mare milă.

Mărire:

Spre împărțășirea Sântelor tale, cum voiú îndrăsni eú nevrednicul? Că de voiú cuteza împreună cu cei vrednici, haína mă arată că nu este de cină, și voiú aduce pedépsă mult păcatosului meu suflet; ci curățește, Dómnne, spurcăciunea sufletului meu și mă mântuește ca un iubitoriú de ómení.

Și acum, a Născătoare de Dumneđeú :

Multă este mulțimea păcatelor mele! Alerg la tine, Născătoare de Dumneđeú prea curată, mântuire trebuindu-mí, cercetéză neputinciosul meu suflet și te rógă Fiíului tău și Dumneđeú, să-mí dăruiască ertare de relele ce am făcut, Ceea ce ești singură bine-cuvântată.

Iar în santa și marea Joí se đice acésta :

Când mărițiú Ucenici la spălarea Cinei s'aú luminat, atuncea Iuda cel reú credincios cu iubirea de argint bolnăvindu-se s'a întunecat; și judecătorilor celor fără-de-lege, pre tine Judecătoriul cel drept te-a dat. Veđí, iubitoriule de avuție pre cea ce pentru acestea spânzurare și-a agonisit; fugí de sufletul nesățios, cel ce a îndrăznit unele ca acestea asupra Invețătoriului. Cel ce ești spre toți bun, Dómnne mărire ție.

Decí: Dómnne miluește de 40-ori. Și metaniú câte vei vrea. Apói cetind aceste Stihuri, să fiú cu luarea aminte spre îndreptarea ta.

*Vrênd, o omule, să mănâncí Trupul Stěpânului,
Cu frică te apropie, să nu te arđi, că foc este.
Vrênd Sângele cel dumneđeesc să bei spre comunicare,
Intěiú te împacă cu cei ce te-aú supěrat.
Apói îndrăsnind mănâncă măncare tairnică.
Maí înainte până a nu te comunica cu înfricoșata jertfă:
Cu Trupul Stěpânului cel de viață făcětoriú,
Rógă-te cu cutremur în acest chip :*

Rugăciunea marelui Vasilie :

Stăpâne, Dómnne Iisuse Christóse, Dumneđeul nostru, cela ce ești fântána vieței și a nemurirei, făcătoriul a tótă făptura cea vedută și nevădută, Fiiul Tatălui celui fără de început, cela ce ești împreună vecinic cu Dînsul și neînceput, care pentru multa bunătate, în ȃdilele de apoi ai luat Trup și te-ai răstignit, și te-ai jertfit pentru noi cei nemulțămitori și nerecunoscători, și cu Sângele tău ai înnoit firea noastră cea stricată prin păcat; însuți Impărate, cela ce ești nemuritoriū, primește și pocăința mea a păcătoșului și plăcă urechia ta cătră mine și ascultă graiurile mele: „Că am greșit, Dómnne, greșit-am la ceriū și înaintea ta, și nu sunt vrednic a căuta la înălțimea mărirei tale,” că am mâniat bunătatea ta, călcând învățăturile tale și neascultând poruncile tale. Ci tu, Dómnne, trecând cu vederea răutatea, fiind îndelung-răbdătoriū și mult îndurat, nu m'ai dat să pier cu nelegiuirile mele, în tot chipul așteptând întórcerea mea. Că tu, iubitoriule de ómenī, ai ȃdis prin proorocul tău: „Cu vrere nu voesc mórte păcătoșului, ci să se întórcă și să fie viū;” că nu vrei, Stăpâne, să perȃi făptura mânilor tale, nici îți place perderea omenéscă, „ci vrei să se mântuiască toți și să vie la cunoștința cea adevărată.” Pentru această și eū, măcar de și sunt nevrednic ceriului și pămēntului și acestei vieți trecătoare, supunēndu-mē cu totul păcatului și făcēndu-mē rob desmerdărilor, și desprețuind chipul tău, dar fiind făptura și plăsmuirea ta, nu mē desnădējduesc de a mea mântuire, eū păcătoșul, ci cutezând la îndurarea ta cea nemēsurată, mē apropiū. Pentru această primește-mē și pre mine, iubitoriule de ómenī

Christóse, ca pre curva și pre tâlhariul, ca pre vameșul și pre fiul cel desfrânat, și ridică sarcina cea grea a păcatelor mele, cea ce ai ridicat păcatul lumii și vindecă neputințele omenești, și chiemă la tine pre cei osteniți și însărcinați, și-î repausezi. „Cela ce n'ai venit să chiemă pre cei „drepti la pocăință, ci pre cei păcătoși“, curățește-mă „de totă întinăciunea trupului și a sufletului“; învață-mă să fac cele sante în frica ta, ca prin curată mărturisirea conștiinței mele, primind păticia Sântelor tale, să mă unesc cu Trupul și cu Sângele tău cel sânt, și să te am pre tine viețuind și petrecând în mine cu Tatăl și cu Sântul tău Duh. Așa, Dómnne Iisuse Christóse, Dumneđeul meu, să nu-mi fie mie spre pedépsă împărtășirea prea curatelor și de viață făcătoarelor tale Taíne, nici să mă bolnăvesc cu sufletul și cu Trupul, pentru că cu nevrednicie mă comunic cu dínsele. Ci-mi dá mie până la cea din urmă suflare, fără de osíndă a primi paítea Sântelor tale, spre împărtășirea cu Duhul Sânt, spre merindea vieței de veci și spre îndreptare bine primită la înfricoșatul tău județ. Ca și eú, dinpreună cu toți aleșii tăi, să fiú pãrtăș bunătăților tale celor nestricăcióse, care ai gătit celor ce te iubesc pre tine, Dómnne, întru care ești prea mărit în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea sântului Ión Chrisostom :

Dómnne Dumneđeul meu, știú că nu sunt vrednic, nici în stare ca să intri sub acopereméntul casei sufletului meu, pentru că este pustie și s'a surpat totă și n'ai în mine loc cuviincios, ca să-ți plec capul. Ci precum din înălțime pentru noi te-ai plecat, plé-

că-te și acum umilinței mele. Și precum ai binevoit a te culca în peștera și în eslea necuvântătoarelor, așa bine-voește a intra și în eslea necuvântătoriului meu suflet și în întinatul meu trup. Și precum n'ai socotit a fi necuviincios a intra și a cina împreună cu păcătoșii în casa lui Simon leprosul, așa voește a intra și în casa umilitului, neputinciosului și păcătosului meu suflet. Și precum n'ai respins pre curva cea păcătosă și asemenea mie, care a venit și s'a atins de tine, așa te îndură și de mine păcătosul, care viū să mă ating de tine. Și precum nu te-ai scârbit de întinata ei gură cea necurată ce te-a sêrutat, așa nu te îngreșoșă nici de întinata și mai necurata mea gură, nici de buzele mele cele necurate și urîte și de limba mea cea cu totul necurată; ci să-mi fie cărbunele prea sântului tău Trup și al scumpului tău Sânge, spre sântirea, spre luminarea și spre însănătoșarea umilitului meu suflet și trup, spre ușurarea greutăților păcatelor mele celor multe, spre paza de orî-ce lucrare diaboléscă, spre înlăturarea și spre oprirea viclenei și relei mele deprinderi, spre omorîrea patimilor, spre plinirea poruncilor tale, spre adăogirea dumnezeescului tău har și spre câștigarea împărăției tale. Că nu ca un nepăsătoriū vin la tine, Christóse, Dumne-deule, ci încredêndu-mă în bunătatea ta cea nespūsă, și pentru ca nu, îndepărtându-mă îndelung de împărtășirea ta, să fiū prins de lupul cel înțelegetoriū. Pentru acésta mă rog ție, precum ești singur sânt, Stêpâne, sântêște-mi sufletul și trupul, mintea și inima, măruntaele și rêrunchiī, și mă înnoește în totul; înrădăcinéză trica ta în membrele mele, și sântenia ta o fă neștêrsă de la mine. Și-mi fii mie ajutoriū și folositoriū, îndreptând în pace

viața mea, și învrednicindu-mă a sta dea-dreapta cu Sântii tăi. Pentru rugăciunile și mijlocirile prea Curatei Maiceii tale, și ale servitorilor tăi celor nemateriali, și a prea curatelor Puteri, și ale tuturor Sântilor, carii din véc au bine plăcut ție, Amin.

Rugăciunea sântului Simeon Metafrastul :

Dômne, cea ce însuși ești curat și nestricăcios, care pentru nespusă îndurare a iubirei de ômenii ai luat tótă firea noastră din curatele și fecioreștile sângiuri ale celei ce te-a născut mai pre sus de fire, cu venirea dumnezeescului Duh și cu bună-voirea Tatălui celui dea-pururea vecinic, Christóse Iisuse, înțelepciunea lui Dumnezeu, pacea și puterea, cea ce ai luat pe Trupul tău patimile cele de viață făcătoare și mântuitoare : Crucea, pirónele, sulita și mórtea ; omórá-mi patimile cele trupesti, care-mi strică sufletul ; cea ce cu înmormântarea ta ai prădat împărăția iadului, înmormântéază sfaturile mele cele viclene priu gânduri bune și împrăștie spiritele cele viclene. Cea ce cu învierea ta cea de a treia-zi și de viață purtătoare, ai rîdicat pre strěmoșul cel cădut, rîdică-mă și pre mine cel alunecat în păcat, punându-mi înainte chipuri de pocăință. Cea ce cu prea mărita înălțarea ta ai îndumnezeit Trupul ce ai luat și l-ai cinstit cu șederea dea-dreapta Tatălui, învrednicește-mă prin împărtășirea sântelor tale Taîne, să dobândesc partea dea-dreapta a celor mântuiți. Cea ce cu pogorîrea mângâiatoriului Duhului tău ai făcut vase stimate pre sântii tăi Ucenici, arată-mă și pre mine a fi locaș venirei lui. Cea ce vei să vii iarăși să judeci tótă lumea cu dreptate, bine-voește să te în-

timpin și eă în nori pre tine, Judecătóriuľ și făcătóriuľ meă, împreună cu toți Sântiți tãi, ca ne-încetat să te măresc și să te laud pre tine și pre Părintele tău cel fără de început, și pe prea sântul, bunul și de viață făcătóriuľ tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea Sântuluĩ Ión Damaschin :

Stěpâne, Dómne Iisuse Christóse, Dumne-deul nostru, cela ce singur ai putere a erta pécatele ómenilor, ca un bun și de ómeni iubitóriuľ, treci cu vederea tóte greșalele mele cele cu știința și cu neștiința, și mă învrednicește fără de pedépsă a mă împărtăși cu dumneđeștile, prea măritele, prea curatele și de viață făcătórele tale Taíne, nu spre muncă, nici spre adăogirea pécatorilor; ci spre curățire și sântire, spre arvonirea vieței și împărăției viitóre, spre zidiu și ajutoriu și spre respingerea celor protivnici și spre perderea greșalelor mele celor multe. Că tu ești Dumne-deul milei și al îndurărilor și al iubirei de ómeni, și ție mărire înălțăm, împreună și Tatáluĩ, și Duhuluĩ Sânt, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea Marelui Vasilie :

Stiu, Dómne, că cu nevrednicie mă împărtășesc cu prea curatul tău Trup și cu scump Sângele tău și vinovat sunt, și pedépsă mie mănânc și beău, nesocotind Trupul și Sângele tău, al lui Christos Dumne-deuluĩ meă; ci spre îndurările tale îndrăsnind, mă apropiu de tine cela ce ai ăis: „Cel ce mănâncă Trupul meă și bea Sângele meă, întru mine petrece și eă întru dînsul.“ Deci îndură-te, Dómne, și nu mă

face pildă pre mine păcătosul, ci fă cu mine după mila ta. Și să-mi fie mie Sântele acestea spre tămăduire, curățire, luminare, pază, mântuire și spre sântirea sufletului și a trupului; spre înlăturarea a totă nălucirea și a faptei cei rele și a lucrării diavolești, care se face cu gândul în membrele mele; spre îndrăsnirea și dragostea cătră tine, spre îndreptarea vieții și întărire, spre adăugirea faptei bune și a desăvârșirii, spre plinirea poruncelor și spre comunicarea cu Sântul Duh; spre merinde pentru viața de veci, spre îndreptare bine primită la județul tău cel înfricoșat, iar nu spre judecată saș spre osîndire.

Rugăciunea sântului Simeon noul Teolog :

Din buze spurcate, din inimă pângărită, din limbă necurată, din suflet întinat, primește ruga, Christóse al meu; și nerespingându-mi nici cuvintele, nici purtările, nici nerușinarea mea, dă-mi cu îndrăsnire a ȑice ceea ce voesc, Christóse al meu; mai ales mă și învață ce trebuie a face și a grăi. Păcătuit-am mai mult de cât curva, care aflând unde intraseși, cumpărând mir, cu îndrăsnire a venit a unge picioróele tale, Christóse al meu, ale Stěpănului și Dumneȑeului meu. Precum n'ai respins pre aceea, apropiindu-se din inimă, să nu te îngreșóezi nici de mine, Cuvinte; ci dă-mi ale tale picioróe a le ȑinea și a le sěruta, și cu curgerea lacrăimilor, ca cu un mir de mult preț, cu îndrăsnire a le unge. Spală-mă în lacrămile mele, curăȑește-mă cu dănsese, Cuvinte; lasă și greșalele mele și ertare dăruiește-mi. Știi mulȑimea răutăȑilor mele, știi și ranele mele, veȑi și vėnėtaele mele; dar știi și credinȑa, veȑi și stăruinȑa, aȑȑi și suspinurile mele.

Nu se ascunde de tine, Dumneșeul meu, Creatoriul meu și Rescumpărătoriul meu, nici o picătură de lacrimi și nici o parte din picătură. Cele ce încă nu s'au lucrat de mine, le-au vădut ochii tăi; iar în cartea ta și cele încă nefăptuite se află scrise de tine. Vezi umilința mea, vezi osteneala mea câtă-î, și toate păcatele mele ertă-mi-le, Dumneșeule al tuturor. Ca cu inimă curată, cu cuget înspăimântat și cu suflet înfrânt să mă împărtășesc cu curatele și prea santele tale Taîne, prin care viază și se îndumneșește tot cel ce mănâncă și bea cu inimă sinceră. Că tu ai ȡis, Stăpâne al meu: Tot cel ce mănâncă Trupul meu și bea Sângele meu, acela rămâne întru mine și eu mă aflu într'însul. Cu totul adevărat este cuvântul Stăpânului și Dumneșeului meu. Că cel ce se împărtășește din harurile cele dumneșești și îndumneșește, negreșit nu este singur, ci cu tine, Christóse al meu, lumina cea în trei sorî, care luminează lumea. Decî, ca să nu rămân singur fără tine, Dătătoriule de viață: suflarea mea, viața mea, bucuria mea, mântuirea lumii, pentru aceea m'am apropiat de tine, cum vezi, cu lacrimi și cu suflet înfrânt, rugându-mă să iaú de la tine mântuire de greșalele mele, și fără de pedepsă să mă împărtășesc cu dătătóarele de viață și curatele tale Taîne; ca să rămăi, cum ai ȡis, cu mine cel întreit nenorocit; ca nu înșelătoriul aflându-mă lipsit de harul tău, să mă răpiască cu viclenie, și amăgindu-mă să mă abată de la îndumneșește tale cuvinte. Pentru aceea cad la tine și ferbinte strig ție: Precum ai primit pre desfrânatul, și pre curva apropiindu-se, așa mă primește și pre mine curvarul și desfrânatul, Indurate, apropiindu-mă acum

de tine cu suflet înfrânt. Știu, Mântuitoriule, că altul n'a greșit ție, ca mine, nici a făcut faptele, ce eu am făptuit. Dar iarăși știu și aceea, că mărimea greșalelor și mulțimea păcatelor nu întrec marea și îndelunga răbdare și iubirea de ómenii cea nemărginită a Dumneșului meu; ci cu mila îndurării, pre cei ce cu căldură se pocăesc, îi cureți și-i luminezi și-i faci părtași luminei, făcându-i în de-ajuns participători dumneșeirii tale. Și, ceea ce este străin și ângerilor și minților omenești, vorbești cu dînșii adese-orii, ca cu niște adevărați ai tăi prieteni. Acestea mă fac îndrășneț, acestea mă înaripéză, Christóse al meu; și încredându-mă în bogatele tale bine-faceri cătră noi, cu bucurie împreună și cu cutremur mă împărtășesc cu focul, érbă fiind eu, și străină minune! mă rourez negrăit, ca rugul de demult, care fiind aprins nu ardea. Pentru acésta, cu cugget mulțamitoriú și cu inimă mulțamitóre, cu membre mulțamitóre ale sufletului și ale corpului meu, mă închin și te măresc, pre tine, Dumneșul meu, ca cela ce ești bine-cuvântat acum și în veci, Amin.

Rugăciunea sântului Ión Chrisostom:

Dumneșeule, slăbește, lasă, értă-mi tóte greșalele mele, câte am greșit: orii cu cuvântul, orii cu lucrul, orii cu gândul, cu voie, sau fără voie, cu știință orii cu neștiință, tóte mi le értă ca un bun și de ómenii iubitoriú. Și pentru rugăciunile prea curatei Maiceii tale, ale servitorilor tăi Ângeri, ale sântelor Puteri și ale tuturor Sântilor, cari ți-au bine-plăcut din véc, bine-voește ca fără pedépsă să primesc sântul și prea curatul Trup și scump Sângele tău, spre vindecarea sufletului și a trupului, și

spre curățirea cugetelor mele celor rele. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a Sântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Altă rugăciune a aceluiași :

Nu sunt vrednic, Stăpâne Dómnne, să intri sub acoperemântul sufletului meu, ci, de ore ce tu, ca un iubitoriū de ómenī, vei să locuești întru mine, îndrăznind mă apropiū. Poruncești ? Voiū deschide porțile, ce tu singur le-ai făcut, și intră cu iubirea de ómenī, ce o ai. Intră și vei lumina cugetul meu cel întunecat. Cred că vei face acésta ; că nu te-ai ferit de curva, ce s'a apropiat de tine cu lacrîmī ; nici ai respins pre vameșul, ce s'a pocăit ; nici ai alungat pre tâlhariul, ce a cunoscut împărăția ta ; nici pre gonaciul Pavel pocăindu-se nu l-ai lăsat cum era. Ci pre toți, cei ce au venit la tine cu pocăință, i-ai rânduit în ceta prietenilor tăi, cela ce singur ești bine-cuvântat tot-déuna, acum și în nemărginiții veci, Amin.

Altă rugăciune a aceluiași :

Dómnne lisuse Christóse, Dumneđeul meu, slăbește, lasă, îndură-te și értă mie păcătóșului, netrebnicului și nevrednicului servului tău greșalele, smintelele și aluncările, câte am greșit ție din tinerețele mele până în ȓiua și în ora de acum : orī în știință sau neștiință, orī în cuvânt sau în faptă, cu judecata sau cu cugetul, cu întreprinderile și cu tóte simțurile mele și cu rugăciunile celei ce fără semēnță te-a născut, a prea curatei și pururea feciórei Mariei, Maicei tale, unica nădejde neruși-

nată, solitorea și mântuirea mea, învrednicește-mă fără osîndire a mă împărtăși cu curatele, nemuritorile, viū-făcătoarele și înfricoșatele tale Taîne, spre ertarea păcatelor și spre viața de veci ; spre sănțire, luminare, întărire, vindecare și spre sănătatea sufletului și a trupului ; și spre ștergere și perderea de tot a cugetelor și a judecăților mele celor viclene, a prejudeților și a închipuirilor celor de nópte de la spiritele cele viclene și în-tunecate. Că a ta este împărăția și puterea, mărirea, stima și închinăciunea, împreună cu Tatăl și Duhul tău cel Sânt, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea Sântului Ión Damaschin :

Inaintea ușilor Templului tău staū și nu mă depărtez de gândurile cele rele ; ci tu, Christóse Dumneđeule, care ai îndreptat pre vamేశul, ai miluit pre hananea, și ai deschis tâlhariului porțile raiului, deschide-mi îndurările iubirei tale de ómeni, și mă primește pre mine, care viū si mă ating de tine, ca pre curva și pre cea emoroe ; că una atingându-se de póla ta, lesne a luat vindecare, iar alta cuprindēnd curatele tale picióre, a căpētat deslegare de păcate. Iar eū mišelul, îndrăsnind a primi întreg Trupul tău, fie să nu mă ard, ci mă primește ca și pre dînsele și-mi luminezá simțurile sufletului, ardēnd învinovățirile păcatelor mele ; cu rugăciunile celei ce fără sēmēntă te-a născut și cu ale Puterilor cerești. Că bine-cuvēntat ești în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea Sântului Ión Chrisostom :

red, Dómnne, și mărturisesc că tu ești cu adevărat Christos „Fiul lui Dumnezeu cel viú, care ai venit în lume să mântu- „ești pre păcătoși, dintre carii cel ântăiú „sunt eú“. Încă cred că acesta este însuși curatul tău Trup, și acesta este însuși scumpul tău Sânge. Decí mă rog ție, miluește-mă și-mi értă greșalele mele cele de voie și fără de voie, cele în cuvânt, cele în faptă, cele în știință și în neștiință ; și mă învrednicește fără osîndă a mă împărtăși cu prea curatele tale Taîne, spre ertarea păcatelor și spre viața de veci, Amin.

Iar mergând a te împărtăși, și următoarele Stihuri ale lui Metafrast :

*Iată mă apropiu de dumnezeésca Împărtășire,
Creatoriule, să nu mă ardă cu comunicarea ;
Că foc ești ardând pre cei nevrednici.
Decí curățește-mă de tótă întinăciunea.*

Apoi :

Cineî tale cei taínice astă-đi, Fiule al lui Dumnezeu, pârtaș mă primește ; că nu voiú spune vrăjmașilor tăi taína ta, nici sêrutare nu-ți voiú da ca Iuda ; ci ca tâlhariul te mărturisesc : Pomeneste-mă, Dómnne, întru împărăția ta.

După aceea, Stihurile acestea :

*Indumnezeitoriul Sânge vedând, omule, te înfricoșază ;
Că este cărbune ce arde pre cei nevrednici.
Trupul lui Dumnezeu mă îndumnezeeste și mă nutrește :
Indumnezeeste sufletul, iar mintea-mă nutrește minunat.*

Apoi aceste tropare :

Indulcitu-m'ai de dorul tău, Christóse, și m'ai schimbat prin dumnezeésca ta iubire ; ci arde cu foc nematerial păcatele mele, și mă învrednicește a mă satura de desfătarea cea întru tine, ca veselindu-mé să măresc, Bunule, amândouă venirile tale.

In strălucirile Sântilor tăi, cum voi intra eu nevrednicul? Că de voi îndrăzni a intra în camara nuntală, haina mă veste că nu este de nuntă și voi fi legat și aruncat de ângerî. Curățește, Dómnne, tina sufletului meu și mă mântuește ca un iubitoriú de ómenî.

Apoi rugăciunea acésta :

Stěpâne iubitoriule de ómenî, Dómnne Iisuse Christóse, Dumneđeul meu, să nu-mi fie mie spre pedépsă Sântele acestea, pentru că sînt nevrednic, ci spre curățirea și sântirea sufletului și a trupului, și spre arvonirea vieței și a împěráției viitoare. „Iar mie bine „este a mă lipi de Dumneđeú, și a pune în Domnul nădejdea mântuirii mele“.

Și iarăși : Cineî tale cei taínice. *Și așa cu umilință să te comunici.*

MULTĂMIRE DUPĂ DUMNEDEEASCA ÎMPĂRTĂȘIRE.

Stihuri îndemnătóre la acéstă multămire :

*După ce vei dobândi frumoșa Împărtășire
a taínicilor Daruri celor viú-făcétóre,
Cântă îndată, multămește fórté
și ți lui Dumneđeú cu suflet ferbinte :*

Rugăciunea I-a de multămire anonimă :

Multămesec ție, Dómnne Dumneđeul meu, că nu m'ai respins pre mine păcătósul, ci m'ai învrednicit a fi părtaş Sântelor tale. Multămesec ție, că pre mine nevrednicul m'ai învrednicit a mă comunica cu curatele cereștile tale Daruri. Ci, Stěpâne iubitoriule de ómenî, care pentru noi ai murit și ai înviat și ne-ai dăruit aceste înfricoșate și de viață făcétóre Taíne, pentru bine-facerea și sântirea sufletelor și a trupurilor nóstre, dă și mie

să-mi fie acestea, spre vindecarea sufletului și a trupului, spre înlăturarea a tot protivnicului, spre luminarea ochilor inimei mele, spre pacea sufleteștelor mele puteri, spre credință nerușinată, spre iubire nefățarnică, spre umplere de înțelepciune, spre plinirea poruncilor tale, spre adăugirea dumnezeescului tău har și spre câștigarea împărăției tale. Ca, prin acestea fiind păzit întru sănătatea ta, să-mi aduc aminte de harul tău pururea, și să nu mai visez mie, ci ție Stăpânului și bine-făcătorului meu. Și așa plecând din această viață în nădejdea vieții cei vecinice, să ajung la repausul cel de-a pururea, unde este cântarea celor ce serbeză neîncetat, și dulcea cea nemărginită acelor ce privesc năgrăita frumusețe a feței tale. Că tu ești adevăratul dor și nespusa veselie a celor ce te iubesc, Christóse Dumneșeul nostru, și pre tine te cântă totă făptura în veci, Amin.

Rugăciunea a II-a, a lui Simeon Metafrast :

Stăpâne Christóse Dumneșeule, împărate al vécurilor și făcătoriule al tuturor, mulțămesc ție de toate bunurile ce mi-ai dat, și de împărtășirea cu curatele și de viață făcătoarele Taínele tale. Decí mă rog ție, Bunule și iubitoriule de ómení, păzește-mă sub acopereméntul tău și sub umbra aripilor tale; și dăruiește-mi în conștiință curată până la resuflarea cea din urmă, să mă împărtășesc în vrednicie cu Sănteale tale, spre ertarea păcatelor și spre viața vecinică. Că tu ești pânea vieții, isvorul sănăteniei, dătătoríul bunătăților. Și ție mărire înălțăm, împreună Tatălui și Duhului Sânt, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea a III-a, a Sântului Marelui Vasilie.

ela ce mi-ai dat de voie spre hrană Trupul
tău, care ești foc și arzi pre cei nevred-
nici, să nu mă arzi de tot, Făcătorul
meu ; ci mai ales pătrunde în alcătui-
rea membrelor mele, în toate încheeturile, în ră-
runchi, în inimă ; arde spini tuturor păcate-
lor mele ; curățește-mi sufletul ; sânteste-mi gân-
durile ; întărește-mi încheeturile împreună cu ó-
sele ; luminează-mi deplin cele cinci simțuri ; în-
treg mă pătrunde cu frica ta. Pururea acopere,
apără și mă păzește de tot lucrul și cuvântul
perdătoriu de suflet. Spală, curățește și mă îndrep-
tază ; îmbunătățește, înțelepțește și mă luminează ;
arată-mă locaș numai al Duhului tău, și numai
mult locaș al păcatului ; pentru că, fiind casă a
ta prin primirea împărtășirei, să fugă de mine,
ca de foc, tot făcătorul de rele, totă patima. Ru-
gători aduc ție pre toți sântii : pre Căpiteniile
celor fără de trup, pre Mergătoriul-înainte, pre
înțelepții Apostoli, încă și pre neîntinata și cu-
rata ta Maică ; ale căroră rugă primește-le, îndu-
rate Christóse, și fă pre servul tău fiu al lumi-
nei. Că tu singur ești, Bunule, sântirea și lumi-
narea sufletelor noastre. Și ție, dupleuviință, ca
unui Dumneșeu și Stăpân, toți mărire îți înăl-
țăm în fie-care zi.

Rugăciunea a IV-a, a Sântului Ciril Alexandrénu.

rupul tău cel sânt, Dómnne Iisuse Chris-
tóse, Dumneșeul nostru, să-mi fie mie
spre viață vecinică, și scump Sângele tău
spre ertarea păcatelor. Fie mie Evharis-
tia acésta spre bucurie, sănătate și vese-
lie ; și la înfricoșata a doua venire a ta, învred-

nicește-mă pre mine păcătosul a sta dea-drépta mării tale ; cu rugăciunile prea curatei tale Maice și ale tuturor Sântilor tăi, Amin.

Rugăciunea V-a, anonimă, către prea Sânta de Dumneđeū Născătóre :

Prea sântă Stěpână de Dumneđeū Născătóre, lumina întunecatului meu suflet, nădejdea, acoperemântul, scăparea, mângâierea, bucuria mea, mulțamesc ție, că m'ai învrednicit pre mine nevrednicul a fi părtaș curatului Trup și scump Sânge al Fiiului tău. Ci tu, care ai născut lumina cea adevărată, luminează-mi ochii cei înțelegetori ai inimei ; tu, care ai născut Isvorul nemurirei, fă-mă viū pre mine cel omorît de păcat ; Maică iubitóre de miluire a Dumneđeului celui milos, miluește-mă și dă înduioșare și frângere inimei mele, și umilință gândurilor mele, și rechemare din robia cugetelor mele. Și mă învrednicește, până la resuflarea cea din urmă, a primi fără pedépsă sântenia curatelor Taîne, spre vindecarea sufletului și a trupului ; și-mi dăruște lacrimi de pocăință și mărturisire, spre a te lăuda și mări în toate ȓilele vieții mele. Că bine-cuvântată și prea mărită ești în veci, Amin.

Deci : Acum slobodește. Sânta Dumneđeule. Prea Sântă Treime. Tatăl nostru. Că a ta este împărăția. Și troparul Sântului a caruia va fi Liturgia în aceeași ȓi. Mărire. Condacul lui. Și acum. Ceea ce ești folositóre creștinilor ; (iar de va fi sərbătóre Domnăscă, dicem) : Și a acum ; Condacul sərbătórei) Dómne miluește, de 12 ori. Ceea ce ești mai cinstită. Mărire și acum ; și Apolis.

Invetătură pentru scoterea sântului Aer :

Vineri sara, la Vesperină, începându-se a se cânta Stihirile : *Când de pre lemn...*, intră cel mai Mare în sântul Altariu şi se îmbracă în toate vestmintele preoţeşti ; iar cei-lalţi Preoţi numai în Felone şi Diaconi în Stihare. Iar când încep a cânta cântăreţii : *Mărire şi acum*, de la stihirală, glas al cincilea : *Pre tine cea ce te îmbracă cu lumina ca cu o haină.....* pre carea o cântă rar şi cu glas dulce, atunci cel mai Mare şi Preoţii cei împreună cu dînsul, scoţînd Sântul Aer, îl întind pre Sânta Masă, şi-l cădeşte cel mai Mare în chipul crucei de 3 ori ; după aceea rîdică Sântul Aer, Sânta Evanghelie şi Sânta Cruce. Şi ridicându-l de-asupra capetelor sale, es pre Uşile cele împărăteşti şi se întorc pre după sfeşnicul cel despre miadă-nópte ; şi vin în mijlocul Bisericei, unde este masa gătită şi împodobită, şi pun Sântul Aer pre masa aceea şi Evanghelia despre cap, iar Sânta Cruce cătră picioare. Şi dicînd ceteţii : *Acum slobodeşte Stăpâne....*, *Sante Dumneđeule*, şi după *Tatăl nostru*, Preoţii cântă Tropariul, glas al 2-lea : *Iosif cel cu bun chip...* *Mărire şi acum*, *Mironosiţelor feme...* Şi acestea cântându-se, cel mai Mare cădeşte Sântul Aer în chipul crucei de 3 ori ; şi apoi face 2 metanii mari şi sêrută Sântul Aer cu capul descoperit ; şi una pre urmă. Aşijderea şi Preoţii mergînd câte doi fac asemenea. Şi pre urmă merg şi creştinii, şi, făcînd şi ei asemenea, sêrută Sântul Aer. Şi stă Sântul Aer pre Masă aceia până a doua di dimineţa spre sêrutarea tuturor, ardînd două făcliî totă nópte, şi tămăe aprinsă de desubtul mesei fiind pusă. Iar a doua di cântându se Doxologia cea mare, ese cel mai Mare cu Preoţii din sântul Altariu îmbrăcaţi cu vestmintele preoţeşti, şi staū împrejurul Mesei cei cu Sântul Aer pre dînsa. Iar când încep Cântăreţii a cânta : *Sante Dumneđeule*, atunce cel mai Mare, cu Diaconul, şi cu făcliî în mână, cădeşte Sântul Aer în chipul crucei de 3 ori ; şi când cântă : *Sante Dumneđeule* cel mai de pre urmă, atunce rîdică Sântul Aer şi punîndu-l iarăşi preste capul celui mai Mare, şi preste capetele sale, şi mergînd înainte cu 2 sfeşnice aprinse, şi Diaconiî cădînd asupra Sântului Aer, eşim afară din Biserică, şi mergem până în dreptul stranei dea-drépta, cântăreţii cântînd : *Sante Dumneđeule* ; stăm acolo. Şi dice Diaconul Ectenia :

Milueşte-ne pre noi, Dumneđeule, şi pomeneşte pre Rege, pre Mitropolitul saū pre Episcopul, şi pre Egumenul. Incă ne rugăm pentru bună întocmirea aerului, pentru bună rodirea pămîntului şi pentru vreme cu pace. Incă ne rugăm şi pentru toţi ortodocşii creştini.

Apoi Preotul Ecfonisul : *Că milostiv şi iubitorii.....*

Apoi mergînd şi stînd în dreptul Altariului, cântându-se : *Sante Tare*, Diaconul dice Ectenia cea mai sus arătată, şi adăugînd dice : *Incă ne rugăm pentru fericitul ctitor şi pentru cei mai nainte răposaţi părinţi şi fraţi ai noştri, cari zac aici şi pretutindenea ortodocşii creştini. Incă ne rugăm şi pentru toţi ortodocşii creştini.*

Preotul Ecfonisul : *Că milostiv şi iubitorii.....*

Apoi venînd în dreptul stranei cei dea-stînga, cântându-se : *Sante fără de mórte*, dice Diaconul Ectenia cea mai sus arătată, şi adăogînd dice : *Incă ne rugăm pentru fraţii noştri : Preoţii, Ieromonahii, Ierodiaconi şi Monahii, şi pentru toţi cei întru Christos fraţi ai noştri. Incă ne rugăm şi pentru toţi ortodocşii creştini.*

Preotul Ecfonisul : *Că milostiv.....*

Apoi ajungînd la uşa Bisericei, iarăşi dice Ectenia cea mai sus arătată. Şi mai adauge : *Incă ne rugăm pentru cei ce adnc daruri şi fac bine în Sânta şi întru tot cinstita Biserică acésta, pentru cei ce se ostenesc şi cântă şi pentru poporul carele stă înainte şi aştéptă de la tine mare şi multă milă.*

Incă ne rugăm pentru toţi ortodocşii creştini.

Incă ne rugăm pentru ca să se păziască Sânt Locaşul şi Țara acésta ; şi cele-lalte. Preotul Ecfonisul : Auzi-ne pre noi Dumneđeule, şi, Că milostiv ești. Apoi după acestea intrăm în Biserică, şi Preoții ajungând cu Sântul Aer la Uşile împărătești, şi stând acolo, dice cel mai Mare : Înțelepciune drepti. Apoi intră în Sântul Altariu prin Uşile cele împărătești, şi cântă Tropariul, glas al 2-lea : Iosif cel cu bun chip.....

Şi întind Sântul Aer iarăşi pre sânta Masă, apoi cetetul îndată Tropariul prorociei, glas al 2 : *Cela ce ții marginile lumii ; şi cele-lalte. Mărire, şi acum, tot aceeași. Şi îndată, Prochimenu glas al 4 : Scólă-te Dómnne, ajută ne noi, şi ne izbăvește pe noi pentru numele tău. Stih : Dumneđeule cu urechile noastre am auzit. Apoi cetirea : Din prorocia lui Iezechiel : Fost-a preste mine mâna Domnului. După acésta, Prochimenu Apostolului, glas 7 : Scólă-te Dómnne Dumneđeul meu, înalță-se mâna ta. Stih : Mărturisi-mă-voi ție, Dómnne, cu totă inima mea. Apostolul din cea cătră Corinteni. Incep. 133 : Fraților, puțin aluat totă frământătura o dospește. Aliluia glas al 5. Să învie Dumneđeul, şi să se risipiască vrăjmașii lui. Stih : Precum se stinge fumul, să se stingă. Stih al II-lea.... Așa să péră păcătoșii de la fața lui Dumneđeul. Evanghelia a lui Matei, Incep. 144 : Iar a doua zi care este după Vineri.... sfârșitul : Pecetluind o cu custodie. Apoi ectenia : Să dicem toți. Şi după acésta : Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineță, şi Apolisul. Şi se face sêrutare prin Monastiri a Aerului spre închipuirea punerii în Mormânt. Iar unde nu este Aer, sêrută Icónele. Iar cântăreții cântă stihira, glas 5-lea : Veniți să fericim pre Iosif cel pururea fericit ; şi ora întâi, la care se citește Tropariul dilei din Triod. După Sante Dumneđeule şi Tatăl nostru, Condacul Triodului ; şi cele-lalte ; şi Apolisul cel desêvêșit.*

In sânta şi marea Vineri, Ecfonisurile ce se dic după Ectenia mică, înaintea Evangheliilor Sântelor Patimi.

Ecfonis 1 :

Că a ta este stêpânirea, şi a ta este împărăția şi puterea şi mărirea.

Ecfonis al 2-lea :

Că ție se cuvine totă mărirea, cinstea şi închinăciunea.

Ecfonis al 3-lea :

Că s'a bine-cuvântat şi s'a prea-mărit întru tot cinstit şi de mare cuviință numele tău.

Ecfonis al 4-lea :

Că tu ești Dumneđeul nostru şi ție mărire înalțăm.

Ecfonis al 5-lea :

Fie stêpânirea împărăției tale bine-cuvântată şi prea-mărită.

Ecfonis al 6-lea :

Că s'a bine-cuvântat întru tot sânt numele tău, şi s'a prea-mărit împărăţia ta.

Ecfonis al 7-lea :

Că pre tine te laudă toate Puterile cereşti.

Ecfonis al 8-lea :

Că tu eşti Împăratul păcei şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Ecfonis al 9-lea :

Că pre tine te laudă toate Puterile cereşti.

Biserica Stavropoleos din Bucureşti.

RUGĂCIUNE DE MULȚĂMIRE.

Dómnne Iisuse Christóse, Dumneđeul nostru, Dumneđeul îndurărilor și a tótă milostivirea, a căruia milă este nemăsurată și iubirea de ómenī adīnc neajunsă, la a ta mărire cădēnd cu frică și cu cutremur, ca niște servi netrebnići, cu umilința aducem acum mulțămire bunătăței tale pentru bine-facerile, ce aũ fost asupra servilor tăi (*saũ servului cutare*); și ca pre Domnul, Stěpānul și Bine-făcētoriul, te mărim, cântăm ție, te lăudăm, și cădēnd înaintea ta iarăși mulțămim, rugānd cu umilința nemăsurata și nepusa ta milostivire: Că precum ai bine-voit a primi acum rugăciunile servilor tăi, și cu îndurare ȳ-ai învrednicit a li se împlini cererile, așa și de acum înainte învrednicește-ȳ a spori întru drépta credința, întru dragostea cea cătră tine și cea cătră aprópele și întru tóte faptele cele bune, și a dobāndi ale tale bine-faceri, împreună cu toți credincioșii tăi. Izbăvește-ȳ de tótă réua întēmplare, dāruindu-le pace și liniște. Și ne învrednicește pre toți tot-déuna mulțămire a aduce, cele prea bune a grāi, și a cânta Ție și celui fără început al tēũ Pārinte, și prea Sāntului, și bunului și de viață făcētoriului Duhului tēũ, Dumneđeului celui mărit întru o ființă. (*Și îndată cu glas mai înalt*): Mărire ție, Dumneđeului nostru, dātātoriului nostru de bine, în vecii vecilor.

POVAȚUIRE.

Cum se cade Preotul și Diaconul a se vârși serviciul în sânta Biserică, și a se gâti spre lucrarea celor sante, iar mai ales la slujba Dumnezeștei Liturgii; ce feliu de primejdii se întâmplă, și de nu s'ar pricepe Preotul mai îngrabă, cum trebuie să se îndrepteze.

În legea darului Mântuitorului nostru Dumnezeu Iisus Christos, sânta Biserică ține șapte taîne, adică: Botezul, Ungerea cu sântul Mir, Euharistia sau Împărtășirea, Pocăința cu Marturisirea, Preoția, Cununia și Sântul Maslu. Tóte ace-țea se sêvêrșesc în sânta Biserică, sântita de Arhiereu, spre adevêrata mântuire a tuturor ómenilor. Unile dintre aceste taîne la nevoie se pot sêvêrși și în casă, sau ori unde; iar taîna Preoției și Euharistia, adică aducerea jertfei cei fără sânge a Corpului și a Sângelui Domnului nostru Iisus Christos, nu se face nicăiri afară de Biserică sântita, caci este mare păcat. Pentru aceia notam următoarele:

1). Sânta Casa sau Biserică în care se aduc mulțămiri lui Dumnezeu Făcătorului a tóte, unuia în Treime, și se fac rugăciuni, pentru luminare și curățirea păcatelor, să fie sântita de însuși Arhiereul, sau să fie trimis în această Biserică Antimisul sântit de Arhiereu, și după rânduélă să primiască sântire acea casă. 2). Preotul să fie om ales, cinstit, să știe Sânta Scriptura și să fie hirotonisit de Arhiereu după rânduélă. 3). Preotul să aibă tóte veșmintele sântite după rânduélă, anume: Stihariu, Epitrahil, Mânicere, Brâu și Felon. Iar Diaconul: Stihar, Mânicere, și Orariu, care să pórta pus pe umêrul stâng. Fără de acestea, Preotul și Diaconul nu se cade să officieze Dumnezeesca Liturgie. Iar dacă Preotul va îndrăzni a sêvêrși Taîna fără acestea, va greși de mórte, și pentru această din cinul sêu se va scóte. Iar la sêvêrșirea altor sante Taîne și la rugăciuni și cântări în Biserică se vor îmbraca în santele veșminte după tipic.—Dar spre sêvêrșirea acestei sante Taîne, adică a Corpului și Sângelui Domnului nostru Iisus Christos, pe lângă cele dîse neapărat, se cere ca Preotul hirotonisit de Arhiereu să aibă pregătirea cuvenită și voe stăruitoare spre sêvêrșirea taînei Corpului și a Sângelui Domnului. Ca ast-fel prin lucrarea cea după tipic a Preotului, pânea să se prefacă într-un însuși Corpul și Sângele lui Iisus Christos. 4). La sêvêrșirea acestei Taîne sunt necesare cinci pre-țuri, vin și apă; însă prescurile să fie de făina de grâu curat, și făina să nu fie veche, caci se sfaramă după ce se coc; nici să fie mucedă, nici să se dospiască cu drojdi, ci numai cu aluat. Asemenea și vinul să fie curat, adică să nu fie pelin, nici muced, nici oțetit; iar apa să fie curată și prósăată. 5). Această Taînă se sêvêrșeste cu rugăciune, și prin bine-cuvântarea mânilor Preotului: *Și fă-adecă Pânea această, cinstit Corpul Christosului têu; iar ce este în Paharul acesta, cinstit Sângele Christosului têu; prefăcându-le cu Duhul têu cel Sânt.*

Cu aceste cuvinte se preface Pânea în corpul lui Christos, și Vinul în

cinstit Sângele lui Christos, dupre cum înțelepțește învață și ține sânta și apostolésca Biserică a Răsăritului.

Pentru acésta să știi, o Preote, că fără de Biserică sântită, fără Antimis sântit de Arhiereu, fără Veșminte sântite etc. fără pregătirea cuvenită, fără prescuri de grâu și făină curată, și fără cunoșterea și pronunțarea cuvintelor de mai sus, taina Euharistiei nu se sêvêrșăște. Iar de va îndrăzni cine-va a oficia, fără a ținea sémă de acestea, precum și fiind întunecat și amețit de beătură, ne știind ce face, nu numai ca un fur de cele sante se privește, dar încă greșește de mórte și-si pregătește singur pedépsă eternă.

Pregătirea pentru serviciul D-deștei Liturgii și împărtășirea cu santele Taîne:

Taina santei Euharistii nici odată nu se sânteste de un mirén, cetet, cântăreț, ipodiacon și chiar diacon, ci numai de Preotul hirotonisit, conform sântelor canóne, căci ei nimic din cele ale Preoției nu sêvêrșesc. Și cine ar îndrăzni a face ceva din cele ce aparțin numai Preotului canonic, acela cade în grea osândire și în păcatul furului de cele sante.

Preotul hirotonisit și Diaconul sunt datorî a se pregăti pentru serviciu în chipul următor: Mai înainte, cu îngrijire sa să feriască pre sine de faptele ce împedică vrednicia Liturgiei și împărtășirea cu prea-curatele Taîne. Iar împedecările cele mai mari sunt acestea: De va fi acela în blêstăm, sau oprit de Biserică, sau afurisit de Arhiereu, sau are întru sine păcat de mórte. Pécatele de mórte, sunt acestea: 1). Trufia, 2). Iubirea de argint, 3). Curvia, 4). Mânia, 5). Lăcomia, 6). Zavistia, și al 7). Lenevirea la faptele cele bune.

Deci de va fi în blêstăm, sau oprit de Biserică, sau afurisit de Arhiereu, nici de cum să nu îndrăzniască a oficia sânta Liturgie, până când nu va avea voie dela cel ce l-a legat, ca să fie desêvêrșit dezlegat; căci de va îndrăzni cine-va să lucreze cele preoțești nefiind dezlegat, va cădea în păcatul furului de cele sante, și cu îndoit și fôrte greu păcat se va întórce dela serviciul Dumneșcesc, și vinovat va fi Corpului și Sângelui Domnului; și va fi împreună cu ucigașii de Dumneșcu și necredincioșii Iudei cari au ucis pre Christos; iar împărtășirea cu prea-curatele Taîne îi va fi spre judecată și osândă. Chiar și mirénul, fiind sub afurisenie de Arhiereu sau de Preot duhovnic, sau și de óre care alte patimi va fi cuprins și nu va ținea sémă de ele, la alt Duhovnic mergând, fără a lua ertare și deslegare dela cela ce l-a avut mai înainte Duhovnic, și ar îndrăzni a se împărtăși cu prea-curatele Taîne ale Corpului și Sângelui lui Iisus Christos, aceiași pătimeste, și ca un ucigașu de Dumneșcu se va osândi.

Iar de-l va vâdi pre el consciința lui pentru pécate de mórte, să nu îndrăzniască a oficia sânta Liturgie, până când nu se va curăți pre sine de păcatul în care se află, cu căință, și prin mărturisire cu gura înaintea Părintelui său duhovnicesc, făgăduind că de acum nu se va mai întórce la păcat. Că de va îndrăzni a oficia, în păcat de mórte fiind, nemăr-

turindu-se, și prin pocăință mai înainte necurățindu- e de el, alt păcat de mörte mai greu adaoge, și Dumneđeștile Taïne, din cauza nevredniciei lui, le primește spre judecată și spre osîndă luiși.

Chiar în sevărșirea Dumneđeștei Liturgii, viindu-și în sine Preotul și cunoscându- e a fi în păcat de mörte, cât va putea cu mare durere și căință să se umiliască pre sine și să arate părere de rău, avënd gând necurmat, ca să se mărturisască în grabă, să facă bine și să se părăsiască de păcat.

Spre a fi vrednic de o așa de înaltă servire și de împărășirea cu Sântele Taïne, împedică și multa mâncare și băutură de sară; pentru aceea se cade a se înfrâna de mâncare și băutură, și chiar dacă gustă ceva, trebuie a gusta puțin și numai înainte de miezul nopței. Iar de va gusta Preotul cât de puțină mâncare sau băutură după miezul nopței, să nu îndrăzniască a oficia Santa Liturgie, de ore ce dela miezul nopței începe cursul zilei.

Preoții și Diaconii cari au femei datoresc a se înfrâna de ele câte-va zile mai înainte de a oficia Santa Liturgie precum și în acea zi; căci cel ce nu se va înfrâna și va oficia foarte greșește.

Dar nu numai Preotul și Diaconul, ci și tot creștinul cel ce va vrea să se împărășiască cu vrednicie din Dumneđeștile Taïne ale lui Christos, este datoriu cu totul să se înfrâneze de mâncare, afară numai de nevoie la timp de mörte. Sunt încă și alte pedici ce fac pe Preot și Diacon nevrednic de serviciu și de a se împărăși cu Sântele Taïne; care, măcar că sunt mai mici decât cele ce s'au dis mai sus, trebuie desrădăcinate; și precum Preotul, așa și fie-care creștin datoresc a le înlătura pe cât va putea. Cea dintăi este supărarea gândurilor celor de multe feluri, pre care trebuie a le îndepărta prin rugăciunea cea ferbinte și cu gândirea la patimile Domnului. A doua e turburarea cea din lăuntrul, sau întristarea; dar să aibă nădejde, că prin stăruința de a primi harul lui Dumneđu, adică a se împărăși cu Sântele Taïne, o va depărta dela sine. A treia este mâhnirea și trândăvirea, care cu deșteptarea, cu privighierea sau cu îpuținarea somnului, de asemenea se înlătură.

Iar preste toate acestea, a patra este turburarea sau sburdăciunea trupescă, care se face din vis, și care de i se va întâmpla, să nu îndrăzniască a oficia Santa Liturgie decât numai döră de mare nevoie. Iar dacă el singur a provocat acesta cu vorbele sau cu gândurile cele necurate de cu sară, au cu mâncarea și cu băutura, sau cu lungimea somnului, nici-de cum să nu îndrăzniască a liturgisi până ce se va mărturisi la părintele său cel duhovnicesc și dela dînsul va lua canon și deslegare.

Pentru aceea, toate cele neplinite prin rugăciunea cea ferbinte și prin lacrimile cele cu durere și cu inimă înfrântă, mai înainte de servire și în însăși servirea, pot să se desrădăcineze. Spre a fi vrednic de servire și de împărășirea cu Sântele Taïne, mai împedică încă

fórté mult și acésta : De a ocărít Preotul saú Diaconul pre cine-va și l-a scârbit saú l-a nedreptățit, și știe cǎ acela este mâniat și supérat pre el; saú dacǎ însuși Preotul saú Diaconul fiind nedreptățit saú scârbit de cine-va ține mânie și se supără, sǎ nu îndrazniască a oficia Sânta Liturgie, ci mergênd mai înainte, dupre porunca Domnului, sǎ se impace cu fratele său și așa sǎ serviască.

Iar de va fi cel scârbit unde-va, departe, și va fi nevoie sǎ serviască, măcar gând bun sǎ aibă, adică, cǎ dacǎ se va întâlني cu dînsul negreșit se va împăca, și întru inima sa îi va părea rău de acésta; și așa de nevoie sǎ serviască.

Așa dar Preotul, întéiú mai înainte de gătirea spre Dumneđeésca Liturgie este datoriu sǎ se păziască de împedecările cele ce s'aú dis mai sus. Al doilea, se cade lui sǎ aibă frângere de inimă pentru păcate, măcar și mai mici de ar fi ele.

Pe lângă acésta orî-cât de puțin, l-ar vėdi consciința lui, sǎ se mărturisiască părintelui său duhovnicesc, și sǎ ȳa dela dînsul dezlegare. In scurt, tot ce-ȳ știut cǎ este spre curățirea păcatelor, se cade cu nevoința a face. Și inima sa sǎ o curățiască de tóte gândurile, de poftele și desmerdările cele trupesti, ce stău împotriva dragostei lui Dumneđu, și firea sa cu óre-care socotire sǎ o deștepte, de și nu suferă de patimi ce fac împedicare.

Al treilea, sǎ aibă bună voire, ca sǎ slujiască Domnului întru cuvioșie și dreptate, întru tóte dîilele vieței sale. Și acésta bună voire la timp sǎ o adevereze prin fapte bune.

Al patrulea, fómăa de mîncarea cea Dumneđeésca și setea de acea bėutură în suflet și în inima sa cu îndoită purtare de grijă, tare sǎ o deștepte :

1). Pentru cǎ mare este acésta Dumneđeésca Taină: căci într'insa materialicește Impėratul și făcėtoriul a tótă făptura cea vėdută și nevėdută, Christos Dumneđu și om, nevėdut sub vėduiele chipuri ale Pănei și ale Vinului, spre mîncarea credincioșilor este pus înainte, și cu adevėrat se dă, și cu folosul și cu câștigarea care se revarsă dintr'insa; căci cel ce servește cu vrednicie și se împărtășește de Dumneđeestile Taine, nu numai dobăndește ertarea păcatelor, ci se învrednicește și de sântenie și de darul cel ales, căci se împărtășește cu Christos, care este Isvorul cel neîmpuținat al sânteniei și al harului.

2). Pentru cǎ cu sėrăcia și cu neajunsul, fie-care alergând la comóra acésta, cu adevėrat primește îndestularea bogăției darurilor celor Dumneđeesti, și lipsa sau sėrăcia sa sufletésca îndestul o împlinește.

Pe lângă acésta, cu credință neîndoită sǎ se apropie la împărtășirea prea curatelor și de viață facėtorelor Taine, a Corpului și a Săngelui lui Christos, ca cu acésta sǎ-și hrăniască sufletul. Si acésta bună voire și credință, nu numai Preotul și Diaconul, ci și tot credinciosul,

care voiește cu vrednicie să se împărtășiască este datoriu să o aibă.

Iar Preotul și Diaconul vrând să officieze Santa Liturgie, negreșit este datoriu să mai aibă și acésta, adică ca să sevărșiască Dumneđească Liturgie întru gloria lui Dumneđeū, în Treime mărit, și întru cinstea tuturor Sântilor, cari se veselesc în raiul cel ceresc, și spre folosul și ertarea păcatelor tuturor credincioșilor lui Dumneđeū, ce sunt pre pământ, precum și ale celor ce au adormit creștinește întru buna credință; și pentru toți cei vii și cei morți, cari sunt încredințați rugăciunilor lui; de asemenea și pentru buna starea santei, catoliceștei și apostoleștei Biserici a Răsăritului. Și se sevărșiască Dumneđească Liturgie, după rânduiala Domnului și obiceiul Santei Biserici a Răsăritului, ca pre o Taină ce sânteste, și ca pre o jertvă ce îmblânzește pre Dumneđeū, și păcatele le curătește; întru care Duhul cel Sânt prin gura lui, va prefăce cu adevărat cele ce sunt puse pre Santa Masă după dicerea Dumneđeescilor cuvinte: *Și fa adică Pânea în Corpul lui Christos; și Vinul* (cu puțină apă amestecat) *întru Sângele lui cel Dumneđeesc, prefăcându-le cu Duhul tău cel Sânt.*

Al cincilea, în tot chipul să se nevoiască, ca cu mare cinste și cu adâncă umilință să se apropie către acésta Dumneđească Taină, gândind pre de o parte la mărirea și milostivirea lui Dumneđeū și la nemăsurata lui curăție, iar pre de alta la simplitatea, întinăciunea și neputința sa, căci dintru acésta cugetare, mare dar și bucurie va afla omul.

Al șeselea, cu de-adinsul să se nevoiască a-și câștiga luiși evlavie și să gândiască la patimile Domnului, căci va câștiga nădejde și mângâere sufletescă, și dragoste către acésta Taină a lui Christos; spre care ferbinte rugăciune și luare aminte de sine foarte mult ajută.

Așa dar, spre vrednica servire, mai înainte gătindu-se servitoriul Altarului, sau cel ce va vrea să se împărtășiască cu Dumneđeescul Corp și Sânge, datoriu este, după rânduiala Bisericei, să sevărșască sara Vesperina (sau s'o asculte); la care cu cucernicie să mediteze în sine, cu umilință să cugete, cum Domnul și Mântuitoriul nostru Iisus Christos, după mântuitoarele sale patimi, Vineri sara, pre Cruce, pentru păcatele noastre s'a spânzurat, pentru mântuirea noastră a murit, cum unul din ostași cu sulița cōsta lui a împuns, dintru care îndată a eșit sânge și apă; cum după acésta Iosif cu Nicodim Corpul lui Christos luându-l de pre Cruce, cu giulgiu l-a înfășurat și în Mormânt l-a pus, și cum Maria Magdalina, cu prea curata Maica Domnului, cu plângere și cu mare tânguire, în amărăciunea inimei privea acestea.

Sfârșind După-Cinarea și rugăciunea spre somn, canónele cele obicnuite luiși, precum Acaftistul Stépânei noastre Născetőrei de Dumneđeū sau al Domnului Iisus, sau al altor sânti ai săptămânei, și al ingerului său păzitoriu, cu tōtă cucernicia să socotiască: cum prea sântul suflet al Mântuitoriului, fiind împreunat cu Dumneđeirea, în iad pogorîndu-se cu stépânire, a legat pre domnul întunericului, a robit împărăția lui; și sufletele cele din véc, ale tuturor dreptilor, ce erau acolo din tiră-

nia lui le-au liberat, cu sine le-au ridicat, și în raia, până la preamărita sa Înălțare, le-au sălășluit; pentru aceea mulțamind lui pentru toate facerile de bine, care cu patima cea mântuitoare, și cu mórtea sa cea de viață făcătoare, a făcut neamul omenesc, cu de-adinsul să-l róge, ca și toate gr șalele lui pentru acelea curățindu-le din vecinica muncă să-l feriască și împărăției sale să-l învredniciască. Iar pre prea curata Născătoare de Dumneșeu, ca ceea ce a fost părtașă patimilor și morței Fiului său, și acestea vedând împreună suferea, să o róge cu căldură ca să-i fie întru această viață apărătoare și cătră toate faptele bune ajutătoare, și în ziua eșirei din trup, sufletul de toate năvălirile diavolești, cu folosirea ei cea tare izbăvindu-l, întru împărăția Fiului său să-l sălășluiască; fiind-că ca o Maică toate le poate câștiga de la Fiul său pentru cei ce cu credință alérgă către dînsa.

Diminéta în vremea rugăciunei, mai înainte de luminarea zilei, fiind Meșo-noptica, acestea cu cucernicie să cugete: cum Domnul nostru, la meșul-nopteii, mergend la patima cea de bună voie în grădină, era în nevoință rugându-se cu dea-dinsul, încât sudorile lui s'au făcut ca picăturile de sânge ce pică pre pământ; cum acolo, fiind prins de ostași, a fost legat ca un făcătoriu de rele mai înteiu la Ana și ce feliu de rușinóse defăimări, scuipări și bătăi, și nenumărate rele, de bună voie acolo a răbdat, ca pre noi din legăturile păcatelor și din tirănia și munca diavolului să ne libereze.

Sfársind Ortrina, cu umilință să mediteze: Cum Domnul cu defăimări a fost dus de la Ana la Caiafa și cum acolo a suferit de bună voie palme preste obraz, scuipări, batjocuri și lovituri fără de milă, de la mieșul nopței și până la ziua, pentru păcatele nóstre.

Iar după Ortrina, la cetirea Orei înteiu, cu cucernicie să gândiască: Cum Mântuitoriul și făcătoriu nostru de bine fiind legat în ora înteiă a zilei a fost dus în pretoriu (loc de judecată), de la Caiafa la Pilat, ca un făcătoriu de rele, și cum acolo Judecătóriu a totă lumea, de Arhieriei cei fără de lege și de beștrăni Iudei a fost clevetit și de judecătóriu cel nedrept osândit.

La timp, terminând a 3-a Oră, cu cucernicie și întru umilința inimei, cu de-adinsul să gândiască: Cum Mântuitoriul nostru la a 3-a oră din zi a fost judecat de Pilat și ce feliu de batjocuri și loviră preste obraz acolo a răbdat, iar după acesta la stălpul cel de marmură fără de mila fiind legat, cumplete rane, cunună de spină înghimpoși și alte nesuferite munci a răbdat.

Numai puțin de cuviință a cugeta și acesta: Cum Duhul Sânt în a 3-a oră din zi, în chip de limbă de foc preste Apostoli ce se afla la rugăciune s'a pogorît, și pre aceea i-au luminat; și acesta gândind cu de-adinsul să se róge lui Dumneșeu ca să dăruiască și lui darul Sântului Duh, precum și Sântilor Apostoli, spre luminarea cunoștinței sufletești, și ca să seversiască cu vrednicie Dumneșeasca Liturgie, care urmază.

Iar în timpul Orei a 6-a să gândiască: Cum Mântuitoriul nostru, în

acea oră, Crucea sa purtând, la răstignire a fost dus, și cum fără de milă, cu patru pironi pre Cruce fu pironit în Golgota în mijlocul a doi tâlhari; de asemenea cum ostașii s'au împărțit între dinșii Veșmintele lui, și cum cei ce treceau îl batjocureau pre dînsul, și tâlhariul cel spânzurat de-a-stînga lui îl hulă, și cum întuneric s'au făcut preste tot pămîntul.

În timpul când se cetește Ora a 9-a, de asemenea cu totă cucernicia și luarea aminte să gîndiască : Cum Mîntuitoriul nostru dorind de mîntuirea neamului omenesc, pre Cruce spânzurat fiind, a strigat grăind : *Mi-ș sete*; cum cu Oțet amestecat cu fiere a fost adăpat, cum sufletul său cel prea Sânt, în mînile lui Dumneșeu Tatăl a dat, cum toate temeliile pămîntului s'au clatit, petrele s'au despiciat, morții din mormînturi s'au sculat, și cum unul din ostași cu sulița Cîsta lui au împuns și îndată a eșit Sânge și Apă.

La aceste în scurt amintite și la alte mîntuitoare patimi ale Domnului, cu cucernicie gîndind întru zdrobirea inimii cu căldură, iar de va fi cu putință și cu lacrimi, rugăciunile órelor să le sevărșiască. Când se cetesc psalmii, ce se dic închipuitori, *adecă Tipic și Obednița* (când nu va fi și Liturgie), cu osîrdie să mulțămiască Mîntuitoriului, pentru aceste patimi cumplite, care de bună voie pentru noi a răbdat, ca pre noi din tirania diabolului să ne libereze; pentru vîrsarea prea curatului său Sânge, cu care ne-a rescumpărat pre noi din blestemul legei, și pentru mórtea lui cea datătoare de viață, cu care pre neamul omenesc, cel mort prin păcat l-a înviat, și cu de-adînsul, cu inimă smerită să se rîce, ca pentru toate aceste faceri de bine ale sale, să-i dea și lui harul ertării păcatelor, ca cu vrednicie să-i aducă jertfa cea fără de sânge, și fără osîndă să se împărtășiască cu Santele lui Taine.

Iar dacă Preotul și Diaconul, sau alt cine-va care se gătește cătră împărtășire, pravila Bisericeii, ce s'au dis mai sus, și cuviincioasă pregătire pentru Dumneșeasca împărtășire, de bună voie din lene sau din nepurtarea de grijă o va lăsa cu totul, sau numai parte dintr'însa, de mórte va greși.

Iar de se va fi zăbovit Preotul în lucrări sufletești, trebuincioase mîntuirii ómenilor, adică : ascultând mărturisirea celor bolnavi, sau acelor sănătoși, sau împărtășind, sau botezând pre cei bolnavi, și apropiindu-se timpul Dumneșeștei Liturgii, silit va fi să-și lase pravila, nu va greși; numai după Dumneșeasca Liturgie, toate cele lăsate să le împliniască; dar rugăciunile Împărtășirii negreșit să le cetască mai înainte de Liturgie.

Pentru aceea și cei ce vor să se împărtășiască cu Dumneșeștile Taine, datori sunt cîntarea Bisericească și pravila Santei Împărtășiri cu tot sufletul să o împliniască, și să se nevoiască a gîndi la patimile Domnului. Dacă nu știu earte, atuncea Preoții sau Diaconii, sau clericii, să le cetiască acelea ca să fie îndemnat poporul la mai multă dragoste cătră Domnul. Iar cari pot ceti și de pravila Bisericeii nu pórta grijă, și fără de inimă înfrîntă, biruiți fiind de socotelile lor, îndrăslesc a se apropia cătră această Taină înfricoșată, chiar de vor fi persoane mari, parte bărbătească sau femească, Preotul ca un părinte sufletește să-i certe și să-i opriască de

împărtășire, până ce se vor îndrepta și cu luare aminte cele ce se cuvin vor împlini; căci înfricoșat lucru e te a cădea în mâinile Dumnezeu-lui celui viu, de va mânca cine-va întru judecată sa întru o-ândă Corpul și va bea Sângele Domnului nostru Iisus Christos.

Pentru oficiarea Dumnezeieștii Liturgii, Preotul și Diaconul este datoriu a fi curat, precum cu sufletul așa și cu corpul. Căci precum corpul trebuie să-l aibă curat, așa și Veșmintele cele de pre dînsul i se cade ale avea curate și întregi, căci de vor fi pătate forte și sparte, și va îndrăzni Preotul a servi cu dinsele, va greși de mörte, de ore ce înaintea lui Christos Dumnezeu, cel ce este cu adevărat în Santele sale Taîne, să arată cu nebăgare de sémă; de aceea servitorii celor sante sunt datori să stăruiască cu tot chipul, ca Veșmintele cele sântite de și vor fi din materii simple, dar să fie cuviincio e și curate, pe lângă acésta capul să fie peptănat, fața și gura spălată, unghiile tăete și curate, toate acestea pentru respectul și cinstea Dumnezeieștilor Taîne; ca și poporul ce-l privește și-i sêrută mâna, să nu se amăriască de ceva.

Deci tot cel ce va vrea să se împărtășiască, bine va face, de-și va curăți dinții de cu sară, și gura sa o va spăla, ca nu făcînd acésta a doua di să cadă apă pe gât, și ast-fel să fie împedecat de a oficia sa a se împărtăși. Iar de-și va spăla gura și diminéță, negreșit că nu va fi rău, numai să o facă acésta cu luare aminte, ca să nu înghiță apă.

Despre timpul servirei.

Timpul servirei, duple obiceiul cel vechiu al Bisericei, este ora a 3-a din di; iar de va fi trebuință póte a se sêvêrși sânta Liturgie și mai târziu și mai de diminéță; însă nu mai înainte de a se lumina de diuă, nici după amédă-di, fiind-că cel ce va începe și va face așa va greși. Eccepție de cele hotărîte de Biserică, precum: în postul mare, când Liturgia se face împreună cu Vesperina. Casurile sunt: când se face Liturgia mai înainte sântită, în Sâmbăta cea mare, la ajunul Nașterei lui Christos, al Dumnezeieștei Arătări și în diua Cinci-decimei.

Lucrurile pre care Preotul trebuie a le avea în vedere și a le păzi mai înainte și în serviciu, sunt acestea:

Antimisul de va fi rupt, spart sa înegrit, cât sa nu se cunóscă literele scrise pre dînsul, precum și de va fi pe hârtie, nici de cum nu se cade a servi pe el. Iar cel ce va îndrăzni a face acésta, ca un nebăgătoriu de sémă de Dumnezeieștile Taîne, greșeste de mörte și cade sub pedépsa Episcopului, adică sub oprirea de a sêvêrși cele Preotești, ori sub perderea darului.

Sânta Masă se cade să fie îmbrăcată înteu cu pânză, al doilea cu in-

ditie, (căci cu acestea se îmbracă până la pământ), iar de asupra să aibă Liton de pânză subțire dêsă, sau de mătasă pre care se întinde Antimisul și se învâlește, pentru care trebuie să fie aprópe de aceeași mărime cu Antimisul.

Cămașa, Inditia și Litonul să fie curate, nerupte și ne-parte, și dacă se vor învechi, să se schimbe cu obicînuita rugăciune și duple hotărîta rânduélă.

În genere în Biserică, în Altariu și pre Sânta Masă, tóte să cade să fie curate, întregi, cu cuviință, cu bun chip și măturate, ca să nu se defăime Dumneđeștile Taine cu nepurtarea de grijă; pentru acésta se caute cu de-adinsul, de este Biserica și Sânta Masă sântită. De asemenea, dacă nu cumva din óre care împrejurări, Biserica nu s'a întinat cu picături de sânge omenesc, pricinuite cu armă, orî cu mîna, orî cu vre-o lovire, sau și de altă óre-care necurățenie trupéscă; căci în asemenea cas nici-de-cum nu se cade Preotului a servi, până când nu se va face obicînuita curățire prin bine-cuvéntarea Arhieréscă. Cel ce nu va păzi acésta, de mórte va greși și sub pedépsa Arhieréscă va cădea.

De se vor întêmpla acestea la vremea Liturgiei, mai înainte de Intrarea cea mare, să înceteze Preotul a liturgisi, și potrivind Pânea și Vinul, ca pre niște bine-cuvéntate, iar nu ca Corpul și Sângele lui Christos; căci încă n'a fost sântite, să se desbrace de Veșmintele cele sântite și să iasă fără a termina serviciul.

Iar de se vor întêmpla acestea după Intrarea cea mare, să nu se lase, ci să sêvêrșiască serviciul lui Dumneđeș, care l-a început; iar după acésta să nu mai îndrăzniască a servi, până când cu bine-cuvéntarea Episcopului nu se va curăți și sânti locul acela, cu obicînuitele rugăciuni.

Iar dacă Biserica se va necinsti cu intrarea păgânilor, sau cu năvălirea ereticilor, sau a acelora, cari s'a lepădat de credință, sau de va fi îngropat acolo vre-un eretic dovedit, Preotul să nu îndrăzniască a servi până când prin osebita bine-cuvéntare a Episcopului se va curăți și se va sânti Biserica duple obicei; iar cel ce va îndrăzni a servi fără bine-cuvéntare, de mórte va greși și sub pedépsa Episcopului va cădea.

Vasele sântite necesare la sêvêrșirea Sântei Liturgii, sunt: Potirul sau Paharul, Discosul, Steluța și Lingurița. Pe lângă acestea mai sunt necesare o Copie și trei acopereminte: unul pentru Acoperirea Potirului, altul a Discosului, iar al treilea mai mare pentru amêndouă. Câte trele aceste să fie făcute din materie, frumoșe, curate și întregi. Cele patru vase amintite să fie de aur, sau de argint, sau cel puțin de cositoriū, iar să nu fie de aramă, sau de fer, sau de lemn, căci cel ce va servi întru ele ca acelea greșeste și sub pedépsa Episcopului cade.

Cartea ce se chiamă Liturgie, negreșit este trebuinciosă pentru sêvêrșirea Dumneđeștilor Liturgii; căci pre de o parte se póte întêmpla să se uite ordinea rugăciunilor și chiar a cuvintelor, care au cea mai mare însemnătate în sêvêrșirea Dumneđeștilor Liturgii, iar pre de alta, Pre-

otul fiind confuz, nu știe ce face și ce ȑice, și prin acésta pe lângă greșalele dogmatice ce le póte face, póte pune și pe creștinii ascultători în îndoéla; de aceea Preotul care nu păzește acésta, fórte greșește, și-și trage asupra-și dréptă pedépsă a Episcopului său.

Pe lângă acésta la sěvėrsirea Săntei Liturgii trebuie a fi și 3 sau 4 lumini aprinse pe Sănta Masă, la Proscomidie și înaintea Iconelor, de asemenea pentru Vėhoduri sau eșiri. La nevoie póte a fi și numai una sau două. Decī de va îndrăzni Preotul fără de lumınări a liturgie și nu puțin va greși.

În fine în Săntul Altariu, Preotul trebuie a avea în timpul serviciului și un servitoriu cu frica lui Dumnezeu, care să îngrijiască de cele trebuitoré.

În tot timpul Dumneđeeștei Liturgii, Preotul este datoriu a fi blănd, lin, pacinic și cu multă cucernicie, căutând cu ochii cei înțelegetori spre Stėpănul Cristos, căruia îi stă înainte, căruia îi servește și al căruia chip asupra sa îl pórtă.

Rugăciunile să le citiască cu tótă cucernicia, cu credința, cu dragoste și cu mare luare aminte, nelăsând nimica, fiind bine încredințat, că Dumnezeu primește pe tóte acestea din gura lui ca pre niște margaritari.

Mai este datoriu Preotul să serviască, cu frică, cu cutremur, cu smerită căutătură a ochilor, cu cucernica mișcare a măn timer și cu tótă lucrarea; și stănd cu evlavie și cu tótă întocmirea corpului din afara, să-și arate credința sa cea din lăuntru, prin cucernicia sa, și tare să se încredințeze, că Sănta Masă este scaun Impėratului Ceresc, Judecătóriului viilor și al morților, pre care cu adevėrat el șade, și decī de mii de Ingeri împrejuriul lui cu frică nevėduți stau înainte.

Pentru materia Pănei, a însuși Corpului lui Christos.

Materia Pănei Corpului Domnului nostru Iisus Christos este pâne de făină de grău curată, amestecată cu apă firéscă, și cóptă bine, dospită, nu prea sărată, prósătă și curată, avėnd gust cuviincios, și la măncat bună și priinciosă; căci Pănea azimă, de va fi și de grău în sănta, catolicésca Biserica a Rėsăritului, nici de cam nu póte fi materia a însuși Corpului lui Christos, și pentru aceea niminea să nu o întrebuinteze în Euharistie.

Căci altă pâne, afara de cea de grău curat, dospită, materia Corpului lui Christos nu póte fi.

Și Preotul cel ce va îndrăzni a servi cu pâne de alte grăunțe, sau măcar de va fi și din făină de grău, cu apă firéscă și dospită, dar unsă cu lapte sau cu unt, sau cu ouă, mucedă și la gust amară, sau cu totul în-

vêrtoșată, fôrte greū va greși, și va fi lipsit de dar, fiind-că Taîna din unile ca acelea materii nu se pôte sêvêrși.

Pentru materia Sângelui lui Christos.

Materia Sângelui lui Christos este Vin din fructul viței, adică din struguri cei din viță scurs; vinul acela se cade să aibă gustul și mirosul său firesc, să fie bun la băut și curat, — neamestecat cu nici un fel de alte băuturi. La Proscomidie, să se tórne puțină apă în vin, iar după sântirea Taînelor să se tórne puțină apă caldă duple rânduelă.

Orî-ce alte musturi stórse din orî-ce póme, și alte fructe adică: din mere, din pere, din vișine, din porumbrele, din smeură, și din altele asemenea ca aceste, nu sunt vin și nici pot să fie întrebuintate în Euharistie.

Iar de va îndrazni cine-va, afară din însuși Vinul de viță, cu alte musturi a oficia, sau cu vin oțet, sau amestecat cu ceva, va greși de mórte, și de preoție se va lipsi. De asemenea dacă Preotul și la Proscomidie, dicând cuvintele acestea: „*Indată a eșit Sânge și apă*“, nu va turna puțină apă, și după sântirea sântelor Taîne, la vremea sa, când pune în sântul Potir partea sântului Agneț, nu va turna puțină apă caldă, sau în loc de apă caldă va turna apă rece, de mórte va greși, ca un călcători de aședămintele Biserice. Iar turnând apă la vremea Proscomidiei, sau după sêvêrșire, în Potir, trebuie cu mare îngrijire să ia séma, ca să nu schimbe apa firea vinului; căci Taîna nu să sêvêrșaste în Vinul, care se va schimba în gustul apei, și Preotul de mórte va greși.

Pentru cele ce pot a se întempla, la sêvêrșirea Liturgiei, cu materia și cu servitori ei.

Cu materia Corpului lui Christos, adică cu Pânea, pot a se întempla aceste: Preotul cel ce servește, de va cunoște înaintea sântirii, cum că Pânea pusă cu Discul pe sânta Masă spre sântire este stricată, sau nu este de grâu, ci din alte óreși care grăunțe, sau puțin mucedă, sau azimă, îndată să le ia de acolo, și să aducă alta próspată, și de grâu curat, și să dică preste dînsa lin: „*Intru pomenirea Domnului și Dumnezeuului....*“ și tóte cele-lalte ale Proscomidiei preste Agneț; să ia Agnețul duple obicei și punându-l în sântul Discos, să-l înjunghie și să-l împungă, și așa în locul de unde a statut, fiind mai înainte de sântire, să începă și să-l sântiască, și duple obicei să sêvêrșască serviciul.

Iar de va cunoște acestea tocmai atuncea, când va dice însuși Dumnezeuștile cuvinte, să începă de la rugăciunea: „*Cu aceste fericite pu-*

terî :—repetîndu-le, și așa pe rând toate să le sêvêrșască.—Așa face tot-déuna dacă după Proscomidie, înainte Intrărei celei mari, sau după intrare, cu ôreși care chip nu se va afla Agnețul în Disc, adică din vre o minune, sau va fi luat de șoreci, sau va fi cădut jos, și nici-de-cum nu se va putea afla.

Iar de va cunoște acésta după sântire, tot după cum s'aũ arătat mai sus să facă : luând altă prescură prospătă de grâu, și dicînd toate cele ale Proscomidiei asupra ei, se scôtă Agnețul și să începă de la rugăciunea : „*Cu aceste fericite puteri. ...*” Și duple obiceiũ să-l sântiască, și slujba să o sêvêrșască. Iar Agnețul cel dintîi, după împărtășirea cu Dumneșeescul Corp și Sânge, sau la Jertfelnic, cu cele mai rêmase Dumneșești Taîne, după aducerea lor acolo, să-l potriviască.

Iar de va cunoște acésta la însași Impărtășirea, potrivit o parte, să facă duple cum este scris mai sus : adică luând prescură prospătă de grâu, și dicînd asupra ei, și făcînd toate cele ale Proscomidiei, să scôtă Agnețul, să-l junghie, să-l împungă, și să începă de la cuvintele : „*În nôptea întru care s'a vîndut....*” Și cuvintele Domnului numai cele pentru pâne se dic. (Iar pentru Potir să nu dică nimic, căci toate s'aũ dis). Și cetînd rugăciunea : „*Aducîndu-ne aminte dar....*” și „*Ale tale dintru ale tale*”, să rîdice numai Discul cu Dumneșeescul Agneț. Iar cetînd rugăciunea : „*Înca aducem ție....*” Și „*Dómne cela ce ai trimis pre prea Sântul tîu Duh....*” cu Stihurile pentru Agneț, să dică spre sêvêrșirea sântirei : „*Și fă adică Pânea acésta, cîstit Trupul Christosului tîu, prefăcîndu-l pre dînsul cu Duhul tîu cel Sânt*”, și să cetiască și rugăciunea : „*Pentru ca să fie celor ce se vor împărtăși*”. Și toate acestea să le dică în taină, adică fără a dice ceva adouă-ôră cu glas mare. Și așa să se împărtășască cu Dumneșeescul Corp și Sânge al lui Christos, și pe rând se sêvêrșască Santa Liturgie.

Iar de va cunoște înainte sântirei, duple cum s'aũ dis mai sus, cum că Pânea nu este cuviinciosă spre a sêvêrși cu dînsa Taîna Corpului lui Christos, și altă pâne bună atuncea nu va putea găsi, îndată să înceteze cu serviciul.

De va cunoște însă acésta după sântire, și nu va fi altă pâne, să nu înceteze, ci să sêvêrșască Liturgia.

Pentru aceea, Preotul pentru a scăpa de toate întîmplările acestea (și mai vîrtos din păcatul de mórte), să ia sama, ca prescurarii să facă Prescurile de făină de grâu curat și bună, iar nu aprîn-ă și stricată, și tot-odată să caute a avea și o Prescură de prisos.

Pe lângă acésta cu Prescuri vîrtose și lórte vechi, nici odinioară să nu îndrăzniască Preotul a servi, și încă mai înainte de începutul Proscomidiei. Preotul luând în mîni Prescura să o cerce ce feliũ este, și spre mai bună încredîtare, una să o frîngă. Și cunoscînd că Pânea este cuviinciosă, va oficia Santa Liturgie fără de nici o turburare și îndoelă, cu curată și pacinică consciință sufletescă.

Despre cele ce pot a se întâmpla cu materia Sângelui lui Christos.

De va cunoşte Preotul mai înainte de sântirea Sângelui, după sântirea Corpului, că nu este Vin în Potir, fără numai apă, să tórne apa aceea în óreşi care vas curat şi cinstit, şi îndată să puie vin şi puţină apă, dicând: „*Unul din ostaşi cu suliţa Cóstă lui a împuns....*” Şi după acésta să începă de la cuvintele acestea: „*Aseminea şi Potirul după Cină, dicând*”; şi aşa mai departe.

De va cunoşte că nu este Vin în sântul Potir, după dicerea cuvintelor, ci numai Apă, aşijderea să facă şi să dică, precum s'aũ dis. De va cunoşte însă acésta la însaşi Impărtăşirea, să tórne apa într-un alt vas, iar în Potir să puie vin şi puţină apă, dicând: „*Şi unul din ostaşi cu suliţa....*” etc.

Şi să începă de la cuvintele: „*Aşijderea şi Potirul după Cină, dicând: Beţi dintru acesta toţi*”. (Şi acestea toate să le dică în taină). Apoi rugăciunea: „*Aducându-ne aminte dar....*” Şi ridicând Paharul să dică: „*Ale tale dintru ale tale*”. Şi rugăciunea: „*Inca aducem ție....*” şi spre sêvêrsire se rógă: „*Dómne cea ce ai trimis pre prea Sântul teũ Duh....*” Şi trecând cele despre sânta pâne, să dică: (*Bine cuvinteză Stêpâne, de este Diacon*): „*Iar ce este în Potirul acesta...*” şi binecuvântând numai paharul să dică: „*Prefăcându-l pre dînsul cu Duhul teũ cel Sânt...*” şi cele-lalte rugăciuni toate până la împărtăşire, şi aşa împărtăşindu-se, va sêvêrşi după obiceiũ Dumneđeésca Liturgie. Iar apa aceea, după sêvêrsirea Dumneđeestei Liturgii, şi după potrivirea Dumneđeestilor Taine rêmase în Sântul Potir, în loc de spălare, să o tórne şi să o potriviască.

Iar de va uita Preotul, la Proskomidie, a turna apă preste vin în Sântul Potir, şi-şi va aduce aminte de acésta mai înainte de sântirea Sântului Potir, să tórne îndată puţină apă, dicând: „*Unul din ostaşi cu suliţa cóstă lui a împuns, şi îndată a eşit Sânge şi Apă, şi cel ce a vêdut a mărturisit...*” căci de nu va turna, aducându-şi aminte că n'a turnat, va greşi de mórte.

Iar după sântire, de-şi va aduce aminte, să nu mai tórne, ci numai obicinuita căldură la timp.

Pentru aceea datoriu este Preotul şi Diaconul, când va vrea să tórne Vin, să fie cu pază de toate întâmplările acestea, pe de o parte pentru ca nu din nepurtarea de grijă să greşască de mórte, iar pre de alta ca să nu fie vinul oţetit, muced, stricat, saũ prin alt chip necurat. Iar de vei vedea că este nici de o trébă, să nu îndrăzneşti a servi; şi pururea pentru cele mai bune spre plăcerea Domnului Dumneđu să gândeşti, şi tot creştinul este datoriu aceeaşi să gândiască; că scris este: „*Cu frică mântuirea vóstră lucraţi...*” Ca cei ce nu bagă samă de această servire înfric şată, şi pentru mai bună lămurire nu se nevoesc, cumplit vor pătimi.

Pentru cele ce se întâmplă la sântirea și la sêvêrsirea Sântelor Daruri.

Cade-să a ști, că de vor servi Preoți mai mulți, atunci atât cuvintele Domnului :

„*Luați, mâncați, și : Beți dintru acesta toți, și : Altele dintru ale tale : cum și : Fă adevă Pânea acésta, și : Ce este în Potirul acesta, și : Prefacându-le cu duhul tău cel Sânt : să ȃică împreună, iar să nu ȃică fie-care, deosebi mai înainte*

Iar Preotul cel ce servește de va uita că ar fi ȃis cuvintele Domnului preste Taîne și preste Vin, sau rugăciunile : „*Dómne cela ce ai trimis pre prea Sântul tău Duh...*“, așijderea și cuvintele sêvêrsirei : *Și fă adevă Pânea acésta.... Iar ce este în Potirul acesta.... Prefacându-le cu Duhul tău cel Sânt ;* și de va fi în nedumerire, adevă în îndoire, cum că nu ar fi sântit Taîna, mai mult să nu se mai turbure, ci liniștit în mintea sa se gândiască așa, de nu sunt sântite aceste Daruri, ce stau înainte : Pânea și Vinul, acum se sântesc, și să ȃică preste dînsele cuvintele Domnului, începând din locul acesta : „*In nóptea întru care s'a vëndut, luând Pânea și altele ;* și pentru alte ore care cuvinte de se va îndoii că nu le-au ȃis, și rugăciunile până în sfêrșit să le sêvêrsiască

Pentru neajunsurile cele ce se întâmplă Preotului celui ce servește.

Preotul servind Liturgia, și mai înainte de sântirea Corpului și Sângelui Domnului, de se va bolnăvi fôrte, cât nu-î va fi cu putința să lucreze, sau curând va muri, servirea să o lase și să înceteze.

Iar de se va întâmpla acésta după sântirea și sêvêrsirea Taînelor, alt Preot de va fi acolo ascultând Liturgia, să sêvêrsiască Dumneȃescă Liturgie, începând din locul, unde a lăsat Preotul cel dintău.

Iar de n'a murit Preotul cel ce s'a bolnăvit, ci este viu, și pôte să primiască Dumneȃeștile Taîne, Preotul cel ce sêvêrșește în locul lui, să frângă o pãrticică mică din Sântul Agneț, și cu Lingurița luând Dumneȃescul Sânge, să-l împãrtășiască pre dînsul, iar însuși după rânduelă să se împãrtășiască și să sêvêrsiască serviciul după obicei.

De nu va fi atuncea alt Preot să sêvêrșiască Liturgia și să potriviască Sântele Taîne, atuncea un om din cei cu bună cucernicie și curat, luând Procovățul neatingându-se, cu mâna gólă, să acopere bine Sântele, ca să nu pótă intra nimica pre Discos, sau în Sântul Potir, până când va veni alt Preot ; carele viind să sêvêrșiască deplin Sânta

Liturgie, întru alta ȃi, sau pe altă sântă Masă, și întru aceeși ȃi, începând dela Procomidie, și scoțând alt Agneț, după obiceiul să-l sântiască, de vreme că el n'a fost la ascultarea Liturgiei; iar după potrivirea Agnețului, celui nou ce s'a sântit, să potriviască și cel mai înainte Agneț, și Dumneșcescul Sânge să-l bea, sau turnându-l în Sântul Potir, toate împreună la Procomidie să le potriviască.

Iar de se va întâmpla acesta mai înainte de sântirea Sântelor Daruri, altul sau și același Preot, așijderea sevârșind deplin Dumneșcesca Liturgie, după ducerea la Procomidie a Dumneșcestilor Taîne, și după potrivirea lor, să potriviască și Pânea și Vinul ce au rămas; iar nu ca pre Trupul și Sângele lui Christos, ci ca pre o Pâne și Vin bine-cuvântat.

Iar de nu va începe Preotul a oficia Liturgia, și la lucrarea Procomidiei fiind, sau și la Liturgie, până la Vêhodul cel mare va fi chemat pentru vre-oreși care nevoie a morții ce se va întâmpla, sau se boteze, sau să mărturisiască, însă nu departe, să lase la acel loc serviciul și să meargă degrab acolo și făcând bolnavului, ce se află la ora morții nădejde de mântuire, și întorcându-se să sevârșiască Dumneșcesca Liturgie; iar în Biserică va porunci să citească la Apostol, sau la Psalmi, sau la Canóne, sau vre o învățatură folositore de mântuire, ca să folosiască la acea vreme pre poporul ce se află în Biserică; iar de se va zăbovi acolo pentru vre-o întâmplare de nevoie și se va întârziea, și de se va fi făcut numai singură Procomidea, să lase de a servi, și a doua ȃi să officieze Liturgia totă din început și după potrivire, să le întrebuinteze și pre acelea, precum s'au ȃis mai sus.

Iar după Eșirea cea mare, și după sântirea Darurilor să nu lase Liturgia nesevârșită, punându-se în voia lui Dumneșcu pentru cel bolnav.

Remâind deci sântele Daruri, în multă vreme, sau sântite, sau nesântite, din vre-o întâmplare ca acesta, nefiind Preot, și se vor strica, adică se vor mucezi, și Pânea și Vinul va fi înăcrit, atâta cât nu va fi cu puțință a-l potrivi, luându-le pre acestea Preotul, să le dea în apă curgătoare.

Dacă vre un Preot, oficiind Liturgia, nu se va împărtași cu Dumneșcestile Taîne, afară de această întâmplare, foarte greu și de morțe va greși, și sub canonul Caterisirei va cădea.

De va cădea muscă în Sântul Potir mai înainte de sântirea Sântelor Taîne, să se scotă și învălindu-o în hârtie să se ardă.

Iar de va cădea păianjin sau altă vietate otrăvitoare, să se verse Vinul din Sântul Potir, întru alt vas cinstit; iar în Sântul Potir să torne Preotul alt vin și puțină apă, ȃicând cuvintele acestea: „*Unul din ostași cu sulita Cóstă lui a împuns, și îndată...*” Și așa să sevârșiască Liturgia după obiceiul. Iar după sevârșirea Liturgiei vinul acela să-l verse în pârlu curgătoriu.

Iar de va fi acésta după sântire, și nu va putea Preotul pentru groază și uriciune să înghiță cu Dumneșcescul Sânge vietatea ce a cădut, atuncea cu luare aminte și cu totă paza să scótă vietatea, ca să nu pice nicăerea nimica din Dumneșcescul Sânge; și asupra altui Potir sau asupra altui vas curat, de trei ori cu vin să se spele bine vietatea ce s'a scos, și vinul să-l păziască, și vietatea ce a scos'o să o înveliască în hârie sau în vre o pânzătură curată; și după sevêșirea Liturgiei acea vietate cu hârtia sau cu pânzătura pre cărămidă sau pre pētră curată să o arză, iar cenușa să o îngrópe supt sânta Masă, sau s. o verse unde-și spală mâinile, iar vinul acela cu care vietatea ce s'a scos a fost spălată, în pârâu curgător să-l verse, iar de va fi pârâul departe sub sânta Masă făcând grópă unde nu se calcă cu picioréle, să-l tórne și să-l acopere.

Iar de va îngheța iarna Dumneșcescul Sânge în Potir, Preotul sau Diaconul încăldind procovețele pe lângă foc, să înveliască cu dinsele sântul Potir, până când se va desgheța, sau un uncrop slobodind pre sântul Potir, să-l ție cu luare aminte, ca să nu pice într'însul ceva din uncrop, până când se va desgheța.

De va pica ceva din Dumneșcescul Sânge, din neluare aminte a Preotului ce servește, de mórte va greși. De va pica pre scândură (fiind cu putință să se plece), să l lingă; iar de nu va fi cu putință, cu buretele să ștérgă bine, și după aceea rădênd scândura, rădêturile de pre ea pre cărămidă, sau pētră curată să le ardă, iar cenușa sub sânta Masă să le îngrópe.

Iar de va pica pre pământ gol, să se rădă locul pe carele a cădut, și rădêturile să le ardă, și sub sânta Masă să le îngrópe.

Iar de va pica pre pētră, așijderea să facă, de va fi cu putință, să se lingă, sau cu buretele bine să se ștérgă, și să se spele cu apă curată, iar apa să se strângă cu buretele și sub sânta Masă să se îngrópe.

De va pica pe Inditiile sântei Mese Dumneșcescul Sânge sau pe Antimis, întâi să se sugă cu gura, și după acésta cu buretele Antimisului bine să se ștéagă; iar după sevêșirea Liturgiei Inditiile de pe sânta Masă luând, numai locul, unde a picat Dumneșcescul Sânge, de asupra sântului Potir, sau asupra Blidului celui de Anaforă, să-l spele de trei-ori cu apă curată însuși Preotul.

Iar apa aceia în pârâu curgătoriu, sau grópă sub sânta Masă săpând să o tórne, și Inditiile, uscându-le, iarăși să îmbrace cu dinsele sânta Masă.

De va pica Sântul Sânge pe Procovețe, sau pe sântele Vestminte, întâi să le sugă bine cu gura, după aceia să le ștérgă cu buretele: Și după sevêșirea slujbei să le spele bine de trei-ori cu apă de asupra Blidului celui de Anaforă, și spălătura sub sânta Masă săpând grópă să o tórne.

De va pica Dumneșcescul Sânge jos pe Potir, sau pe covorul aș-

ternut sub picioare, să se ștergă întăiudăciunea cu buretele, cu care se șterge Sântul Potir, după acésta să se spele bine de asupra Blidului celui de Anaforă locul unde a picat, și să se taie partea cea umedă, și pe piatră să se ardă; iar cenușa și apa, cu care s'au spălat, să se tórne în pământ sub sânta Masă, și să se acopere cu pământ.

De se va întâmpla, să se verse cu totul Dumneșcescul Sânge după sântire, de va rămânea puțin orîși ce în sântul Potir, cu acela să se împărtășiască și să sêvêrșiască slujba, iar strângerea Dumneșcescului Sânge ce s'a vêrsat, ștergătura și spălarea să fie întocmai, duple cum s'a arătat mai sus.

Iar de nu va rămânea nimica în sântul Potir, să tórne iarăși vin și puțină apă într'în-sul, ȓicênd cuvintele Proskomidiei: „Și îndată a eșit sânge și apă“. Și să sântiască începênd din locul acela. Așijderea și după cină ȓicênd: „Beți dintru acesta toți“ și cele-lalte, și rugăciunile: „Aducêndu-ne aminte dar; și: Ale tale dintru ale tale..“ ȓicênd, rîdică numai Potirul, și încă aducem ȓie, și: Dómne cela ce ai trimis; cu stihurile, și numai Potirul bine-cuvêntându-l să ȓică: „Iar ce este în Potirul acesta: și Prefacêndu-l pre dînsul“ și rugăciunea: Pentru ca să fie celor ce se vor împărtăși: . . și tóte până în sfêrșit, și așa să se împărtășiască, iar tóte acestea: Rugăciunile și Vozglasurile, în taină să le ȓică; iar în Biserică la acea vreme să cante Stihuri cuviinciose, până ce se va îndrepta Preotul în cele ce i s'a întemplat, ca poporul ce se află în Biserică, să nu stea mahnit, pentru zăbava acei lucrări de primejdie.

Mult se cade a socoti și a-și bănuî luiși, când se va întâmpla un lucru ca acela înfricoșat din vre-o ne luare aminte, și a plânge cu tânguire, pentru o întâmplare ca aceia.

De se va întâmpla Preotului îndată să verse, după împărtășirea cu santele Taîne, vêrsăturile să se strêngă în călți de in, și într' un vas curat să se pue, și să se păziască până când se vor usca bine, și atunci în apă curgêtoare să se arunce, orî pe cărămidă, sau pe pétără curată să se ardă. Așijderea și pământul, pe carele a cădut să fie răđuit și să se ardă, iar cenușa sub sânta Masă să se îngrope, sau în apă curgêtoare să se arunce.

De va cădea pre pământ ore-și care parte, din Dumneșcescul Corp, cu cinste să se rîdice, și să se pue pre Disc, iar pământul pre care a cădut, să se răđuiască bine, și răđăturile acelea să se arunce în apă curgêtoare, sau să se ardă, iar cenușa sub sânta Masă să se îngrope.

De va fi avênd Preotul musteți lungi, și din nepurtarea de grijele va muia în Dumneșcescul Sânge, prin aceea greșeste. Mai înainte dar să sugă mustetele bine cu buzele sale, și după aceea cu Procovățul să le ștergă; iar mai vêrtos mai înainte să le tocmiască bine, ca de acest păcat să pótă scăpa.

Când Preotul servind Dumneșcescul Corp, îl pune în palma sa cea dreaptă, sau slujind cu sobor îl primește dela cel mai mare, nici de cum să nu strângă cu dreapta, ci puțin ăreși-ce strângând mâna (de va fi luat dela cel mai mare), cu stânga pe de desubt să ție, și nu deasupra capului, și așa să țină mâna de asupra santei Mese; și plecându-și capul cu cucernicie și căutând cu frică și cu credința spre palmă la Dumneșcescul Corp, să ăică rugăciunile obicinuite, și să se împărtășiască. Iar după Impărtășire să-și caute bine palma mânei sale celei drepte, și de va fi rămas vre-o fărămatură măcar cât de mică, și pre acesta cu limba sa o ăa în gură, ca nimica să nu rămăe pre dinsa, și după acesta luând buretele Antimisului să-și ștergă bine palma de asupra Discului, așijderea și de Litani.

Iar împărtășindu-se Preotul din Sântul Potir, cu Dumneșcescul Sânge, să-și sugă bine buzele sale, și după aceea și cu acoperământul Potirului să le mai ștergă.

Iar gustând să sugă bine marginea Sântului Potir, ca să nu rămăe pe margine Dumneșcescul Sânge, și după aceea să ștergă și cu buretele marginea.

De va îngheța Sântul Agneț în Disc așa, cât nu va putea Preotul să-l frângă la timp, să pue o ălă cu cărbuni pe sânta Masă și Dumneșcescul Agneț fiind în Disc și cu Steluța, de asupra, și cu Procovățul acoperit, să ție de asupra cărbunilor până se va desgheța.

De vor năvali vrējmașii în timpul când servește Preotul, sau cei de alt neam, ereticii, sau păgânii și ucigătorii, și serviciul nici de cum nu se va putea sēvēși, să potriviască Santele, ca să nu rămăe întru batjocura și călcarea dușmanilor, și însuși să fugă de va putea.

Iar de nu va fugi, mai bine va face; că de va fi omorît, cununa muceniei va lua.

Iar de va vrea cine-va, ocărînd sânta Credință ortodoxă să omóre pre Preot servind, datoriu este Preotul nici de cum să nu lase serviciul, ci să-l serviască, măcar și mórte de i se va întempla a răbda; că de va fi ucis atuncea cu Muceniei va fi împreunat.

De va fi Preotul servind Dumneșcesca Liturgie, și se va aprinde Biserica, ori din vre-o furtună, ori de altă pricină, va începe a cădea Biserica de asupra, să ăa Santele cu pază împreună cu Antimisul, și să ăasă din Biserică, și într'alt loc cinstit, pre același Antimis să sēvēșiască Dumneșcesca slujbă, începând din locul, de unde a lăsat la eșire.

De se va arăta după sântirea Pânei și a Vinului vre-o minune, adică chipul Pânei în chipul cărnei, sau în chip de prunc, și Vinul în chipul sângelui și de nu se va schimba în grabă videnia acesta, adică de nu se va arăta iarăși chipul Pânei sau a Vinului, ci așa vor rămănea neschimbate, nici de cum Preotul să nu se împărtășiască; că acelea nu sunt Corpul și Sângele lui Christos, ci numai minune

de la Dumnezeu, pentru necredință, sau pentru alte pricini arătate; iar Preotul să ia altă Prescură (dacă s'a schimbat numai chipul Pânei), și precum s'a arătat mai sus, să facă și să țină cele ale Proscomidiei, preste Agneț, și să scotoască Sântul Agneț, și pre cel prefăcut întru minune să-l dea într'o parte, și cu cinste păzindu-l să înceapă de la rugăciunea: „*Cu aceste fericite puteri și noi....*” Și toate pe rând să le sevărșiască, iar preste Potir nimic să nu mai țină a doua oară. Iar de se va fi schimbat și în Potir chipul Vinului în sânge, într'alt Potir cinstit, sau într'alt vas curat deșertându-l să tórne iarăși alt vin, ținând cele ale Proscomidiei preste dinsele. Și așa pe rând după obicei și pre acesta să-l sântiască, și în vremea împărțășirei, să se împărțășiască după obicei, și slujba să sevărșiască.

Dacă în grabă iarăși, cel ce s'a arătat carne, sau prunc, va fi primit iarăși chipul Pânei; sau în Pahar, cel ce a fost vădit sânge, îndată iarăși se va arăta în chipul Vinului, să nu junghie alt Agneț, nici alt Vin în Potir să nu tórne, ci cu acelea să se împărțășiască și slujba să o sevărșiască; că cu adevărat Corpul și Sângele lui Christos este.

În sfârșit tot Preotul ce are popor să știe, că la fie-care sărbătoare mare și Duminică, așijderea și în fie-care Sâmbătă datoriu este a oficia Liturgie, iar de nu va oficia, va fi sub păcat de mórte; fiindcă de nu va servi, pre mulți va împedeca de la ascultarea Dumne-deeștei servirii, carea din porunca lui Dumnezeu și a Bisericei, fie-care creștin, în fie-care sântă Zi, datoriu este a o asculta.

Pe lângă acesta se cuvine Preotului a mai ști, că numai o Liturgie într'o zi, la o sântă Masă, datoriu este a sevărși; că această unime a Santei Jertve, însemnează numai o mórte a lui Christos, care mórte odată o a luat pentru noi și o patimă a lui, pe carea odată pentru noi o a răbdat.

Pentru toate acestea mai sus arătate întâmplări, se cuvine ție, o Preote, ca nu fără grije să fii (întâmplându-se vre-una dintre acestea) ci întru sfărâmarea inimei, întru pocăință și plângere să fii, mărturisindu-ți păcatul de se va putea la însuși Arhiereul acelei Eparhii (de va fi cu apropiere; iar de nu, apoi măcar la duhovnicescul Părinte ce vei avea să-l mărturisești), primind Canonul convenit după mărimea greșalei ce-ți se va întâmpla în aceste împrejurări, pe care Canon să te silești cu plecare din totă inima și cu osârdie a-l împlini, spre curățirea și mântuirea sufletului tău și îndreptarea greșalei; și așa prin ertăciunea și bine-cuvântarea ce vei primi de la Arhiereu sau de la duhovnicescul Părinte, după sevărșirea Canonului ce-ți va fi rânduit, vei fi slobod a te apropia cu îndrăznélă spre a servi și a sevărși cele sante. Iar în alt chip să nu îndrăznești, că vei greși cu greu păcat, și te vei pedepsi ca un nebăgătoriu de sémă și batjocoritoriu de cele Sante.

După sevărsirea Dumnezeștei Liturgii, datoriū este Preotul a urma așa :

Indată după împărtășirea Dumnezeștilor Taîne, datoriū este Preotul sau Diaconul ca rămășița Dumnezeescului Corp din Disc în Sântul Potir să tórne cu tótă luarea aminte, ca nici o fărâmturică, măcar cât de mică, să nu cadă, sau să rămăe. Și pentru acésta cu Buretele de pe Antimis Discul să-l ștérgă bine de asupra sântului Potir, căutând bine ca să nu rămăe ceva pre dînsul.

Așijderea și pe Antimis, sau pe Liton, de este ceva, strângend bine cu Buretele pe Disc să pue în Sântul Potir. Și de asemenea să ia séma să nu rămăe nemica pe dînsul. Așa dar este datoriū Preotul tot-déuna la fie-care Liturgie să facă; că nefăcend așa, va fi sub păcat de mórte și sub perderea darului Preotesec. Iar Antimisul sau Litonul nici o dată să nu le scuture pe foc sau pe apă; căci că pe dînsul nimic alt nu rămăne fără numai fărmituri din Dumnezeescul Corp, din nepurtarea de grije a Preotului. Și pentru acésta, precum s'aū dis, cu pază, pe Disc să se adune, și în sântul Potir să fie turnate, și la Proscomidie de dînsul sau de Diacon să se potriviască.

Iar după sevărsirea Dumnezeștei Liturgii, la potrivirea rămășițelor sântelor Taîne la Proscomidie, tótă paza să aibă Preotul, ca nimica din sfărâmturi, măcar cât de mică, sau din picături să nu rămăe în sântul Potir. Pentru acésta dar nu numai odată, ci și de două ori și de trei ori Potirul spălându-l să bea, și după aceea cu Buretele sau cu o pânzătură făcută pentru acésta să-l ștérgă, iar Buretele sau pânzătura aceia să o lase în sântul Potir. Iar la Proscomidie, când vor fi aduse santele Taîne, să fie lumînarea aprinsă până când se vor potrivi Santele.

Eclesiarhul să fie învățat de Preot, și toți cei ce slujesc în Altariū, ca cu frică, cu cutremur și cu bună cucernicie să umble pe lângă Proscomidie, așijderea și împrejurul santei Mese, când vor fi acolo Dumnezeștile Taîne, și să facă închinăciune cu cucernicie, trecend sau apropiindu-se.

Buretele, atât al Litonului, cât și cel cu care se șterge Potirul, sau pânzătura, când se va negri și se va umplea de colb sau praf, însuși Preotul, sau Diaconul să-l spele bine cu mânilé sale, asupra spălătorei din Altariū, și acésta spălare adesa-ori să se facă, ca tot-déuna acestea să fie curate.

Vasele cele sântite, adică, Potirul, Discul, Stéua și Lingurița, adesa ori de praf să fie șterse, așijderea și de umezelă, ca să nu ruginiască.

Apoi după sevărsirea Dumnezeștei Liturgii, și după potrivirea Dumnezeștilor Taîne, îndată mai înainte de desbrăcarea Veșminte-

lor Preotești, sau după desbrăcare, neșind din Altariu, Preotul este datoriu a ceti cu totă umilința, cu inima mulțamitoare, rugăciunile cele de mulțamire după sânta Impărtășire.

După ce va eși din Biserică, nu îndată să se întorcă la alt lucru, ci câtă-va vreme să rămăe în rugăciuni, cu gândirea pentru un așa de mare dar ce s'a învrednicit la sânta Liturgie, și mulțamind lui Dumnezeu, să se roge ca în toate dăilele vieței sale, să-l învredniciască a lua un dar ca acesta.

Se cade încă ca întru acea dă să se feriască de multa mâncare, băutură și de somn; iar mai vartos cel ce are soție să se feriască de împreunarea și de totă dragostea trupescă, pentru dragostea și cinstea Impăratului Ceresc, pre care în casă și în lăcașul sufletului său l-a primit.

Cum se cade să se păstreze Dumnețeștile Tăine pentru cei bolnavi.

Mai înainte de toate Preotul de popor (sau și în monastire) datoriu este a avea grije ca să fie Vasele, adică: Potirul, Discul, Stéua, Lingurița, Chivotul, de aur, sau de argint, iar de mare nevoie de cositori; cu cuviință fiind gătite, spre ținerea și paza Dumnețeescului și de viață făcătorului Corp al lui Iisus Christos, întru care Taina înfricoșată se sêvêrșeste, și însuși Domnul Iisus vêdut sub chipul Pânei și a Vinului petrece.

De și toate lucrurile bisericesti cu cuviință trebuie să se facă, precum: Vêșmintele cele sântite. Sântele Cruci, Evangeliile, scump împodobite, dar să fie după starea Bisericilor. Deci de nu va fi undeva cu puțință din cauza sêrăciei se fie de aur, sau de argint, Vasele acestea: Potirul, Discul, Stéua, Lingurița și Chivotul, în care se păstrează sântele Tăine pentru cei bolnavi, negreșit de cositori să fie.

Chivotul în care se vor păstra sântele Tăine, adecă Corpul Domnului, să fie acoperit, și de asupra să aibă Cruce, și tot-déuna cu Dumnețeștile Tăine pre sânta Masă să stea, iar nu unde-va într'alt loc.

Mâna nesântită, nici odinióră de acestea să nu se atingă, că sub păcat de mórte și sub mare canon va fi, fără numai de vre-o mare nevoie.

Dumnețeștile Tăine, nu numai în Joia cea Mare, ci și în alte dăile, pentru multe cauze, după rânduéla scrisă pentru Joea cea Mare, pot fi sântite, uscate și păstrate.

De va fi Chivotul de aur sau de argint, și pe din lăuntru poleit cu aur, atuncea sântele Tăine, uscate, să se puie și neășternând hârtie. Iar de va fi de argint și nepoleit cu aur sau de cositori,

negreșit să se asternă într'insele hârtie curată, și pe dînsa să se puie Dumneștile Taîne ce se păzesc în Chivot, adesa-orî cu tótă cîntea cuvenită cu capul descoperit, închinăciune făcînd, și mînilor spălate fiindu-ți, în tóte dîile să le cerci; iar de nu va fi cu puțință în tóte dîile, măcar a doua dî, sau a treia dî descoperind Vasul să le cauți că nu cum-va din nepurtarea de grije și din necercarea ta, să muceziască sau să se strice de umezélă și pentru acésta ca un defăimătoriu de Dumneștile Taîne, de mórte vei greși și sub pedépsă de caterisire vei cădea.

Deci, de vei vedea că spre umejune s'aú plecat, desfă Antimisul pe sânta Masă, și cu tótă luarea aminte din Chivot pe Sântul Disc le pune, și deschidînd ferestrele le usucă, însuți păzindu-le pînă când se vor usca, ca nu cum-va musca sau alt-ceva de acest fel să se atingă de dînele, căci întemplantu-se acésta, de mórte vei greși.

Iar dacă din nepurtarea de grije, uscând Dumneștile Taîne, le vei dogori sau nu le vei usca bine, din lene le vei lăsa să se strice, vei greși de mórte, și sub vinováția caterisirei vei cădea.

Iar de se va întempla una ca acésta, (care să nu fie), nici de cum cu aceste Taîne să nu îndrăznești a împărtași pre cine-va; ci alt Agneț după învățătură, precum în jos scrie, nimica zăbovind, gătindu-te pre tine spre serviciu, după ce vei da de acea întemplantare, adoua dî începînd Dumneșca Liturgie scóte, sânteste, și uscându-le, le păzește, și cu acestea pe cei bolnavi, și pe alții cari vor trebui să-i împărtașești; iar Taînele cele muced sau stricate întru aceéși Liturgie la Procomidie împreună cu cele mai rămase Dumnești Taîne, punîndu-le în Potir să le potrivești.

Deci, o Preote, când vei vrea să gătești Sântele Taîne, pentru trebuințele cele de nevoie, în Joea cea Mare, s'aú la altă vreme, atuncea scóte al doilea Agneț, și să faci după rînduélă Liturgiei mai înainte Sântite, din Postul cel mare, și adăpînd sântul Agneț cu Sângele cel de viață făcătoriu, de asupra sântului Potir, câte puținel cu Lingurița, cu mare pază și cu iscusință, ca nu cum-va să-l udi prea tare, și ca să nu pice unde-va ce-va din multă adăpare.

Și se cade a usca Agnețul cel adăpat pe sânta Masă, așa întru acest chip; mai înteu desvălește Antimisul, și din Chivot luînd Agnețul, îl pune în Disc, și-l cădește împrejur.

După acésta făcînd cuviincioasa închinăciune, îl sfărămă cu sânta Copie în mici pîrticele cu tótă evlavie.

Iar după sfărîmare, să pui o lespede de piatră, sau cărămidă la marginea Antimisului, despre partea cea dróptă, și de-asupra lespedei o ólă nouă de lut, sau ólă de fer, sau de aramă, curată, cu cărbuni aprinși, și închinându-te cum se cade, să ieși sântul Disc cu Dumneștile taîne așa sfărîmate cu mare luare aminte, și să-l pui de-asupra ólei, păzind bine, ca cu încetul să se usuce Dumneștile Taîne, întorcîndu-le cu sânta Copie, ca nu cum-va să se dogorască, și când se

va încălzi bine sântul Disc, să-l iași și să-l pui pe sântul Antimis, sau pe Acoperemânt (Procovet,) ca nu cumva tare înfierbântându-se, să ardă sântele Taine. Și după ce se va răci puținel, iarăși să-l pui de-asupra olei, sau asupra vasului gătit pentru acesta. Și așa să faci de multe ori, până ce se vor usca, și cele uscate cu totă luarea aminte să le pui în sântul Chivot, și acoperindu-le le pune la locul său, și făcând cădută închinăciune, strânge iar Antimisul.

Iar unde în toate zilele Dumneșcesca Liturgie să se vârșește, precum se face în toate orașele cele mari, sau în monastiri, acolo și fără a usca Dumneștile Taine pot fi, întru acest chip; nejunghiind două Agnețe, ci dintru același luând o parte și adăpând cu Dumneșcescul Sânge, precum s'au arătat, să o păzești până a doua zi pentru vre-o întemplantare de mörte, și așa în toate zilele făcând, nu va fi trebuință de a le usca, și de toate primejduitoarele întemplantări Preotul va scăpa.

Pentru darea, primirea, paza și închinăciunea Dumneștilor Taine.

Toți Preoții sunt datorți cu cinstea care se cade să se vârșiască în Biserica Domnului servirea sa, și Tainilor lui Dumneșcu să facă închinăciune cu sânta cuviință, și adese ori să se nevoiască a primi dar ca acesta. Iar Preoții de popor să învețe pe poporeni să se nevoiască pentru acesta; ca într'un cuget curat, parte bărbătescă și femească, de va fi cu puțința la praznice, iar de nu, negreșit în patru Posturi pe an să se gătiască spre acesta. Deci datorți sunt cu smerenie și cu curățire gătindu-și trupurile și sufletele sale să se apropie către aceste Dumnește Taine.

De vor vrea dar, osebit de patru Posturi obicnuite, să se apropie către sânta împărtașire, să postiască mai înainte șapte zile, petrecând în rugăciuni la Biserică și a casă, (și acesta nu la vreme de nevoie, căci la nevoie numai trei zile, sau o zi să postiască) și mai înainte gătindu-se pe sine după rânduelă către mărturisirea păcatelor sale.

Iar cei căsătoriți de împreunarea trupescă într'acele zile cu totul să se înfrâneze.

Iar mai înainte de a opta zi să-și mărturisiască înaintea Preotului toate păcatele sale, și de cu seară nimica să nu mănânce. Iar cei ce nu pot din pricină, că sunt mici, sau prea bătrâni, ne mâncând la masă de cu seară, pot să guste puțin, iar de la mezul nopții toți cei ce se gătesc negreșit să se înfrâneze, și în rugăciuni și în închinăciuni, și în gândiri de cele sufletești să petreacă, cât va fi cu puțință; iar celor ce nu știu carte, și vor fi departe de Biserică, Preotul să le dea Canonul la casele lor, arătându-le fiește-caruia cum să urmeze.

Iar după obicnuita Ortrina în Biserică, toți cei ce au a se împărtași, și nu știu a ceti, să rămâie în Biserică, ca să asculte rânduela santei Im-

părtașiri, ce se cetește de către Preot, și obicinuitele Césuri. Iar cei ce știu a ceti, și singuri, în casele sale, pot să-și cetiască acestea.

La începutul sântei Liturgii, să se adune toți în Biserică, și totă sânta Liturgie cu frică și cu buna cucernicie stând să o asculte, și să se róge. Iar în vremea Impărtașirei să se apropie cu evlavie, cu adâncă smerenie și lui Christos celui ce este cu adevărat în Taîne, sub chipul Pânei și al Vinului, până la pământ fie-carele să se închine câte odată, ținând mâinile la piept încruciși, și pe Christos răstignit marturisind, dragoste către dînsul să aibă. Și primind sântele Taîne cu luare aminte să le înghiță, și după ștergerea gurei cu Procovățul de Preot, să sêrute marginea sântului Potir, ca pre însuși Cóssta lui Christos, din care a curs Sânge și Apă, și departându-se puțin, să se închine, însă nu până la pământ, pentru paza Tainilor ce le-au primit, și să stea pe la locurile sale, negrăind unul cu altul, nici să scuipe până când li se va da Anafora și vin cu apă caldă, și până la sfêrșitul Liturgiei să aștepte neșind afară, și Rugăciunile cele de mulțămire după sânta Impărtașire, să le cetiască.

Știut să-ți fie, o Preote, că de vor fi mulți de cei ce au să se împărtașască, nici de cum să nu îndrăznești, (neajungînd în sântul Potir Dumneșcul Sânge, sau Corp) să mai torni Vin, sau Pâne din nou să pui, că de mórte vei greși, și lipsit de dar vei fi. La o întemplantare dar ca acesta, poruncește altora să aștepte pe adoua ȕi, și slujind Liturgia să-î împărtașești și pe aceea; sau din Chivot să ieși Dumneștele Taîne, care să păzesc pentru cei bolnavi, și să le pui în Sântul Potir să-î împărtașești și pe aceea după obicei.

Pe lângă acestea, intrând în sânta și Dumneșiasca Biserică, și căutând spre sântul Altariu, cu frică să-și facă datorita închinăciune, servitoriilor celor Sante și tot poporul; căci cei ce stau în Biserică trebuie să se socotiască că stau în ceri, înaintea lui Dumneșu însuși; și să aducă rugăciune lui Dumneșu, ca celui ce este acolo după făgăduință.

Iar vrînd să între în Altariu, tot-déuna mai înainte descoperind capul și facînd închinăciune să între și apropiindu-te de către Dumneșca Masă, până jos să faci închinăciune, și tot orî ce vei lucra în Altariu, cu totă smerenia și cu buna cucernicie, ca înaintea feței lui Dumneșu celui ce este acolo, să lucrezi. Și vrînd să eși, deasemenea să te închini mai întai până la pământ Dumneștilor Taîne.

Când ȕici Ectenia înaintea Ușilor Impărătești, tot-déuna mai înainte cu cucernicie, descoperindu-ți capul te închină; și atuncea începe, asijderea sfêrșind te închină și te du. Și întru aceastași chip, când ȕi se întempla a trece pe lângă sântele Uși Impărătești, nici de cum să nu treci fără închinăciune.

Pe lângă aceea, fie-care servitoriul de cele Sante și cleric, sevêrșind în rânduêla sa, slujba Bisericeii, cea de nópte, de diminêta, sau de ȕi sau de séra, să facă Domnului Dumneșu închinăciuni, cu bună cucernicie,

că acesta Lui, de la tine și de la tot poporul, îi este plăcută; că pentru o închinare ca acesta, sântelor și Dumneștilor Taîne, și pentru umbrirea cu pace, fie care va lua deosebit și mare dar de la Christos Dumneșu.

Pe cei ce servesc Altariului, adică : pe Eclisiarhi, Preotul este datoriu să-i învețe, ca cu mare frică, cu cutremur și cu buna cucernicie, să între în Sântul și Dumneștescul Altariu și lucru să și-l facă, știind că acolo pe sânta Masă cu adevărat este Christos Dumneșul nostru, și intrând și eșind să se închine până la pământ.

Iar de Dumneșca Masă și mai vârtos de însuși Dumneștile Taîne, ce sunt pe dânsa, așijderea de vasele cele de serviciu și de alte lucruri sântite, nici de cum să nu îndrazniască a se atinge, ca să nu cadă în păcat, afară numai de sfeșnice, de făclii, de cadelnița și de alte lucruri mai mici din cele sântite.

Pentru cinstea Dumneștilor Taîne, nimenea din cei nesânțiți să nu între în sântul Altariu ; iar femeile nici o dată. Eclisiarhi adeseori mărturisindu-se și cu Dumneștile Taîne împărtaşindu-se, cu trezvie și cu bună credință, în fapte bune să petrecă.

Eclisiarhi sunt dator să aducă în Altariu prescuri, vin, apă, tămâe, și foc, lumînările să le aprindă și să le stingă, cadelnița și căldură să gătiască, și să dea Preotului, tot Altariul cu rânduélă, adese ori să-l mature și să-l curătiască, atât pe jos de toate gunoile, cât și pereții și podul Bisericeii, de praf și de paianjeni.

Iar sânta Masă și Proskomidia numai Preotul, și Diaconul, sau Ipo-diaconul să le curătiască și să le ștergă, ca nici odinioară să nu se afle pe dînsele praf, sau vre ore-și care gunoe ; ca să nu se atingă mâna cea nesânțită cu păcat de cele sântite.

Eclisiarhi sunt dator să curăți adese-ori de praf și de paiajină Biserica și icónele, pereții, podul, acoperemintele, precum și pridvorul.

Iar gunoiul din Altariu, și din Biserică nu se cade în locuri ne-trebnice să se arunce ; ci ori în apă, ori în loc neumblat și ne-călcăt.

Pe lângă acestea nu numai Preoții și servitorii celor Sante în Altariu, ci și toți bine-credincioșii creștini, de vor videa Dumneștile Taîne, ori în Biserică, ori când le duce Preotul la cei bolnavi, să le cinstiască cu cuviincioasă închinăciune lui Dumneșu.

Așijderea și în sânta Biserică viind, la toate cântările și rugăciunile după rânduélă și tipicul bisericesc, cu cuviință în timpul însemnat să se închine Domnului Dumneșu, și la începutul ostenelilor sale, rugăciuni, ceriri și mulțamiri să aducă ; iar cântarea și cetirea bisericească cu înțelegere să o asculte, înțeleptindu-se, după cum dice Apostolul, în Psalmi și în cântări, și în laude duhovnicești, și întru cetirea santei Scripturi și a sântilor Invătători bisericești și lăudând

pe Domnul Dumneșu întru inimile sale neîncetat. Și acesta să cade Preotului tot-deuna să învețe pe poporenii și pe fiii săi cei duhovnicești, ca să cunoscă voia lui Dumneșu întru acesta și porunca Bisericeii.

Se cuvine a ști Preoților și acesta: că toți creștinii cei ce sunt de o credință, de o Biserică, cari n'au asupra lor depărtare și blestem, și aduc prin mărturisire pocăința curată, cari traesc în dreapta credință, și de Duhovnicul lor nu sunt opriți pe o vreme, aceea cu Corpul lui Christos și cu Sângele lui să se împărtășiască, cu cuvenita cinste; asijderea și copilașii cei ce sunt mai în vârstă, cari pot fi primiți la mărturisire, și pruncii cei mici, duple obiceiul Bisericeii, se cade, pentru credința celor ce-i aduc pe dînșii, să se învredniciască sântelor Taîne, întru sântenia sufletelor și a corpurilor lor, și întru primirea darului Domnului.

Iar cei nevrednici de Taîna acesta negreșit să fie depărtați, cari au asupra lor blăstem de la Episcop, sau când sunt opriți de Părințele său duhovnicesc, sau de Părinți pentru vre-o pricină, și păcătoșii vederati, curvarii și curvele, cei ce au țiiitori, și înseși țiiitórele, prea curvarii, sodomlenii, cămătarnicii, fermecătorii, toți vrăjitorii ori de ce feliu, furii de cele sante, jucătorii de cărți și de bobî, hulitorii, vorbitorii de ruișine, făcătorii ori de ce necinste și nerânduélă, și cei ce sunt vrednici de hulă și ocară, și alții asemenea acestora. Și acestea până când nu se vor pocăi cu adevărat, și nu vor face roduri vrednice de pocăință; și scandalurile, care vederat au făcut și fac, prin pocăința lor nu le vor șterge, nici de cum împărtășirei Dumneșeștilor Taîne să nu se învredniciască.

Iar pe cei nevădiți păcătoși, cari așa să mărturisesc îndreptăzări cu bună socotință, ca să nu răsae vre-un scandal altora ómeni dintr'acesta, și persóna aceea să nu fie sub prepus, și să nu se facă obraznică, atuncea când se va împărtăși, sau se va depărta.

Celor eșiți din minte, sau celor leșinați, nici de cum nu se cade a le da Dumneșeștile Taîne, fără numai când își vor veni în fire, în minte și în simțire din leșinare, și când își vor face întru sfărâmarea inimei, mărturisire de păcatele sale, când vor veni la Biserică și lui Dumneșu se vor ruga, și rugăciunile bisericești vor asculta, și mai ales de nu se află întru dînșii nici o cauză de nevrednicie, atuncea să se împărtășiască.

Pentru cea adevărată, dreaptă, și cea cu bună orânduélă privighere, ca să facem cu totă sârguința cele plăcute Domnului Dumneșu, și ca să păzim pravilele bisericești cu curăția cea trupescă și sufletescă, pretutindenea va da Domnul poporul său pace, milă și dîle bune tuturor celor ce cu bună credință petrec pe pământ. După acesta și moștenirea frumuseților celor vecinice în ceri va dăruia, care să le primiască sufletele ortodocșilor lor creștini, cu darul lui Iisus Christos și cu mijlocirea întru tot laudatei prea Curatei Feciórei Născetórei de Dumneșu Mariei, și cu rugăciunile tuturor Sântilor, Amin.

Regula pentru rugăciunile, ce se cade a se păzi de cei ce se gătesc a sluji, și cei ce voesc a se împărtăși cu Sântele și Dumnezeștile Taîne, a Corpului și a Sângelui Domnului Iisus Christos.

După Cinarea cetită în Biserică să cetiască Canonul lui Iisus Christos și Acatistul Născătoarei de Dumnezeu, Canonul Ingerului păzitoriu, și Canonul ȃilei ce se va întempla. (Iar alții și rugăciunile spre somn). După aceea *Cade-se sa te fericim: Sânte Dumnezeule*; și după *Tatal nostru*: Troparele; *Miluește-ne pre noi Dózne*. Iar altă dată Condacul sêrbetorei și rugăciunea: *Nespurcată, nepătată, și Ne dă noi Stêpâne...* și, *Pre cei ce ne urêsc și ne fac noi strâmbătate*. Iar dimineța, celor ce oficiază Liturgia li se cade a ceti orele a 3-a și a 6-a.

Și după rugăciunea *Dumnezeule și Dózne al puterilor*, Canonul și rugăciunile sântei Împărtășiri. Iar după cetirea rugăciunilor fac Apolisul orelor. Iar cei ce au să se împărtășiască, să asculte orele în Biserică, mai înainte de Liturgie. Și când cine-va se va împărtăși cu Sântele Făcătoarele de viață Taîne, după împărtășire să cetiască rugăciunile cele după împărtășire și să ȃică apolisul.

Iar în cele-lalte ȃile, Duminică sêra, Canonul lui Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, Canonul Arhanghelilor, și dacă va vrea cine-va și a ingerului păzitoriu, dimineța să facă, după cum mai sus s'a scris. (Iar alții și rugăciunile de dimineța).

Luni sêra, Canonul Domnului Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, al Sântului Mergătoriului înainte Ioan, și al ângerului păzitoriu.

Martî sêra, Canonul Cinstitei Cruci, Canonul Născătoarei de Dumnezeu și al ângerului păzitoriu.

Mercuri sêra, Canonul Domnului Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, al ângerului păzitoriu, al sântilor Apóstoli, [și cine va vrea și a Sântului Nicolai).

Joi sêra, Canonul făcătoarei de viață Cruci, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, și al ângerului păzitoriu.

Vineri sêra, Canonul Domnului Iisus, Acatistul Născătoarei de Dumnezeu negreșit, al ângerului păzitoriu și al tuturor Sântilor.

Sâmbătă sêra, canonul Domnului Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu și al ângerului pazitoriu.

Omenii temători de Dumnezeu, care nu se zăbovesc în gânduri deșarte, ce sunt stepâni pre sine, se îndeletnicesc la cetirea Psaltiriei cu rugăciuni după hotărîre, și la cãrțile legei Domnului, și a Sântilor învățători.

Acésta rânduélă se face și de toți Monahii, Preoții, Diaconii, și Clericii bisericești, cum și de toți cei ce știu carte, în toate zilele.

Fîind-că Apostolul a poruncit să nu părăsim adunarea bisericească, și prin urmare nici rugăciunile bisericești, nimănuî nu se cade a-și lăsa rânduitul Canon deosebit. Pentru că spre dragostea lui Dumnezeu, fiește-care om este datoriu a tinde, după cum este scris: *Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău, din tota inima ta, din tot sufletul tău, din tota virtutea ta, și din tot cugetul tău.* Dragoste se cade dar să avem și cătră rugăciuni și să le facem cu zel cătră Dumnezeu cel în trei ipostasuri, cătră prea-Curata Fecióra Născătórea de Dumnezeu Maria și cătră toți Sântii, pentru care bunătățile cele gătite în ceriuri le vom câștiga împreună cu toți Sântii, cariî aũ bine plăcut lui Dumnezeu, Amin.

Condacele ce se cântă în Altar la sêrbători mari.

La Nascerea St. Fecióre, 8 Septembre.

Condac, glas al 4-lea.

Ióchim și Ana din defăimarea nenașterei de fiî, iar Adam și Eva din stricăciunea morței aũ scăpat, Prea curată, prin sântă nașterea ta; acésta o serbézá și poporul tău, de vina greșalelor izbăvindu-se, când strigă cătră tine: Stérpa naște pre Născătórea de Dumnezeu și hrănitórea vieței nóstre.

La Înălțarea santei Crucî, 11 Septembre.

Condac, glas al 4-lea.

Cela ce te-ai înălțat pre Çruce de bună voie, poporului tău, celui noũ numit cu numele tău, îndurările tale dăruéște-î. Christóse Dumnezeule. Veselește cu puterea ta pre credincîosul Regele nostru, dăruindu-î lui biruința asupra protivnicilor, avênd ajutoriul tău, armă de pace, nebiruită biruința.

La 21 Noembre, Intrarea în biserică.

Condac, glas al 4-lea, Prosomie : Cel ce te-ai înălțat.

Prea curată, Biserica Mântuitorului, Camara cea de mult preț și Fecióra, Sântita visterie a mărireî lui Dumnezeu, astă-đi se aduce în Casa Domnului, împreună aducênd harul Du-